te timere mltis p

Iusti autē In perp

mene' eor. In. Gl

mēto dei sua m

Indagine.
Chyromantia.
1522

li capitis oēs nūe

seribz meliore' es

tuū uiuet ℣ Et a

Ad secundas vesperas

Antiphō

In sole

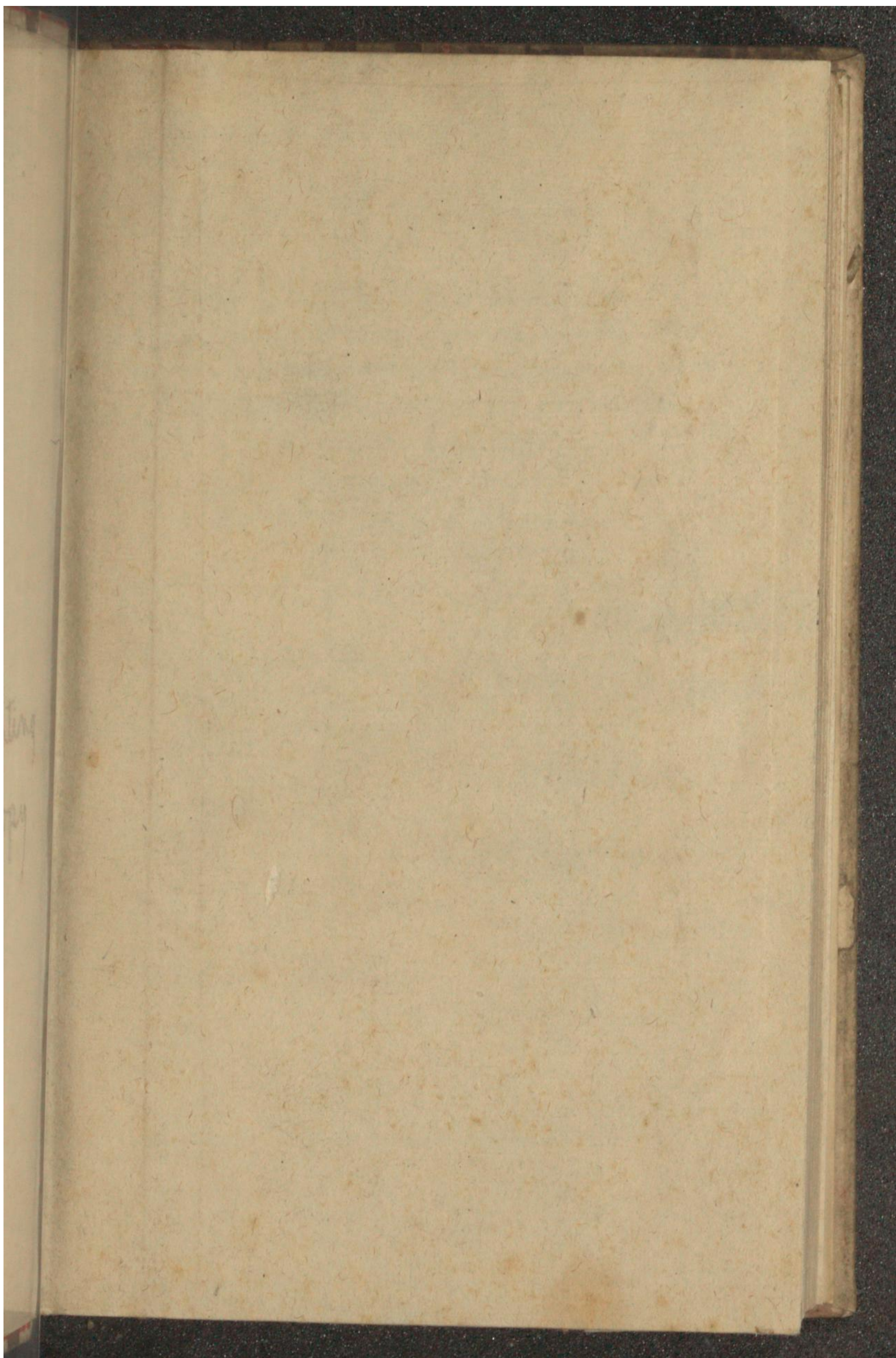

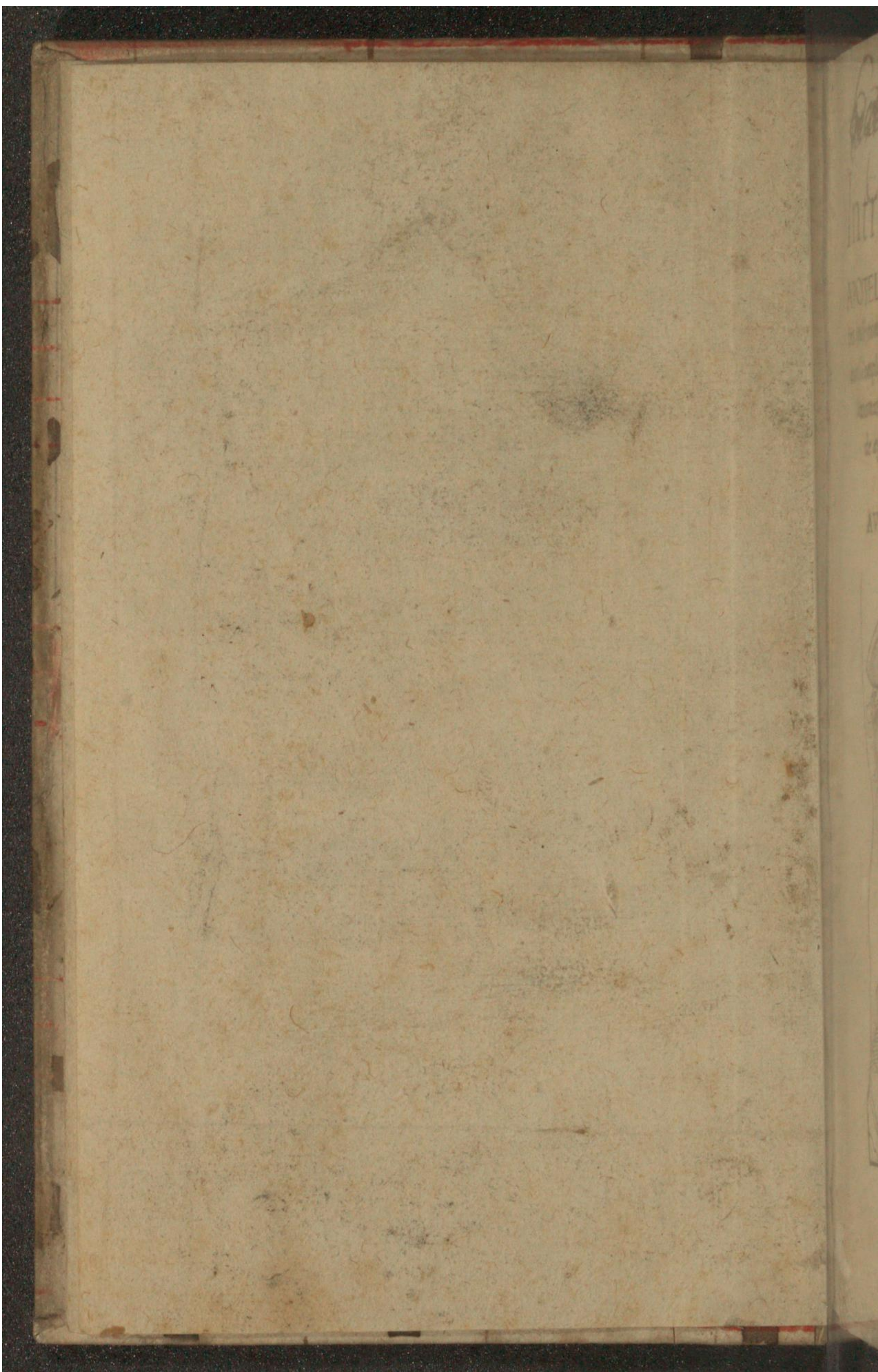

H2 and H7 wanting
present in MSL copy

Introductiones

APOTELESMATICAE ELEGANtes, in Chyromantiam, Physiognomiam, Astrologiam naturalē, Complexiones hominū, Naturas planetarū, Cū periaxiomatibus de faciebus Signorum, & canonibus de ægritudinibus, nusquam ferè simili tractata compendio.

AVTORE IOANNE INDAGINE.

CHYROMANTIAM.

Caput primum de Manus distinctione.

GRAECI Chyromantiam uocant diuinationem, quæ ex Manus inspectione colligitur. Et iam diu, atque adeo apud ueteres quoque in usu fuisse, antiquissimus ipsius uocabuli usus arguit. Scripturus autem eius rei obseruationes, necessarium puto ipsam primum hominis manum describere, eiusq; partes designare, quò deinde facilius cognoscantur ea quæ de uaticinio (ut ita dicam) manuario præcipiemus. Et manus quidem passæ (sic enim appellabimus extensam, ac complanatam) interior illa planities, palma est. In cuius medio relictum cauum, uola dicitur. Inde manant digiti quinq;, quorum primus grossior ac robustior, quòd cæteris præpolleat, pollex, unde pollicare, qd' ad pollicem pertinet. Proximus Index uocatur, quòd in dicando aliquid extenso eo utamur. Qui deinde sequitur, ab eo quòd inter quinq; medius est, medietatis uocabulo censetur. Vocaturq; alio nomine Medicus, quoniam eo utuntur medici locis infa-

Manus passa.

Palma.

Vola.

Pollex.

Index.

Medius

mibus. Et uerpus, à uerrendo, qua deinde uoce Iudæos infamandi studio, & qui sic crebro utantur eo digito notamus, Verpos dicendo, Vt Iuuenalis, Eadem nisi sacra colenti, Quæsitum ad frontem solos deducere uerpos. Etiam contemnētes aliquem, medium plerunq; digitum exerimus. Vnde & prouerbio locus factus, cum aliquem despicientes, medium illi digitum ostendere dicimur. Post hunc à minimo proximus Annularis est, sic dictus, quòd aureo annulo circūdari soleat, præsertim is qui in sinistra manu est. Cuius rei eruditi homines rationem scripserunt, quòd in sectis humanis corporibus inuentum sit, neruū quendam tenuißimum, ab eo digito ad cor hominis protendi, Vnde uisum antiquis, eum digitum annulo quasi corona circundari. Vel certè ob auri ipsius naturam, quo cor uegetari ac confortari aiunt medici. Omnium minimus ac ultimus à quibusdā Auricularis uel Auricularius, quòd eo ueluti auriscalpio emungendis auribus uti solemus. Et de digitis hactenus. Porro clausam manum ac compressam, digitis conuolutis, pugnū uocamus, cuius summum iuxta pollicem est, infimum è regione. Quam manus partem, quia percutiendo corpori

Annularis.

Auricularis.

Pugnus.

pori alicui admouemus, percußionē manus dici à Chyromanticis iam propè receptum est. Tum manus ubi ea iungitur brachio, iuncturam manus, uel quia ibi restringatur, ac in arctius exit, restrictam manum dicimus. Habent deinde singula tubera singuli digiti, quæ à radicibus digitorū insurgunt, ac à nonnullis Montes uocantur, inditis planetarū nominibus. Quibus additur prominens illa caro, quæ ad pugni infimū, id est ad manus percußionem est. Quo fit ut planetis in manu hominis locus sit omnibus. Vnde & uaticinia colliguntur. Nam pollicis tuber Veneris est, & hac nota signatur, ♀. Tametsi secus placuit alijs, uerum nos à priscorū tramite minimè discedēus, quos antea polliciti sumus nos imitaturos, τὴν πρᾶξιν suo loco dicemus. Indicis, Iouis. Et signum habet, ♃. Medij, Saturni, hac nota, ♄. Annularis, Solis, quod hic character indicat, ☉. Auricularis, Mercurij, sub hac nota, . Quod uerò in manus percußione tuber est, Luna occupat, idq; sic scribimus, ☽. Iam Mars quem locum habeat, paulo post dicemus. Sed prius sectiões manus, quas antiqui incisuras, nostrates lineas appellant, describemus. Sunt autem præcipuæ & principales hæ.

Restricta.

Montes.

Planetarum situs.

Restricta, quæ ibi est ubi restrictam uocari manũ dximus, ac à brachio manum diuidit, nam in ipsa penè iuncta est linea uitæ, uel cordis, quæ sub tubere indicis, aut iuxta, quasi inter pollicem ac indicem orta, manum secat, ad restrictam tendens. In eadem manus regione, id est, ad indicis tuber, oritur linea quæ per transuersam manum ad Lunæ tuber protenditur, uocaturq́; linea media naturalis. Atq; hæ duæ sic ortæ, atq; in diuersum euntes, trianguli formam incipiunt, Quam deinde, si fuerit (nam in quibusdam non apparet) linea tabellaris, uel epatis, aut linea stomachi (nam ijs nominibus eadem sectio denotatur perficit, ut sit quasi basis trianguli. Oriturq́; iuxta Restrictam sub tubere pollicis, & præter mediam naturalem profluit ad Lunæ montem. His lineis conclusum spacium Marti damus, uocamusq́; triangulũ Martis, hoc adscripto signo, ♂. Est & linea Mensalis, quæ sub auriculari, ea parte qua Lunæ tuber exit, orta, Indicem petit, hoc sortita uocabulum, quòd inter eam & mediam naturalem, relictum spacium, mensæ figuram arguat. Nam omnino uocatur spacium illud Mensa manus, uel quòd faciat quadram, quadrangulus, appellaturq́; præ-

Linea uitæ.

Linea media naturalis.

Triangulus Martis.

Linea mensalis.

terea

terea fortunæ linea. Atq; hæ ferè potiores sunt manus sectiones, ad quas reliquæ minutiores, tanquam ad principes lineas colliguntur. Sed iam omnes, ut fieri potest, describemus, ac quãtum ex ipsa arte est, de earum significatione exponemus. At primò de eis dicendum arbitror lineis, quæ à tribus nobilißimis humani corporis membris, denominationem accipiunt, Cordis, Cerebri, & Epatis. Vt autem in ijs corporum partibus, quicquid præcipuũ hominis est, uertitur, ita ab ipsis tribus incisuris seu lineis, de hominis salute, ac pernicie, & quicquid præter necessarium illi accidere potest, uaticinari licet. Quod si cui leuiusculum uidetur, meminerit et antiquos Pythagoricos, præsertim à lineamentis corporũ humanorũ mores hominũ coniecisse, ac plerũq;, quod cui euẽturũ fuerit, prædixisse. Nam de Socrate quid fertur? quem cum quidam ex physiognomia descripsisset, ac hominum omnium qui uiuunt impurißimum, ac planè perditum libidine dixisset, ob idq; à discipulis eius, tanquam flagitiose mentitus reprehenderetur, Respondit Socrates, hæc quidẽ ita sibi naturaliter inesse, uerũ se naturæ uitia rationis norma correxisse, innuens, ea quoque,

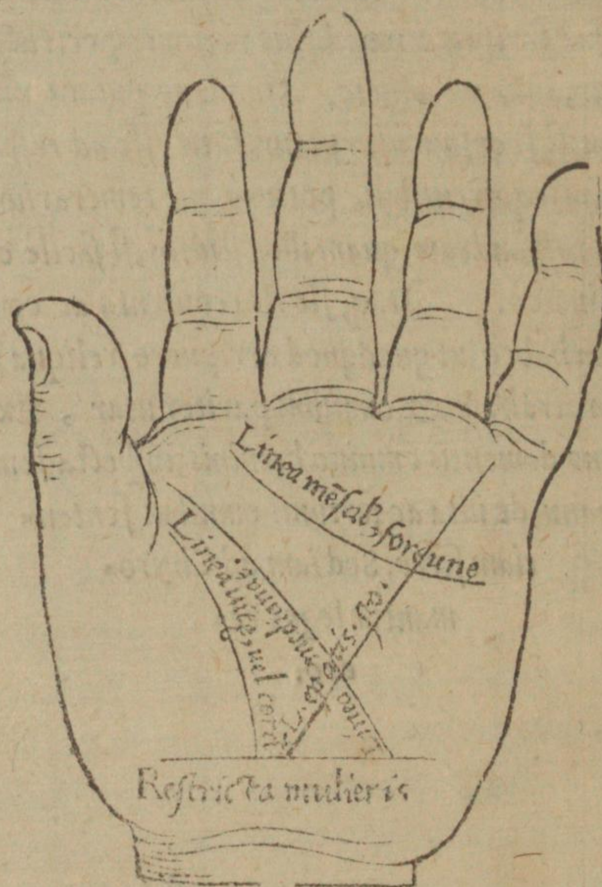
Socratis natura.

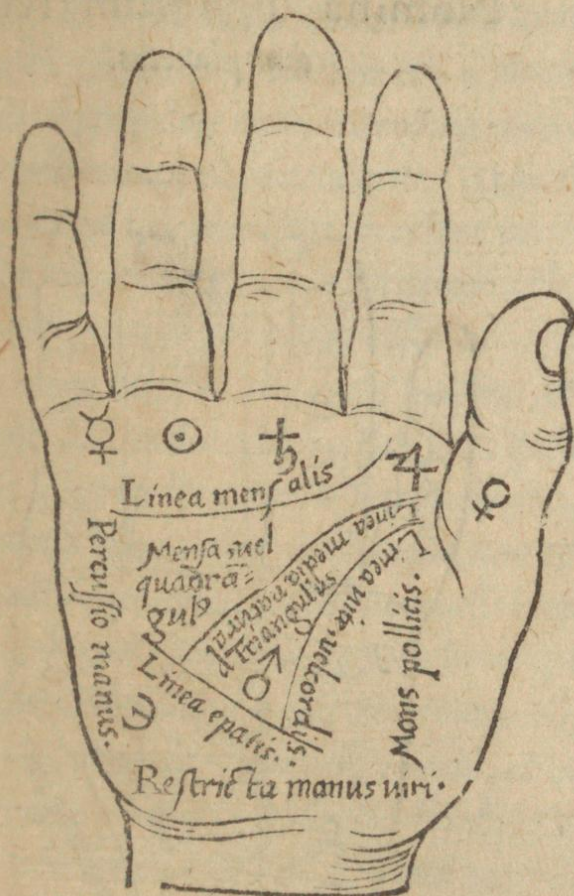
quæ à natura nobis insunt, consuetudine emendari, & contra ipsum quodammodo fatum obluctari hominem posse. Et Peripateticorum princeps Aristoteles, ait manum hominis à natura factam, tanquam instrumentorum instrumentum in humano corpore, & organorum organum. Cum igitur illius officium sit, omnibus humani corporis partibus inseruire, et omnium membrorum uirtus in humana generatione concurrat, ualde consentaneum est humanæ qualitatis (quam uocant Complexionem) signa quædã ac indicia in hominis manu conspici. Ea est omnium inter se membrorum proportio, sic in singulis omnia conueniunt. Quid quòd Plinij ætate fuisse iamdum in usu Chyromantiam, ipse Plinius asserit? Officij tamen mei arbitror, interim admonere quatenus arti cõcedendum sit, et quid aliunde præterea adsciscendum, ne quis putet iuxta tam angustos terminos, tam magnæ rei cognitionem includi. Vbi, quid ego consueuerim, non absurdum arbitror ostendere. Quoties enim percontantibus respondendum

Cautela.

est, ipsam quidem primum manum (ut assolet) intucor, sed interim uniuersum iuxta corpus, ac omnia eius lineamenta accuratè perspicio, physiognomiam

gnomiam (quæ uocatur, & de qua in sequenti libello agam) cum Chyromantia coniungens. Deinde natiuitatis horam, uel mensem, diem, ac annum. Quo scito, ad Astrologiam naturalem, cuius infrà scriptis à me libellis rationes pertractabuntur, animum adijcio. Sic plane putans, nihil horum, si seorsum usurpetur, satis esse ad respondendum inquirentibus, potiusq; me temerarium, si citò respondeam, quam illos stultos, si facilè credant, iudico. Itaq; sic ista contenta ac complicata habeo, ut quodquod arripuero, reliqua simul protraham; & omnibus pariter utar, Existimans dementis omnino hominis, inspecta semel manu, de uita ac fortunis omnibus sententiam ferre. Sed iam ad Chyromantiæ leges redeo.

Linea mẽsal, fortune
Linea uitę, uel cordi
Restricta mulieris

Linea mensalis
Mensa siue quadrāgulꝰ
Linea media
Triangulus
Linea uitæ, uel cordis.
Linea epatis.
Percussio manus.
Mons pollicis.
Restricta manus uiri.

Nomina digitorum secun-
dum planetas.

Cap

Caput secundum, de Linea uitæ.

LINEA VITAE, quæ & cordis linea appellatur, incipit, ut dictum est, à monte Indicis per palmæ medium, tenditq; eo, ubi restrictam manum appellari uoluimus. Quæ si longa fuerit, recta, ac uiuo quodam colore perlucida, uitam longam, & paucis ægritudinibus obnoxiam præsagit. Ipso hoc Plinio asserente, qui ait: Contrà longæ esse uitæ incuruos humeros, & in manu una duas incisuras longas habētes, quod de linea uitæ, & media naturali licet intelligere. Quòd si uirtus naturalis fuerit imbecillis, tunc & discolor, uariegata, tenuis, et sæpe obuersis rimulis scissa, & breuis apparet linea, uitæ breuitatē ac aduersam ualetudinem arguit, et uirium paruū, ipsumque hominem denotans rarò aliquid ad optatum finem perducere. Quemadmodum illa craßior, ac longa, & indistincta, omnia contraria pollicetur. Cuius rei si quis à nobis rationem exigat, dicemus hoc sanguinem ipsum, qui cor uegetat, & quem aliqui animi sedem esse putauerunt, præstare. Certum hoc enim est, ut ille purus, uel impurus fuerit, ita lineam hanc colorem sorti-

Longa.

Breuis.

Grossa.

Rubea. Pallida.

ſortitam, obſcurum, aut clarum, adeo ut rubicunda ac ſplendida ſit ea, quoties in homine ſanguis abundat, et econtra pallens ac liuida, ubi ille defecerit. Vnde & imminutus calor naturalis oſtenditur, et firmatum corpus, et contrà robuſtum ac uigens. Tunc ſi hæc linea fuerit ſtricta, ſubtilis, & bene colorata, ac mediam naturalem uerſus proceſſerit, ſignificat hominem boni conſilij, ſubtilis intellectus, magni ac planè regalis animi. Et ſi fuerit lata, & malè colorata, uel pallida, contrarium denotat. Hoc autem ſemper notandum eſt, in omnibus lineis principalibus, Quòd ſi ſint rectæ, ac indiſtinctæ, & benè coloratæ ſemp bonitatem complexionis oſtendunt Si uero cōtrà diſpoſitæ fuerint, contrariū ſemper arguūt Item ſi linea uitæ ſit groſſa & profunda, & diuerſi coloris, id eſt per puncta rubra pallens, ac liuida, malitiā, calliditatē, inuidiā, ipſum alioqui hominem garrulum, iactabundum, ac ſibiipſi placentem. Si eadem linea ſit groſſa, et ualde rubicūda, fallacē hominem, impurum, inconſtātem denotat. Si uerò liuida cum quadam rubedine permixta fuerit, iracūdū, et quaſi ex ira furioſum uirū demōſtrat. Si uerò ualde rubea cū quadā plūbea liuiditate

Stricta.

Lata.

Groſſa.

tate permixta, inconstantem, inuerecundũ, uagũ, proditorẽ, discordias ac lites serentẽ, iracundũ, & qui sæpe ad malũ incitet. Iam si hæc linea fuerit rubea ea parte qua ad restrictam protẽditur, crudelitatem denotat. Sæpe & bifurcata ea in angulo supremo, instabilem, uagabundum, & in omnibus agendis uirum mirabilem ostendit. Quæ si fuerit flexuosa ac contorta mediam naturalẽ uersus, sed rubra, deceptorem, subdolum, petulantẽ, & peruersi animi innuit. Aliquando & crucis signum à linea uitæ tendens ad angulum supremum cũ tribus paruis lineis, in muliebri manu si comparuerit, salacẽ, pudoris prodigam, ac extremè improbam signat. Si quãdo in linea uitæ inueniatur quædam crux parua circa angulũ dextrũ, et hæc crux sit incisa, in manu mulieris, nephariã, scelerosam, ac ultimo aliquãdo supplicio propter scelus afficiendam. Nam talis crux in prædicta linea uitæ semper malũ significat, tã in uiro, quàm muliere. Si duæ lineæ fuerint iuxta lineã uitæ repertæ, in fine tuberis pollicaris, quasi ad latus iacentes, eum hominem breui moriturum hoc signo cõijcio. Si linea uitæ habens ramos extensos uersus mediam naturalem, in modum hîc in margine

signatum

signatum .o. diuitias & honores, ac perfectionis signum esse dicitur. Si uerò iam dictos ramuscu los extendit inferius, uersus restrictā, hoc scilicet modo .o. paupertatem, & à seruis & domesticis deceptionem, ac eorum infidelitatem semper indi cat. Si autem tales ramusculi uadunt directè ad mediam naturalem per triangulum, significat hò minem post multa discrimina, & uarias fortunæ iactationes, diuitias, & bona habiturum. Si uerò multæ paruæ lineæ secent lineā uitæ, multas ægri tudines prædicunt. Si in linea uitæ sparsim sunt quædā grana, siue puncta, salacem, impudicū, for nicatorem, præterea et contentiosum ostendit, exritq; homo ille in discrimine uitæ, propter sangui nis effusionē in seditione, cuius ipse autor fuerit, omnino grauiter aliquando uulnerabitur. Vbi in principio lineæ uitæ oriūtur tres paruæ lineæ tor tuosæ eam intersecantes, hoc modo .o. signum ui deo futuræ lepræ. Nam peruersum epatis calorē ostendit. Vnde ex iam dictis colligitur, quòd si linea uitæ, uel cordis fuerit longa, alta, bene colo rata, bonam habens cum linea media naturali ac epatis et stomachi proportionem, et quòd eædem lineæ etiam fuerint quantitatis & longitudinis debitæ,

debitæ, & coloris boni, ſperandam eſſe dicunt lõgitudinem uitæ, & bonitatem naturæ, ingenij, & cõplexionis. Nonnunquam in linea uitæ uel capitis unum ⊙ uel ⊙ ⊙ inueniuntur, & unius uel duorum oculorum amißionem ſignificant. Quod licet perraro inueniatur, in meipſo tamen, quod ita ſit expertus ſum. Nam in præfatæ meæ manus loco huiuſmodi ſignum ineſt. Quod cum uideo, reminiſcor quemadmodum olim in maximum alterius oculi diſcrimen deueni. Quippe ad ignẽ ſedens hyeme, procidi, ac ſiniſtro oculo in flammam conuolutus ſum, cruciabarq; uehementer. Quanquam non ſolum hoc mihi ſignum illud malũ prædixiſſe inuenio, uerumetiam quòd in natiuitate Martis ac Lunæ oppoſitio apparet. Reperi enim ortus mei tempore, Martem fuiſſe in ſigno humano, in Vndecima, ac ſimiliter Lunam in quinta domibus. Quæ conſtellatio tale aliquid portendere ab Aſtrologis obſeruatum eſt. Quo uerius hoc comperi, Quod prius dixi, has artes quadam inter ſe neceßitudine coniunctas, parumq; ſine alia aliã poſſe. Sane inferiora hæc à ſuperioribus illis gubernari, ac à cœleſtibus uires influere, rurſum defectus inferri certum eſt. Vbi conſyderare licet,

quã sollicita fuerit circa creationẽ humani corpo
ris rerũ opifex natura, quæ de nobilioribus homi
nis partibus, multis paßim iudicijs cognoscere ho
mini dedit. De reliquis non perinde. Nam cordis
cerebri, ac epatis certa sunt in hoïs manu signa,
quod in ijs maxima sit hoïs uita. Oculorũ, auriũ,
oris, manus, ac pedũ non ita, quanq̃ hæc ad deco=
rẽ magis quam neceßitatẽ facta uideãtur, Ob idq;
tres has lineas omnis semp manus habet, reliquas
multæ non habent. Rusticis, ꝓpter cõtinuos labo
res exceptis, quæ ex ijs exterminãtur. Proinde sæ
pius à me repetẽdũ est, ita has artes cõiungi inter
se ut semp ferè mutuo indigeãt adminiculo Quod
ut faciamus palã, uelut postliminio ex Astrologia
repetamus, & hoc de natura signorum erratico=
rum, id est de planetis, quos sic græci appellant:
Sunt enim illi, qui non solũ corpora hominum, ue
rumetiam ingenia fingũt. Nam Saturnus facit ma

Ingeniorum discrimina.

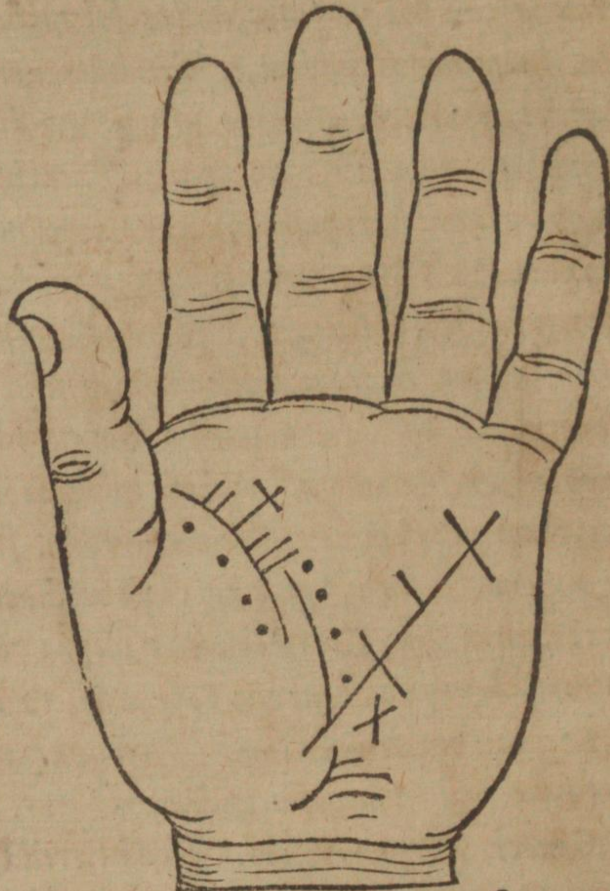
turos, prouidos, remißos, cupidos, pauciloquos, si
bimetipsis placentes. Iupiter placidos, benignos,
trãquillos, sobrios, & loquendo comptos. Contra
Mars truculentos, immanes, mendaces. Sol pios,
ingenuos, faustos, atq; elatos. Venus incõtinentes
libidinosos, decoros, gratia et splẽdore fulgẽtes.
Mercuri=

Mercurius callidos, uersutos, doctos, scientificos, agiles. Luna acutos quidem, et splendidos, uerum instabiles, et inertes, ac pigros. Id in genere dictũ de uarietate ingeniorũ. Nunc quo perspicacius ui deas, quàm longè inter sese dißideant, atq; diuersos producãt effectus, de uoce subinferam aliquid. Saturnus tardam dat, atq; obstreperã. Mars stridentem. Iupiter sonoram, resonantem, lenem. Venus eneruatã, mollẽ, fœminiuiram, suauem. Idem faciunt Sol, & Mercurius. Habent & signa suas uoces, Nam quæ bonos ex illis tinnitus edunt, sunt Virgo, Gemini, Libra, Aquarius. Quæ mediocres Aries, Taurus, Leo, Capricornus, et ultima pars Sagittarij. Αφτωνα, Cancer, Scorpius, & Pisces. Et qdem hoc de uoce tantũ. Sunt quæ partũ et fœtus fœcundant, atq; fœcunda appellãtur. Ea sunt, Cancer, Scorpius, Pisces. Quædã sterilia, ut Gemini, Leo, & Capricornus. Ita quicquid humanorũ actuũ est, coaptari signis potest, Nempe earundem promotoribus. Quod quò minus negari potest, eò altius blasphemant qui Astrologiam nõ diuinam, sed nugatoriam artem esse cauillantur, quos & suis in locis proprijs pingemus coloribus, interim redeamus ad institutum.

Vocum indicia.

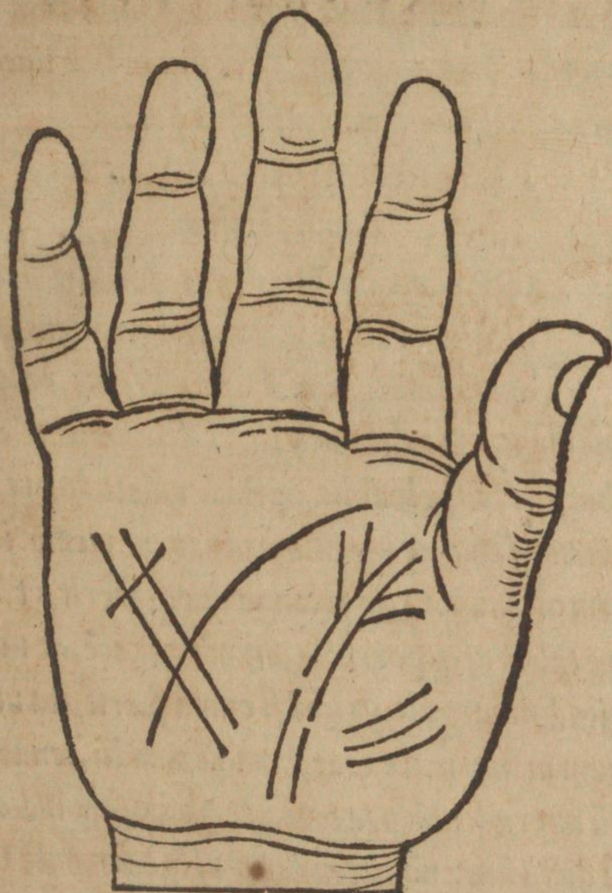
Signa fœcunda.

Sterilia.

Si hoc modo crux circa angulum ſupremum inuenta fuerit, procedens ex linea uitæ, & à parte inferiori tres lineæ paruæ, à ſuperiori duæ ut hîc, in muliere libidinoſam, ac impudicam arguit. Si uero in fine lineæ uitæ, receptā uerſus, hæ tres lineæ inuentæ fuerint mulierem ob ſcelus ſupplicio puniendam extremo.

Quan-

Quando paruæ quædam ſuperius lineæ ſcin-
dunt, aut certè tangunt lineā uitæ, in præſcriptū
modum, corporis infirmitatē, ac ægritudines præ
dicunt. Si uero ab alia parte lineæ media natura-
lis habuerit huiuſcemodi ſectiones ab inferiori
parte lineæ directè quaſi iacentes, ac ſurſum ere-
ctas: malū conijcio, ut dolorem capitis, qui exhalā

tibus à stomacho fumis proueniat, aut talem genu inum morbum aliquem. Tres illæ in fine lineæ repertæ, malũ denotant, ut infra patebit.

De linea media naturali.

Caput tertium.

Linea media. LINEA media Naturalis uocatur illa, quæ incipit à radice lineæ uitæ, trãsiens p medĩ am palmam, montẽ Lunæ uersus, uel pcußionẽ manus. Si talis linea sit recta, indistincta, nec obuersis scissa lineolis, optimã ualetudinem, cerebrumq; sanũ, ac ingenium uiuax, et memoriã tenacem ostendit. Quæ si longa quoq; fuerit, et ad Lunæ tuber usq; porrecta, animũ audacẽ, ac uitæ longitudinẽ arguit. Quòd si curta fuerit, ita ut cõcauum manus non exeat, hominẽ timidũ, tenacẽ, auarũ imprudentẽ, prætere et pfidiosum indicat. Et si dicta linea nõ extendatur usq; ad montẽ Lunæ, seu é regione eius spacij, quod est inter medium et annularem finiatur, deprauatis hominem morib. sed uitæ nõ diuturnæ ostendit. Tũ si in formam hemicycli præter Lunæ mõtẽ hæc linea diuagata fuerit, ac ad ipsum illud tuber recuruata, quãtò quidẽ pductius exierit, tantò uitam lõgiorem pollicetur, sed in senecta ægestatem. Iam si eadem linea qua parte desinit sursum, ac ad digitos se erigat,

Recta.

Longa.

Curta.

Hemycyclaris.

impudentem uirũ, et malitiosum ostendit. Quod si multũ ascendat ad digitos, stultũ et insipientem demonstrat. Econtra inferius tendens, ac penè ad receptã manus se demittat, cupidũ et impurũ denotat hominem. Si autem ex altera parte recuruata sit, et tãgat lineã mensalẽ, damnum aliquod aduersam fortunã ostendit. Eadem si fuerit tortuosa, nõ sibi constans, et inæqualis, ac diuersi coloris: signũ fit prauitatis animi, et nõnunquã furti. Recta autem et æqualis si fuerit, colorisq; lucidi, et quædã lineæ moueantur ab ea, signũ est bonæ cõsciẽtiæ et iusticiæ. Sed quãdo media naturalis est lata et grossa, cũ quadã rubedine pmixta: ruditatem ingenij, et prudentiæ inopiã arguit. Si quãdo aũt nec angusta nimis, nec ultra modũ larga, et benè colorata, lætũ, hylarem, ac etiam fortem hoĩem signat. Quinetiam subtilis et tenuis, et liuida, uel pallens: debilitatem cerebri, ac ascendẽtes à stomacho in caput uapores. Et si hæc linea cõpareat grossa & alta nimis, quædãq; paruæ lineæ iuxta eam sint, cum rubeo colore: iratũ, furibundumque hominem ostendit. Rursum si habeat intra se quædam spacia nodosa continua, in hac forma, o, quot ibi fuerint nodi,

Recuruata.

Tortuosa.

Lata et grossa.

Subtilis & pallens

Nodosa.

tot homicidia uel iam admiſſa; uel poſt admittenda. Qui nodi ubi non omnino reuoluti ac clauſi uidebuntur, graſſatoris quidem indicia ſunt, non tamen homicidæ, & qui cædat ac uulneret, non

Punctata. planè tamen occidat. In eadem linea puncta quædam craſſa ac pinguia, inconditos mores, ac hominem inſulſum & inſuauem oſtendunt. Quæ puncta ſi fuerint rubea ualde, crudelem ac præferocē hominem demonſtrant. Si hæc linea fuerit tortu-

Tortuoſa. oſa, & per gyrum faciens ſemicirculum cum quadam obſcuritate: à quadrupedibus periculum, uel à feris interemptum iri indicat. Et ſi iuxta ſæpefatam lineam fuerint duæ paruæ lineæ coniunctæ

Crux ſignata. (ut infra in figura manus uidebitur) uulnera non ferro. Item ſi in eadem linea crux parua è regione medij reperiatur: hominem infra annum moriturum deſignat. Si quis hanc lineam reſtrictam uerſus bifurcatam habuerit, cum quibuſdam ſectionibus minuſculis, is omnes cogitatus ſuos ad peſſima retorquet, ac neque Deum, neq; hominem timere uidetur.

Hæc antepicta manus figura, cum linea media naturali, ut est, incipiens scilicet á radice lineæ uitæ, ac directè per mediam manum transiens absq; incisionibus, significat bonum corporis statum, ac cerebri incolumitatem. Et cũ fecerit angulum acutum cum linea uitæ: tenacitatem memoriæ, & æqualitatem ac animi rectitudinem. Si autem fuerit ut in Canone scribitur inæqualis, non exiens ma-

manus concauum: uirum timidum, auarum, tenacem, & labilem omnino memoriam præsagit.

Si supra depicta linea media naturalis per g... rum facit quasi semicirculū, cum obscuritate qua... dam, à quadrupedib. malum, & interdum morte... minatur. Si uero in fine huius sint duæ lineæ par...

uæ, ab utraq; parte apparentes, uulnera tantum, ac ea ferro inferenda. Si crux parua, paruis secta lineis appareat è regione digiti Saturni, breuitatem uitæ, & corporis imbecillitatem demonstrat. Et magis si quadrangulus in manu defuerit.

Si iam picta manus figura, in linea media naturali

habuerit nodulos, quot quidem nodi fuerint, tot homicidia admissa, ita tamen quod nodi illi palleant. Qui si rubicundi sint, homicidam & latronem futurum prænunciant. Si autem tortuosæ incisiones inuentæ fuerint in præfata linea naturali infœlicē et infortunatū hominē auguror. Si crux illa ibi reperiatur, contentiosum, litigatorem, ac discordiæ studiosum eum existimo.

Quando hæc linea media naturalis tendit ad lineam mensalem, & in fine sit tortuosa, modo præscripto, maledicum, prauum, sanguinis effusorem, & qui circa hæc sæpius periclitetur, & aliquando fortè succumbat. Si autem hæc dicta linea habeat clam incisiones, superbum, loquacem, iracundumq́; uirum denotat. Si crux inueniatur in angulo supremo, ita ut recta sit à tubere pollicis, denunciat probum, & in omne bonum procliue ingenium arguit, & ècontra.

Caput quartum de linea Mensali.

LINEA Mensalis dicitur, eò quod mensa manus ab ea constituitur. Sic enim appellari diximus spacium inter mensalē, et mediā naturalem relictum. Vel etiam quadrangularis linea, ex eo, quia cum linea media naturali, quadrangulum penè perficit. Si hæc linea mensalis, fuerit æqualis, ac longa satis, alta & recta, bonā naturæ qualitatē, membrorū in homine principaliū robur, modestiam, temperantiā, et constantē in bonis operibus animū significat. Et si extendatur ultra medietatē eius tuberis q; sub indice est, itaq;

Linea mensalis quadrangularis.

Aequalis & longa.

tangat

tangat montem Iouis, uehementis iracundiæ, aut etiam crudelitatis signũ est. Hæc superius rubicunda, delatorem arguit, ac alienæ fœlicitatis inuidẽtem. Et si habuerit ramos rectos, tendentes ad locum digiti Iouis, honoris promittit exaltationem, ac magnarum diuitiarum accessionem, et paupem paulatim ad dignitatis apicẽ, ac potentiam accessurũ præsagit. Sed si hæc linea fuerit nuda sine ramis, ptendens ad radicem indicis, infortunatum, ac inopem fore hominem ostendit. Si autem habuerit tres lineas, uel in fine quosdam ramusculos, uidelicet circa montem Iouis, directè ptendentes ad angulũ supremũ, fortunatũ hoĩem, lætum, iocundũ, liberalem, nobilem, modestum, æqui ac honesti cultorem, qui se uestitu oblectet decenti, omnis mundiciei studiosum, ac saporũ odorũq; uarietate gaudentem. In cuius hominis genesi qui considerauerit horoscopũ (nempe ubi inueniet Thaurũ, uel Libram, quibus præest Venus: aut Sagittariũ, aut Pisces, quorũ Iupiter dominus, aut quisqs ibi planeta erit) rationem huius rei facile cognoscet. Et si crux parua in eodem loco reperiatur, uirũ liberalem, ueritatis amatorem, benignum, affabilem, ac omni quodammodo uirtute ornatum significat.

Ramosa.

Cruce signata.

Et

Et si fuerit iuuenis, præcocem barbã. Quod si hæc linea è regione tuberis, quod sub medio est, exeat, et sine ramis fuerit, mendacẽ, sibijpsi placentẽ, in cõstãtẽ, fallacem, inuerecundũ, lites ac discordias seminantem uirum demonstrat. Quando aũt hæc linea coniungitur cum media naturali, ita qđ am bæ faciunt angulum acutum, talis ad multa animi & corporis pericula perueniet, ita quod aliquan do uitæ tædeat suæ. Et si desit media naturalis, hæc uero coniungitur cũ linea uitæ, ita quòd Mensalis & Vitæ faciant angulum, eum hominem aliquando capite truncatũ iri puto, uel certè mortaliter uulnerandũ, quicq̃d erit, ad optatũ finem nũ quam deueniet. Sed ubi hæc linea diuiditur et una pars respicit lineam mediam naturalem, alia aũt montem Saturni, indicium est, hominem eum de uita sæpe periclitaturum, quanquam & seruatum iri ex tot discriminibus perspiciam. Eadem linea recta & subtilis circa montem Iouis, id est loco exitus sui, significat familiæ suæ gubernatorem, & super æquales, fratres, ac propinquos aliquando eleuatur, ut ijs dominetur. Si autem habuerit incisiones è regione medij, adulatorem, bilinguem, & quem pauci amabunt.

Diuisa.

Recta & subtilis.

Incisa.

Si quædam linea interſecans menſalem, ueniet à quadrangulo, & directè aſcendat ad montem Saturni, atq; ibi aliquam paruam crucem faciat, mortem coactam minatur. Tam magnæ fœlicitatis indiciũ eſt hæc linea, ſi præter medij tuber, ultra indicis montem progrediatur, quemadmodum & ſi non attigerit medium, ſed iuxta eius tuber exeat, extremæ pene egeſtatis, ac pluribus paſſim periculis & calamitatibus obnoxium hominem prodit, Tum ſi hæc linea habuerit aliquas interruptiões, uel ſparſim inciſa fuerit, ineptum et incõſtantem, ac libidine fractum hominem, & cuius ſtudium erit uariè cum mulieribus conflictari, ita ut eas nunc amanter accipiat, nunc iracundè expellat, ſæpe etiam uerbis obiurget, ac uerberibus affligat. Et quoniam hæc linea aliquando reperitur alta, ſubtilis, & pallida, ad eundem quem dixi finem, pudicum & caſtum uirum, ſed imbecillem, & morbis ac ægritudinibus obnoxium. Interim peßimi argumentum eſt linea ad mediam naturalem orta, quæ ita petat medij tuber, ut prius menſam manus, ac menſalem ipſam rumpat, in fineq; bifurcata ſit. Præſertim in mulieribus, ea diſplicet. Quæ uero à uitæ linea

uenerit

uenerit sectio, ac eodem quo dixi tetenderit: cui mulieri ea inest, aliquando partum necasse propriũ autumo. Quæ tamen sectio ex obliquo ad mõtem Iouis deuoluta, ei mulieri plurimas hæreditates prænũciat. Et si magis q̃ aliæ rubicunda ea fuerit, dolorem intestinorum, & torsiones circa umbilicum ostendit. Rursum si ueniat à linea uitæ sectio & fuerit duplicata, scindens mensalem, hominem significat misera morte uitam finiturum. Nã siue in uiro, siue in muliere fuerit hæc, mali exitus indicium est. Quandoq; etiam eadem mensalis uersus montem Saturni, uel Iouis bifurcata cernitur, & hominem denotat multos in uita labores obiturum, qui grauibus aliquando fatigationibus implicabitur. Hæc si rubicunda sit, quo magis rubor elucescit, eò magis iracundũ portendit. Quãdo in eadem mensali uidentur lineæ quædam paruæ seu rimæ potius, gradatim altera post alteram ascendente, quo hæ plures fuerint, eo magis honoratum ac potentem arguunt, ac illi quidem magnarum rerum dominia polliceor. Porro in cuius manu nulla omnino mensalis est, utriusq; sexus homo, maleuolus, contentiosus, iracundus, suspectæ fidei, ac parum cõstantis animi, et qui in omne

Carens mensali.

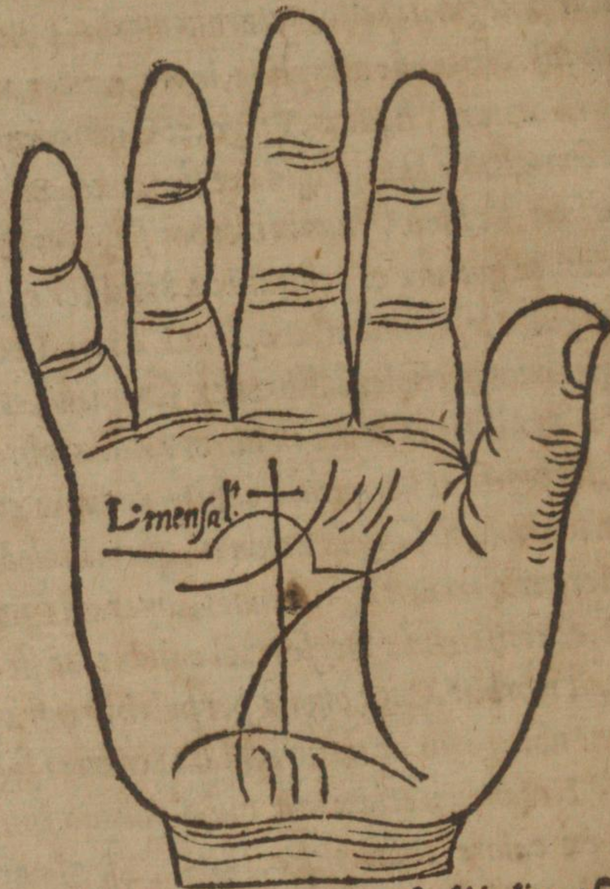
facile malum procliuus sit inuenitur. Item si inter mensalem & locũ Mercurij, id est Auricularem, linea aliqua apparuerit, quæ à mensali ueniens digitũ uersus auricularẽ tendat, obseruatum est, nec bonum eum uirum nec fortunatum esse, sed ui deo auaritiã, iracundiã, ac odiosam planè tristitiam notari. Deinde sordidum quoq; & malignum, quiq; alieni aliquãdo sceleris socius fuerit prospicio. Et si aliquæ lineæ inter mensalẽ et Auricularem apparuerint, si fuerint rubicundæ, numero sibi pares, nuptias portendũt. Si obliquæ et pallidæ tot iam præteritas demõstrant. Si uero sub radice Mẽsalis obliquæ cruces repiantur, quotquot hæ erint repertæ tot inimicos capitales denunciant. Vbi uero quædam linea intersecat mensalẽ, ueniens à quadrangulo uel mensa manus, ad montẽ Saturni, quæ cõstituat in fine eiusdẽ paruam crucẽ, signum esse dicitur uiolentæ mortis. Et dicunt ali qui huius artis prudentes, q; si quædam lineæ paruæ iuxta finẽ mensalis reptæ fuerint, ægritudines in prima ætate, si iuxta medium, in media ætate, si iuxta finem, in ultima ætate denunciari. Et si tales lineæ descẽdant desup, erit ægritudo ex cholera, si à parte inferiori ascendant, ex phlegmate, si au-

Aegritudinũ causæ ex mensali.

R autem è medio tendant supra ex sanguine. Et
si è medio quidem ueniant, magis tamen imum uer
sus, ex melancholia, iuxta eorum conspicuum, aut
obscurum colorem magis ac minus. Hîc cõsideran
dum ueniet, q̃ Cancer & Scorpio, ac Pisces domi
nãtur phlegmati salso, Saturnus morbis phlegma
ticis uiscosis, unde morphæa, lepra, cancer, ul' po
dagra oritur. Thaurus, Virgo, et Capricornus e=
iusdem naturæ sunt, frigida et sicca, melancholiæ
præsunt, Et ideo Venus in morbos frigidos & hu
midos, in gutture et genitalibus. Similiter et Lu=
na in guttã, epilentiam, apoplexiã. Aries, Leo, et
Sagittarius in cholerã, febres ex sanguine, et pu
stulas. Similiter et Mars in febres calidas, phrene
sim, serpiginẽ et uermem in capite dominia exer
cent. Ioui adustũ sanguinẽ damus, quemadmodum
in Mercurio mentis ægritudines, amaras cogitati
ones, ac conscientiæ mersos. Sol calidos ac siccos
inducit morbos. Quæ omnia perpulchrè infra pa
tebunt ubi agetur de naturis planetarum et signo
rum. Notandum etiam erit quòd rubedo linea=
rum ex calore Martis procedit. Ideo semper
in iudicijs Chyromanticæ artis ac uaticinijs, ad
naturas planetarum recurrendum moneo.

Infra folio 32.

& ad naturas signorum, in quibus Sol natiuitatis tempore fuerit inuentus. Similiter in iudicijs Physiognomia hominis diligenter cõtemplanda erit, & in ijs prudens iudex experientiam deportabit non modicam & laudem.

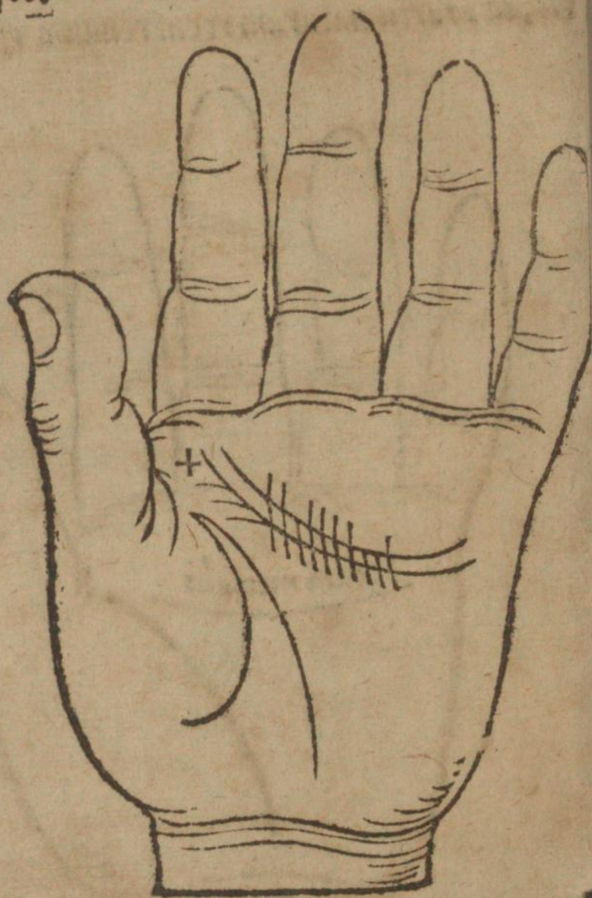
Si inuenti fuerint tres ramusculi in linea fortunæ (quæ etiam prosperitatis dicitur) et coniungi-

tur

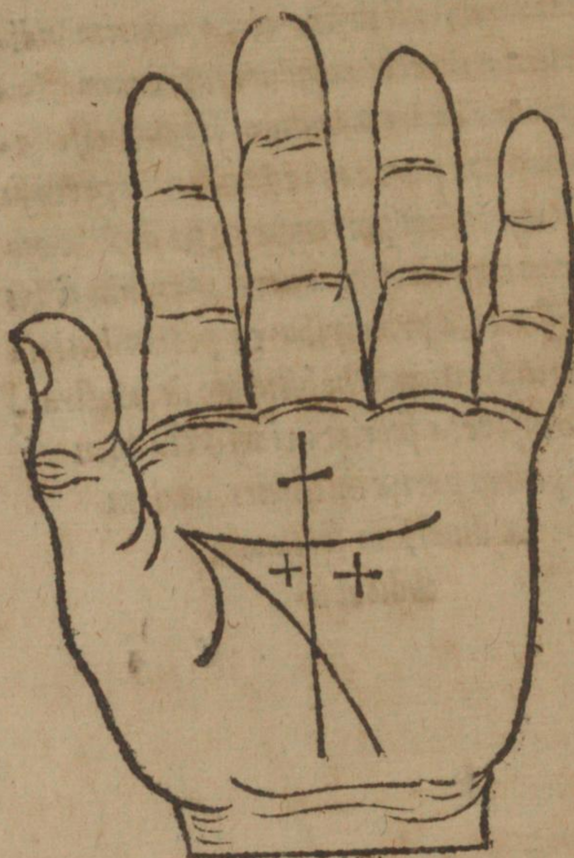
tur cum linea uitæ, & cum hoc restrictam inscindit, bonum ac acutum ingenium ostendit. Si uero cũ eisdem lineis cõiungatur, ut hîc pingitur mensalis, cũ quadã tamen tortuositate: malũ, peruersum, iniquũ, malitiosum, et calumniatorem, et qui semp auidus sit humanum effundere sanguinem indicat. Et semper cum has easdem lineas denotaueris, ad Martis naturam recurrendum est.

Linea Menſalis ſic diſpoſita, ut debito loco & modo incipiat & terminetur, bonam corporis qualitatem, & in membris quæ uocantur generatiua uigorem. Si autem è contra, ut ſit nulla ſine ramuſculis, breuis & groſſa, ultraq; indicis montem progrediatur, malignum denotat, & qui non facilè diſcet.

Isti tres ramusculi in fine circa montem Indi-
cis, respicientes directè angulum supremum, bo-
num tam in uiro quàm in muliere signum esse fe-
runt. Si uero crux parua in eodem loco reperta fu-
erit, bonum & ipsum portendit. Qua de re cano
nem superius consule. Linea uerò Mensalis si ha
buerit incisiones, à principibus & potentibus ini-
micitias, et infestationes habiturum demonstrat.
Si uerò discretæ fuerint in iam dicta Men
sali plures paruæ incisiones, uariam
ac diuersam fortunam
indicabis.

Si linea mensalis in manibus uirorum siue mu-
lierum non reperitur, peßimum signum est. Nam
hominem in omne malum propensum suspicor, ma-
laq; morte periturum. Vbi & respiciendum ad
eas lineas circa Mercurij montem, quia ibi nupti-
iudicantur. Ibi enim colligitur iudicium de ijs qui
Mercurium Planetam agnoscunt.

Si mensalis linea contentè tangat lineam naturalem, ita ut cum eadem faciat angulum acutum, ut à tergo uides, malum portendit. Tanta enim huic pericula imminere putantur, ut poßit eum non iniuria pœnitere, q̃ unq̃ natus sit. Si uero omnino desit linea naturalis, & mensalis tangat lineam cordis (nisi me omnia fallant) capite trun-

cabitur homo ille, aut utcunq; malè peribit. Vbi quædam linea (ut hîc uides) intersecat Mensalē, faciens in superiore parte paruam crucem, mortem uiolentam indicat. Quæ linea si directè ascēdat, intersecans mensalem, mulieribus malum portendit. De qua re uide canonem. Si quædam crux pura sit circa lineam mensalem, dignitates spirituales, & fortius, si duæ cruces appareant (prout sæpius experti fuimus) scilicet beneficia ecclesiastica habiturum denotat.

De restricta, Caput Quintum.

VT Diximus, spacium omnino illud Restrictæ est quod in manus iunctura apparet, qua brachio iūgitur. Si illud spacium sit purum, & uiui & boni coloris, bonam corporis uidetur qualitatem significare. Si ècōtra, malam. Et notandum, ut plurimum duas apparere in huiusmodi iunctura lineas, quæ ueluti dirimunt à brachio manū. Et si duæ fuerint, tunc ea quæ manui proprior est si fuerit æqualis, recta, boni coloris, ac supra tendat, diuitias huic promitto. Atq; etiam si ualde inops sit, rerum augmentum, et for

tuitam

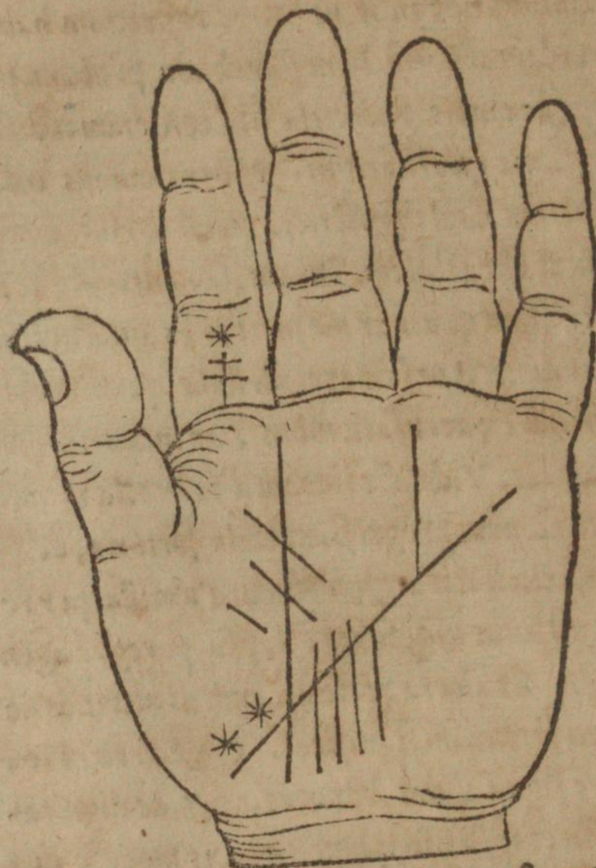
fuitam fœlicitatem. Sed tunc magis, cum fuerint rami recti & non incisi. Quod si linea quædam oriatur à radice brachij, et extendatur usq; ad radicem medij digiti, optimam fortunam, et prosperos successus promittit. In hac iunctura si quatuor lineæ fuerint transuersim scindentes brachium, sintq; lineæ æquales & benè coniunctæ, ecce tibi honoris dignitatem, & propinquorum hæreditates succeßionemq; promittunt. Et si in radice brachij, prope montem pollicis, iuxta lineam uitæ (si ea tantum se demiserit) reperiantur tres lineæ aut stellæ, uel etiam plures, cui hæc insunt, eum aliquando delatum iri à mulieribus præuideo, ac forte aliquam subiturum ob id infamiam. Tum si linea quædam à media Restricta, ex radice brachij, montem Lunæ uersus eat, multas hominis fortunæ aduersitates, & occultas interim inimicitias ostendit. Quæ item linea sic orta, si torta sit, ac inæqualis, perpetuæ iuxtà seruitutis indicium est, nec eum hominem ostendit unquam aut ad honores, aut diuitias emersurum. Si autem nonnullæ lineæ dispergantur à restricta, et ascendant ad montem pollicis, ac in infima eius parte iaceant, qui hoc signum habet pꝛiculum

est ne aliquando à propinquis suis, et ijs quos charos habuit affligatur, uulneretur, spolietur, aut etiã in uincula cõijciatur. Interim si quædam lineæ oriantur à brachio, et scindant restrictam, ac in superiori parte cõiungantur, is homo in patria procuIdubio exilio morietur. Quæ tamẽ lineæ si non cõtinenter iũgantur, sed separatim distent, ꝓcul à patria apud externas nationes uitam finiet. Eædem lineæ si ad percußionem manus tendant, longas nauigationes et itinera maritima, ac uitam omnimodo uagam, & quæ in diuersis nauigationibus et peregrinationibus teratur præsagiunt. Et ubi quædam linea directè ꝑ restrictam usq; ad mõtem indicis tendit, hominem ꝑegrè abiturũ ac difficulter in patriam rediturũ ostendit. Item si quæpiam linea ad restrictam orta, in uolam manus incidat iuxta lineam uitæ, ac rubicunda fuerit, corporis imbecillitatem, atq; ægritudines arguit. Si uero palleat ea ecitio, non iam instare ista, aut euentura, sed præterijsse, ac completa, ut iam timenda non sint. Si autem quidam triangulus moueatur à restricta, tendens ad montem Lunæ, si quidem mulieris sexus manui insit, certum est, in prima statim adolescentia, atq; adeo in flore

ætati

ætatis corruptam eam ac improbam factam. Tum si cui mulieri hoc insit, ut propè restrictam habeat paruulam crucem, honestam hanc, probam, prudentem, ac omnis pudicitiæ sibi consciam iudico. Ecce optimæ qualitatis in corpore hominis indicia. Spatium illud in restricta manū uersus, atq; alterum iuxta brachij iuncturam, boni utrunq; ac uiui coloris, tum quatuor hæ incisiones, quid non boni portendunt? Rursum tres stellulæ, quam odibiles, periculū ex accusationibus, ac infamiam quoque minantes. Vide aūt lineam à restricta in manus percußionem progreßam malæ fortunæ, ac alicuius infœlicitatis argumentum: Tum illa per restrictam ad Iouis usq; tuber dilapsa, peregrè agendam uitam. Et altera rectè ascendens, diuitias ac propitiam fortunam significat. Quæ uero in Iouis tubere signa uides, honores, opes, ac dignitatis accessus et ipsa ostendunt. In hunc modum quatuor lineæ repertæ in infra depicta manu, ipsum penè cingentes brachium, longæ ætati documentum fiunt. Tum lineæ quædam à brachij radice euntes, quæ acutum faciunt angulum, iuxta quem paruula crux conspicitur, summam uitæ tranquillitatem pollicentur. Item læta eius uitæ tem-

tora

pora, & paulatim ad honores aſcenſum. Crux tæ
men illa ſi abfuerit, tantum in multorum hæredi-
tates ſucceßionem uideo promitti. Quod ſi crux
aut ſtellulæ quæpiam adſint, nihil huic homini ad
uitæ neceßariũ deerit. Si duas lineas in reſtrictæ
inuenerimus eſſe latiores, & unam inferiorem,

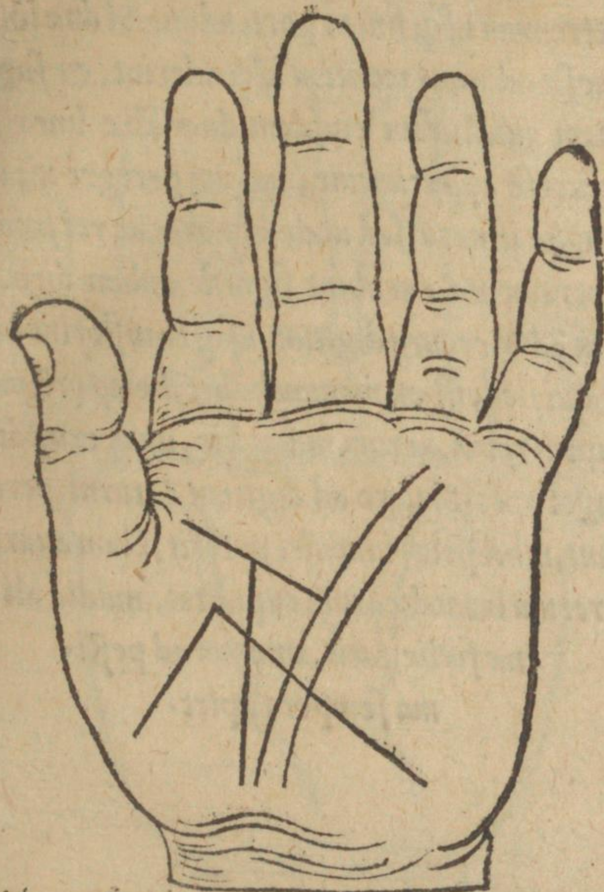
iſubtlen

ſubtilem, diuitias uſq; ad ætatis medium proſpi-
cio, & honores, per reliquam deinde ætatem, de
die in diem ſucceſſu omnia minora. Si uero duæ li-
neæ paruæ ab eiſdem oriantur quaſi mutuo ſe ſu
ſtentantes, & quædam aliæ lineæ directæ per pal
mam uſq; ad lineam naturalem aſcendant: indici-
um erit ſummæ integritatis, eumq́; hoĩem oſten-
dunt optimæ conſcientiæ, & qui ijs moribus ad di
uitias quoq; et proſperrimæ fortunæ ſucceſſus per
uenturus ſit, deinde eidem optatum quoq;
finem pollicentur. Diminutius tamen
hæc euenient, ſi aſcendens il
la linea tortuoſa
fuerit.

Si duæ lineæ per palmam manus à restricta ori ginem sumentes, ad montem solis, qui etiam annu laris dicitur, usq; ascenderint, et si idem Mons du abus lineis ex transuerso scissus sit, magnarum re rũ gestorem, & regijs negotijs officijsq́; exequen= dis præficiendum. Atq; inde honores pariter ac di uitias accipiat uideo.

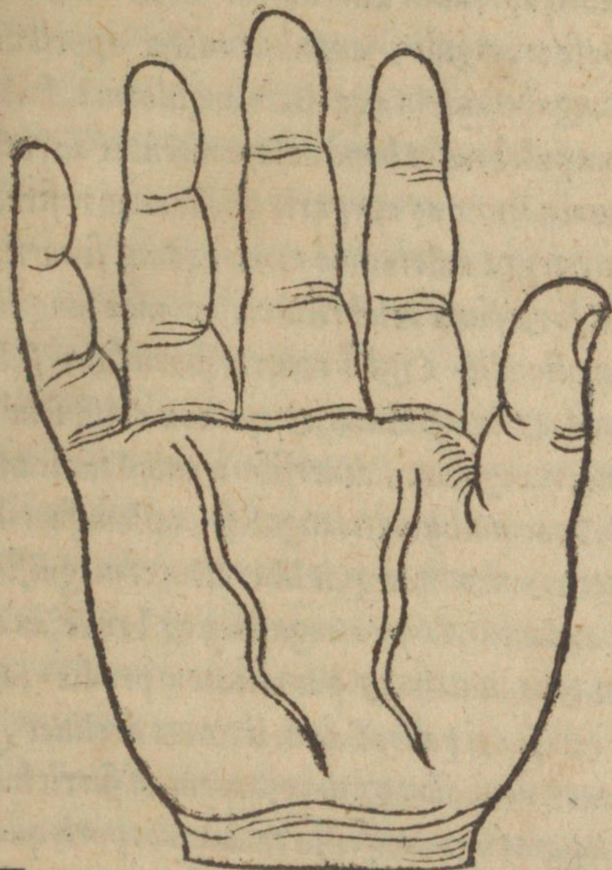
Si in

Si in restricta manus uisa fuerit quædam linea grossa, deinde alia subtilior, & rursum tertia grosior & profundior, prima ætate diuitijs abũdantem. Vbi ad medium uitæ peruenerit infœliciorem & inopem magis. Tertia uero ætate, omnibus quæ pauloante amiserat recuperatis, uitam in bonorum ac diuitiarum augmento tranquillam

ad extremum usq; finem portendunt. Si duæ lineæ tortuosæ ad Iouis montem ascenderint, & supra primam iuncturam eiusdem duæ aliæ lineæ ex transuerso apparuerint, uagam peregrè uitam, ac magna itinera, sed unde honores ac rei familiaris incrementa eueniant significandum dico. Si autem ad Mercurij digitum usq; transierint hæ lineæ, qui sic scissam manum habet, homo erit multis aptus rebus, uerum nullas hic, aut permodicas colliget opes. Si uero ad digitum Saturni peruenerint, nihil peius inueniri poterit. Nam auaritia rerum immodicarum cupiditas, inuidia alienæ fœlicitatis, animum ad pessima semper rapiet.

De Triangulo. Caput sextum.

TRIANGVLVS in manu, ſunt tres lineæ, ſcilicet uitæ, mediæ naturalis, & epatis & ſtomachi, quæ ita diſpoſitæ ſunt, ut trianguli ſpeciem præbeant. Porro ſpacium ijs lineis incluſum, tres in partes diuiditur, qui ſunt tres illi anguli, quorum primus conſtituitur, ut diximus, à linea uitæ et media naturali, et dicitur

angulus supremus. Eum autem qui fit à linea uitæ & base trianguli, angulus sinister appellatur.

Sinister.

Triangulus autem æqualium angulorum, habens lineas pulchras et bono colore nitentes ac rectas, bonam naturæ ac corporis qualitatem refert, & cum integra ualetudine mentis quoq; securitatẽ, deinde & famæ celebritatem, & uitæ longitudinem ostendit. Qui si contra fuerit lineis subobscuris, & inæqualibus, & qui non conspicuè referant triangulum, diuersum omnino iudicandum est. Spacium huius trianguli si amplum fuerit, & patens, animum arguit liberalem et magnificum, ac audacem. Contra angustum & breue, auaritiam, tenacitatem, & pauiditatem prodit. Idem ille campus si palleat ac in liuorem declinet, significat iracundum & deceptorem. Si fuerit hæc manus pars rugis conscissa, malam corporis qualitatem opinor esse.

Amplus.

Angustus.

Angulus supremus trifarius.

Angulus supremus trifariam clauditur, à linea uitæ, & media naturali. Primo in ipsa penè uola, è regione eius uallis quæ est inter duo, inter indicis, & medij tubera. Vnde iudicamus ærumnosam uitam, calamitatibus, ac captiuitati etiam obnoxiam, animum anxietate & sollicitudine plenum, frequentiq; commersum, idq; ob pe=

ob pecuniæ utplurimum studium. Secundo sub medio indicis tubere, si sit angulus ipse acutus, et benè clausus, prædicit optimam inesse ei homini naturam, ingenium acutum, bonam hominis qualitatem, secundos etiam ac prosperos successus, integritatem morum, atq; hæc oīa eò pfectiora quo magis fuerit angulus clausus arctè & conspicuè.

Tertio, non coëuntibus lineis duabus, sed quodam interrelicto spacio, quo argumento hominem accipimus ambitiosum, sibi placentem, impurum, morosum ac difficilem, obloquutorem, truculentum, præterea mendacem, ac sine laude omnino uiuentem. Qui si in seruitutem, aut captiuitatem deuenerit aliquando, nunquam inde reuocabitur in libertatem, Sed & liber si sit, miserè peribit. Iam spacium illud triangulo inclusum, si callosius fuerit & durum, iracundiam hominis arguit, ac interim astutiam, & dolos. Si rugis exasperum, inuidentiam & insidias, ac oblocutiones. Quando autem quædam linea apparuerit inter duas istas, ita propinquè quod tangat utramq;, et descenderit ad triangulū, significat hominem ueneno, aut percußione aliqua moriturum. Quandoq; quatuor lineæ seipsas intersecantes ad for=

mam crucis, & in eodem ſpacio ſuperiori appa-
rentes, inuidiam, detractionem & inſidias, ac ali
os opprimendi ſtudium oſtendunt. Quippe duæ
lineæ hæ bene coniunctæ, & acutæ, totius homi-
nis bonitatem demonſtrant. Si in concauo autem
manus, præciſe è regione digiti Saturni ſe coniun
xerint, ibi angulũ facientes, multam ac uarijs mo
dis ſanguinis effuſionem, uulnera capitis, uentris
fluxum, diarriam, aut ſi in mulieribus hoc fuerit,
inceſſanter menſtruorum fluxus, & etiam in par-
tu periclitationem denotat. Si quædam figura ad
modum ſtellæ in triangulo apparuerit, adulteram
& proculcati pudoris mulierem, ac iracundam
oſtendit, quæ etiam ad tantã mentis inſaniam a-
liquando propter ſuam irrefrenabilem iram per-
ueniet, ut ſeipſam cupiat iugulare. Quod ſi eo-
dem loco ſtella apparuerit, quandam à ſe longam
dimittens rimam (ut paulo poſt in figura uidebi-
tur) cui hoc inerit mulieri, quatuor maritos habe
bit. Vbi tamen à prudenti coniectore animaduer-
tendum, an ea ſit ætas quæ hoc ferat hominis enim
in negotio multa ex nobis ipſis ſumimus. Si in eo-
dem ſpacio apparuerit crux ſine aliqua inciſione,
bonum in uiro & muliere portendit. Nam quibus
hoc

hoc adest signum, optimè gesta uita, in fama bona morietur. Angulus uero dexter, si fuerit multum acutus, prouidum, sagacem, et parcum uirũ præsagit. Idem si fuerit obscurus, & grossus, signum est ruditatis, ignauiæ, & somnolentiæ. Angulus sinister si fuerit acutus, loquacem, & cauillosum hominem ostendit, acutum tamen, & industrium. Idq; sic esse puto. Si autem angulus supremus non fuerit acutus, & signum quoddam ad modum characteris Saturni eo loco reperiatur, malæ, & plane Saturninæ indicium est naturæ. Vt in subscripto triangulo apparebit.

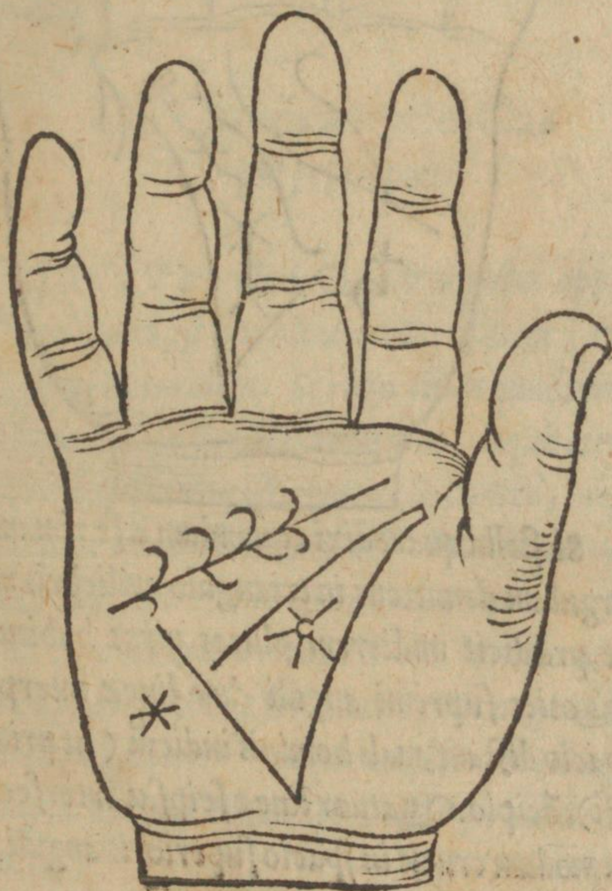
Cuius digiti si fuerint compositi, ut singulis articulis singula sint intermedia, ac quasi tubera quædam, et uerrucæ ipsæ omnino tortuosæ ac inæquales appareant, pauperem eum futurum ac ærumnose uicturum dico. Quod si in superiori parte, id est in tertio articulo utriusq; manus, præcipua quædam, ac euidens tortuositas insit, inuidentiæ, fraudis, malitiæ, ac mali omnino animi signum uideo, quem tamen hominem miserè ac ærumnis uitam acturum puto.

Triangulus uero in manu inuentus, tam in uiris quam mulieribus boni nonnihil pollicetur. Quo in triangulo ſi ad formam ſtellæ fuerit inuentum ſignum, ſi mulier habeat, impudicam, adulteram, & libidinoſam oſtendit: Quinetiam in uiro malum portendit. Si uero circa angulum dextrum, euidenter expreſſa ſtella in manu uiri fuerit, per

fidum

fidum, turbulentum, deceptorem, obloquentem alijs, maledicum, furem, raptorem, & qui per phas & nephas omnia agat, & ad deterius semp inclinet, quiq; in malis eruditus sit, atq; hic malè aliquando peribit. R*amusculi in principio lineæ uitæ, uel mensalis, rei familiaris incrementum et abundantiam præsagiunt.*

Si ſtella quam dixi, quandam à ſe rimam, ceu uirgulam demittens in triangulo muliebris manus ſit, prædicit mulierem plures uiros habituram. Quoties ſupremi anguli duæ lineæ interpoſito ſpacio diſtant, mali hominis indiciũ (ut prius ſcripſi) cõcipio. Quatuor lineæ ſeipſas interſecantes in modum crucis in ſpacio ſuperioris anguli, inui=

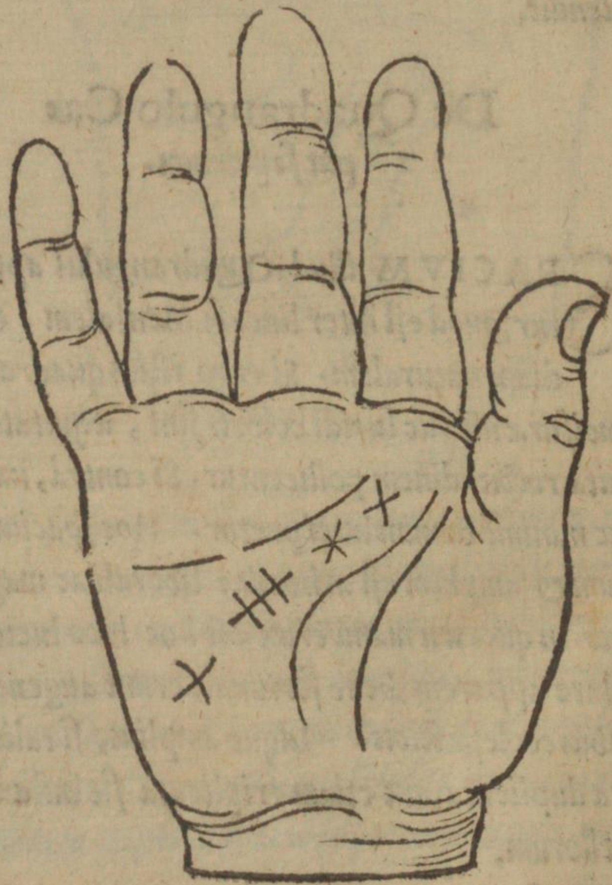
dum,

dum, detractorem, & peßimæ famæ uirum demonstrant. Tum figura quasi characteris Saturni malum finem homini pronunciat. Sed mensalis linea sic formata ut uides, infortunatum, et alioqui gulæ studiosum uirum arguit. Si figura ad formã furcæ in dicto triangulo, sursum, uel deorsum apparuerit, inconstantem & libidinosum uirum ostendit.

De Quadrangulo. Caput septimum.

SPACIVM illud Quadrangulus appellatur, quod est inter lineam Mensalem, & mediam naturalem. Si ergo istius quadranguli incisuræ uiui ac lucidi coloris sint, æquitatem ac uitæ rectitudinem pollicentur. Si contrà, iniquũ, ac minimè bonum interpretor. Hoc spacium latum & amplum est in homine liberali ac magnanimo. In quorum manu crux est hoc loco lucidè ac clare apparens, bene fortunati erunt augendis cẽsibus ecclesiasticis. Idque amplius, si talis figura duplicata, aut etiam triplicata sit instar cancellorum.

Conturbant hoc autem, & euertunt, si quæ lineæ aut incisuræ figuram hanc obliquo secuerint, aut ipsa illa crux tortuosa sit , tunc enim contraria omnia euentura opinor. Ibidem apparens stella, uirum arguit magnanimum, æquum, apertum, uerum, ac optimæ conscientiæ. Et qui aliquando fortunæ aduersitate ad rerum penuriam dilapsus,

suapte

suapte rursum uirtute emerget. Mulierosum tamen uideo, & aliquando mulierum causa nonnihil sinistri de se rumoris laturum. Tota aliquando illa quæ appellatur manus mensa deest. Sed mensalis linea si cum naturali concurrens triangulum incipit, tunc à multis insidias ac sanguinem quoq; profusum iri, aiunt portendi. Si uero in fine mensæ, circa percußionem manus reperiatur manifesta crux, multas peregrinationes, & uariã locorum mutationem concipio, sed prosperam ini bi fortunam. Quoties multum inter se distant, amplißimè interrelicto spacio duæ hæ lineæ quæ mensam constituunt, calorem superfluum, & male temperatos humores inesse ei corpori putare debemus. Contra, quoties ille in manu campus arctè clausus fuerit, indicium erit hominis auari, & qui nimis circa pecuniæ studium sollicitus sit, crudelis interim ac truculentus. Hæc ferè de principalibus manus incisuris, & ijs partibus quæ intra ipsam sunt manum dixisse satis sit. In sequentib. de digitorum tuberibus, ac ipsis etiam digitis & planetarum stationibus, et si quid præterea super erit dicendum uenit.

Hi characteres lineæ siue cruces in mensa ma

nus & quadrangulo, quid significent pauloante in canone expositum est. Stella in medio mensæ posita, uirum omnis æqui ac boni studiosum, et ob id uenerabilem indicat, ac dignitate plurima præditum. In communi dictum sit, quibus & natura contremiscunt manus (nam multis casu hoc euenit, aliquibus ex ægritudine) ut iracundos, rixosos, impuros, ac ebrios indicari.

De montibus digitorum. Et primum de pollicari, qui Veneris apud uetustiores dicitur. Caput octauum.

ET QVIA satis dictum est de principalibus manuum lineis. Nunc de particularibus digitorum lineis, et eorũ montibus scribendum est, eorũq; significationes subijciendæ oculis sunt, adiunctis septem planetarum naturis, quomodo cognoscere liceat inter illos, quid conueniat, uel contra in discrimine quid noceat. Mõs pollicis, tuber illud est qđ uitæ linea ab ortu suo statim ad manum restrictam descendens præterit, Vocaturq; mons Veneris, quia lenis & planus,

Mons pollicis.

nihil

nihil rugarum aut sectionum, aut admodum paꝛ rum habeat, coloreq́; sit uiuo & rubente, bonam primum corporis qualitatem, deinde mulierum quoque amatorem ostendit, hominemq́; circa ueꝛ stitus cuiusdam lauticiam occupatum, & qui munꝛ ditijs studeat. Quod si in eo breuiuscula alia liꝛ nea secundum uitæ illam rectè deuoluta (cuius ob id soror uocatur) procurrat, signum est hominis uenereis sese oblectantem. Quin etiam perpetuꝛ as diuitias promittit eadem illa soror, si longior fuerit, nec abrupta statim, comiteturq́; uitæ lineꝛ am continuo. Iam si non in summo statim tubere inꝛ cipiat hæc, sed in medio fortè, aut non longe ab imo, tenuitatem quidem rerum in prima ætate, in sequentibus copiam significat. Nonnunquam plano tubere, quatuor æquo interuallo à montis summo ad restrictam manum lineæ procurrunt, pollicenturq́; diuitias & honores in prima statim ætate. Quæ item si non summo monte orianꝛ tur, sed ab ipsa pollicis iunctura, eosdem quiꝛ dem successus, uerum serius fortasse euentuꝛ ros denotant, ac omnino tardè, & in suꝛ prema senectute iuxta. Si extremum polliꝛ cis articulum paulo infra unguem scindant, aut

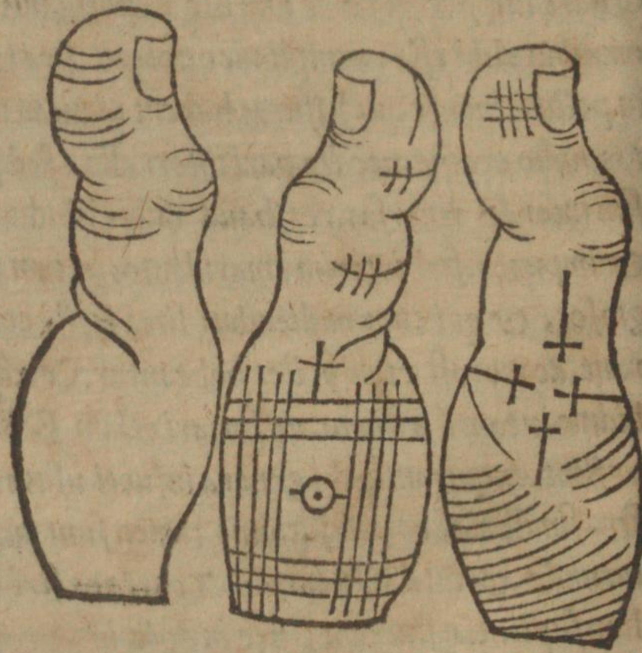
prope ipſam contiguè iuncturam ſint, ferunt, q̃ ſi longiſſimæ ſint hæ lineæ, ac claræ ac lucidæ, diuitias & honores ſtatim id præſagire. Alioquin tantò id minutius, quantò obſcuriores fuerint. Proinde & imperium ijs ſucceſſibus portendi aiunt, ſi aliæ diuerſim obambulantes, illas interruperint quatuor lineas. Plærumq; ſubtilis quædam inciſio à ſupremo pollicis mōte, lineam uitæ uerſus it, ſignificatq; ferro interiturū hominem, Alias quædam lucidæ iuxta indicē ortæ ſecant lineam uitæ, multarum peregrinationum, & longarum per diuerſas mundi regiones uiarum indices ſunt. In quibuſdam eodem ortæ loco inciſiones ad uitæ aut cordis lineam, ſuperius ubi illa oritur, procedunt, in manibus hominum iactatorum & ambitioſorum, quiq; luxu & libidine adfluunt. In alijs ſignis quædam linea & rubicunda eodem in loco, montem pollicis peragrans, cognatorum inceſtum & concubitum oſtendit. Quanquam non ita fidem habendam arti huic judico, ut ſola inſpecta manu, hæc compertum iri credam. Sed ubi dico, cum propinquis coiturum eum, ſic accipiendū moneo, adeo ardere hominem libidine, adeoq; perditum eſſe, ut ne à cognatis quidem abſtinere

eum sperari debeat. Neq; enim fieri potest, ut hu-
iusmodi plane intelligantur, sed coniectura adse-
qui licet. Ad quod multum facit, ipsam hominis fa-
ciem intueri, totumq; eum contemplari, ut uidea-
tur quomodo inter se omnia conueniant, et quod
eius adminiculo occultam hominis naturam, & fu-
turam uitæ sortem prodat. Id quod semel hoc di-
ctum loco, in futurum ubiq; obseruari debet. Qui
suaues sunt moribus, et uitæ iocundæ, uiuuntq; læ-
te, & hylariter conuersantur, ac faceti sunt, &
iocos miscent, musicis gaudentes, Stellulas habēt
hoc in monte, est enim Veneris planè regio hæc
cuius hoc est studium, & frequenter sic morati
montem eum habent complurimis discissum par-
uulis, sed claris sectionib. Quales si quidem intui
ta fuerit celsitudo tua, pater ac princeps clemen
tißime, ac omnium colendißime, inspiciat faciem
eius hominis, uidebitq; ut plurimum colore candi- Venereorum natura.
dum, alioqui compagine corporis decentißima o-
culis nigris et præfulgidis, ac omnino uenustis, læ
to intuitu, ore honesto, & per omnia uenereum,
ob idq; lasciuientem impensè, et luxu deditum, ac
libidine accensum, aleæ studentem, & in iocis aßi
duum, ducentem choreas, oblectantem se floribus

rosis & odoribus, ac iucunda omnia appetentem, ornatusq; omnes circa uestitum præsertim amantem, quem auri, argenti, & gemmarũ desiderium teneat, qui frequenter rideat, qui conuiuia sectetur, compotiones et ludos studiose frequentet, salacem, ebrium, uenustum & procacem, qui mulieribus conuersari soleat, & circa uenerea affici cupidißimè, qui addiscendis eis artibus quæ huic naturæ conueniunt, docilis admodum sit, ad reliqua perdiscenda ingenio tardo, & hebeti intellectu. Qui facilè credat, facilè decipiatur, liberalem, æquum & lenem ac misericordem, naturæq; minime malæ, pium enim & iustum, quiq; in amicitia integer sit, & fidus. Quem musicæ studium teneat, ardua et seria nõ perinde sollicitum habeant. Qui delectatus pictis tabulis, & pingat ipse, & statuarũ pulchritudine & artificio capiatur, & sciat ipse quoq; fingere. Quiq; in ijs quæ huiusmodi sunt fortuna utitur secunda, in cõtrarijs nõ fœliciter admodum experiatur. Cuius uita sit splẽdida, res mediocris, lucri nullus ualde ardor, neq; auaritiæ studium. Amabilem, & cuius desyderio teneantur multi. Qui alios exhylaret, delitijs affluat, uoluptatem colat, luxui, delitijs ac lælticiæ

iciæ deditus sit. Quem nulla facilè res permoue-
at, nullum adeo arduum negotium perturbatum
aut sollicitum reddat, minimè cogitabundum, sed
præsentibus cõtentum, & anxietatem omnem po
stergantem. In summa qui sic uiuat, sic moriatur.
Neq; in ijs magis, quam in omnibus alijs consyderã
da hominis natura, non ex manus inspectione tan
tũ, sed à totius habitudinis cõtemplatione uenit.
Quare idipsum quod de uno hic exposuimus, de
omnibus alibi esse exempli uice poterit. Præterea
in pollicis monte qui fissuras habent nimium mul-
tas, nullo ordine, nec ita pari interuallo, sed spar
sim inter se diuersas, eos haud dubie libidinosos
& impuros, sed interim amarulentos, etiam iur-
giosos, & qui cum mulieribus lites facilè conse-
rant, ac morosi et difficiles habeantur. Cumq; li-
bidine in tantũ æstuent, ut satiari etiam facile nõ
possint, exquirantq; ibi genera insueti usus et mõ
stro simillima, conuersationis tamen sunt minime
iucundæ, & uitæ insuauis. Tenet eos ferè nul-
lum sapientiæ studium, nec in doctrinis profici-
unt, sed ad alia capaciores sunt, sciteque exer-
cent ea quæ manutino opere fiunt. Et quæ ad lu-
xum sunt omnia ingeniose excogitant.

Cuius rei adsigno rationem, quod qui tales sunt, et sic aptam manum habent, eorum ferè genitura Venerem in sexta aut octaua domo ostendit. Vides igitur, ut complexæ inuicem sibi sunt, atq; genuinæ scientiæ, Astrologia & Chyromantia, & neutra sine altera addisci ritè potest sed quæ suo loco dicemus uberius.

Si quan

Si quando annuli in morem, iuxta primam eius iuncturam secet pollicem rimula quædã, ita ut totam circundet ac includat, uideo multos obstinatè arbitrari, omnino eum hominem, & necessario suspendio interiturum. Atq; ipse in uno quodam id euenisse expertus sum. Sed cum multos qui ad suspendiũ ducebantur, spectis eorum manibus, care re hac nota uiderim, pro incerto relinquam. Qui tribus quibusdam, aut quatuor in latum sectionibus conscissum sub prima iunctura pollicem habent, eos dico iuuenes statim diuitijs & honoribus amplificatos iri. Si uero supra eam, in prouectiori ætate accessura hæc, tandemq; in senecta, si propè secundam iuncturam sint hæ sectiones. Si qua mulier autem sic insignitum superius pollicẽ (ut est qui secundo hic loco pingitur) habeat, eã ut fraudulentam et minimè bonam fugiendam moneo. Ecce autem libidinosam tibi, & perditè moratam, adulteram, & prostituentem se ultro, ac mirè intemperantem, nec in coitu satiabilem, quæ hoc signo quod hic adscriptum uides, medium Veneris montem impressum habuerit ☉ ferunt. Cuius nuptæ, primã in pollice iuncturam tres sectiones parum impari interuallo secant, ei à proprio

marito uulnerationis, aut necis etiam imminere periculum. Eamq; cui subtus secundā ibidem iunćturam paruulæ quædam et multæ cruces sint, insigniter piam, et religionibus deditam denotari. Rursumq; duas tantum huiusmodi notas quæ habeat, ut litigiosam & insidam, loquacemq;. Inuenire est & petulantem esse, & procacem, quæ eodem in loco ramusculos habet complures.

De Monte Indicis & digito eo, ac Iouialibus. Caput nonum.

PLANETARVM omnium beneficentißimus est Iupiter, isq; locū habet in manu ipsum q sub Indice digito tuber est. Quare si planū id et leuigatū conspexeris, honestatem uitæ, ac bonitatem naturæ significari tibi arbitrare. Idq; magis etiam, si à digito ipso paruulæ quædam & subobscuræ eædem rimulæ incedant, maximeq;, si hæc non ita magno inter se spacio distiterint, tunc enim honores et dignitates à principibus portendūt. Ausiq; sunt quidā certius definire hoc, dicentes, tot illum gradus honorum, aut ecclesiasticarum dignitatum percursurum, quot hu

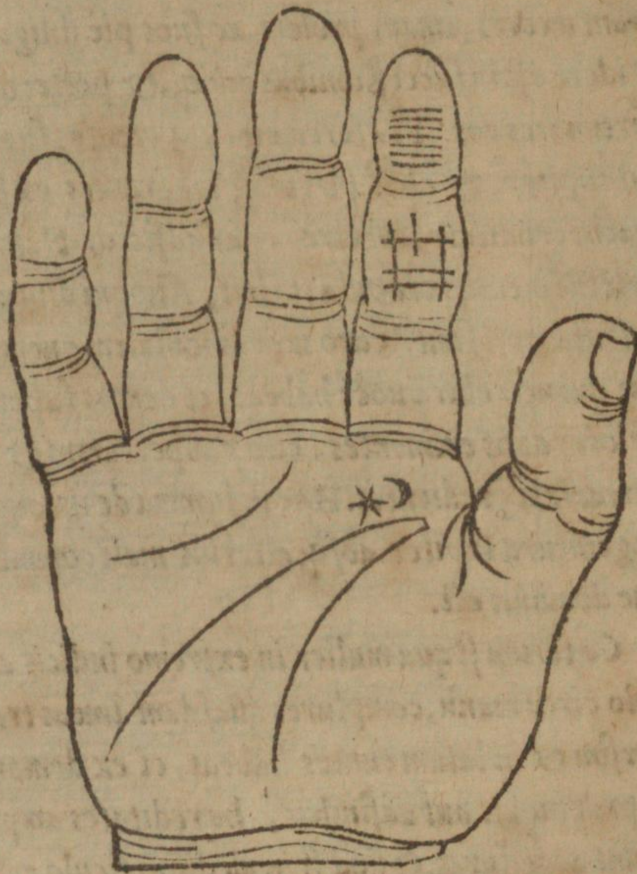
iusmodi hoc in loco sectiones habuerit. Quorum in manu est recta quædam & clara sectio, in ipsa manu ad indicis radicem orta, et à media propè naturali ad tuberis eius angulũ transuersum mouens se, hos animi magnitudine, & rerum maximarũ cura suspiciendos habe, famamq́; petentes, & gloria insigniri conantes & audacia dimicantes. Verum hoc postremum itidem denotàt à mensali ad indicis montem proficiscens paruula quædam linea. Atq; has iam dictas sectiones, si transuersæ quædam rimulæ interscindant, capitis uulnera portendi ferunt. Sæpe indicem à medio dirimit sectio quædam craßius elucescens, ac rubicunda, et intestinorũ uitia arguit, eorumq́; imbecillitatem in uiris, nã mulieres hanc habentes, in partu periclitaturos præsagiũ est, tuncq; magis, quãdo ea ualde rubescit. Aiũt uiolẽta morte interiturum, cuius in manu à mensalis fine orta sectio, ipsum Iouis tuber rectà petat. Cruces item in Iouis monte apparentes, honorum acceßiones, et dignitatum incrementa præsagiunt, tot gradibus quot ea fuerint signa, compertũq́; sæpe est, sacerdotia adsecutos huiusmodii, et ecclesiasticas dignitates abunde. Sic insigniti Iouiales inprimis uocantur, Iouialium natura.

& in talibus fortunæ successibus fœlicissimè ut plurimum agunt, Quos alioqui uidere licet corpus habere modicè compactum, sed forma admodum grata, nec uenustũ, coloris candidi, capillo spisso oculis decenter compositis, mundos, & læticiæ deditos. Ipsorum uero natura hæc est, animi magnitudo, & elatio, magnorum appetens, liberalitas aliquando supra quam facultates sinant, cupiunt regnare, aut imperare alijs, in summis occupantur, infirmorum impatientes, ac mediocritatis contemptores, honesti, nobiles, gloriæ cupidi & famæ captatores, læti interim, et iucũditati ac delectationi dediti, sæpenumero inflati & turgidi, magnis apti negotijs, ac ad regium plane fastigium anhelantes, fidei opinione clari, amicitiarum studiosi, simplices, & à fraudibus abhorrentes, paci studentes, per omnia probi, ut plurimum sapientiæ etiam dediti, semper uero ciuili prudẽtia insigniter præditi, & consilio pollentes, nec eloquentiæ expertes. Eorum incessus neq; citus est nimium, neq; tardus. Constantiam animi ibi quoq; ꝓmittunt. Nulli hominum fœliciores sunt, nulli uotorum facilius compotes. Contingitq; ijs præcipuè, ut magnorum uirorum patrocinio tuti

sint,

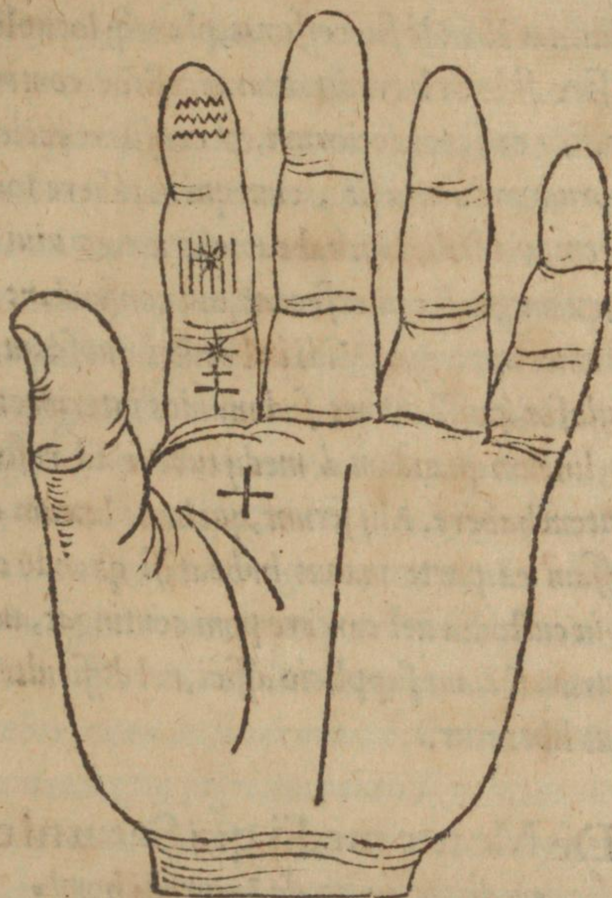
ſint, & Principum teſtimonio commendentur. Amant uxores, amant prolem, ac ſuos piè diligunt. Videre eſt in ſucceßionibus quoq;, & poſteritate fortunatos eos. Præterea cibi appetentes ſuos ſi cit Iupiter, & ob id plerunq; laborantes ex ſtomachi cruditate, aut circa epar adfectos. Nam & ualetudinem ijs crapula turbat. Alioqui diuturni oris uitæ apti ſunt. Raro uideas Iouialem quempiam qui non clarã uocẽ habeat, et dentes ſuperius priores duos eminentes, cito paupertatem & pubertatem egredientes. Hæc in ſumma de ijs quorũ in genitura Iupiter abſq; alterius mali commixtione dominus eſt.

Cæterum ſi qua mulier in extremo indicis articulo circa manũ, complures quaſdam lineas tranſuerſim & in latum euntes habeat, ei ex demortuis propinquis aut adfinibus, hæreditates amplas aiunt acceſſuras. Quod ſi in medio articulo eaſdẽ præferat, ut inuidam & mendacem, ac fraudulentam arguunt. Item eiſdem ſignis, montem Iouis ſi conciſſum habeat, iracundiæ, amarulentis moroſitatis, & iurgij ſuſpitione infamant eam. Hoc ipſi mihi compertum eſt, prolis numeroſitatem pariendi, ſi qua in medio articulo habeat tres dilu-

idas sectiones secundum digiti longitudinem de scendentes, quarum media breuis, et una parte obtusior sit, perq; eas transuersim & in latum se= ctionem aliã clariorem, duasq; obscuras, quæ me= diam illam breuiusculam non attingant. Habent *improbæ & impudicæ mulieres stellulas cum he= micyclo in Iouis monte.*

Tres

Tres uariæ se curuantes lineæ, pene æquo interuallo in latum extrema parte infra ultimã iuncturam, indicem per latum secantes, mulieris itẽ impuritatem arguunt. Contrà si cuius medium articulũ scindant in longũ sectiones, quarũ in medio stella aliquãdo sit, castitatis et pudoris argumẽto cẽsenda uenit. Promittimus amplã hæreditatẽ, & diuitias

et diuitias abundè successuras, planeq; locupletan das fore, siue ex hæreditatum accessiōe contingat hoc, siue ex sacerdotiorum, & censuum ecclesiasticorum prouentu sit, eum qui in tubere Iouiali crucem, aut stellulam habeat, claram, & uiui coloris, quamq; nullæ intersecent, aut confundant aliæ sectiones aut rugæ. Vidi imbecilles quosdam, meticulosos, pusillanimes, sed inuidos interim et auaros, lineam quandam à medij tubere ad restrictā euntem habere. Alij ferunt, qui hanc lineam conscissam ea parte manus habeat, si quando capi, & in custodia uel carcere poni contingat, aut moriturum ibi, aut supplicio affici, uel difficulter fore ut liberetur.

De Monte medij qui Saturni est & digito eo, ac de Saturnijs hominibus. Caput decimum.

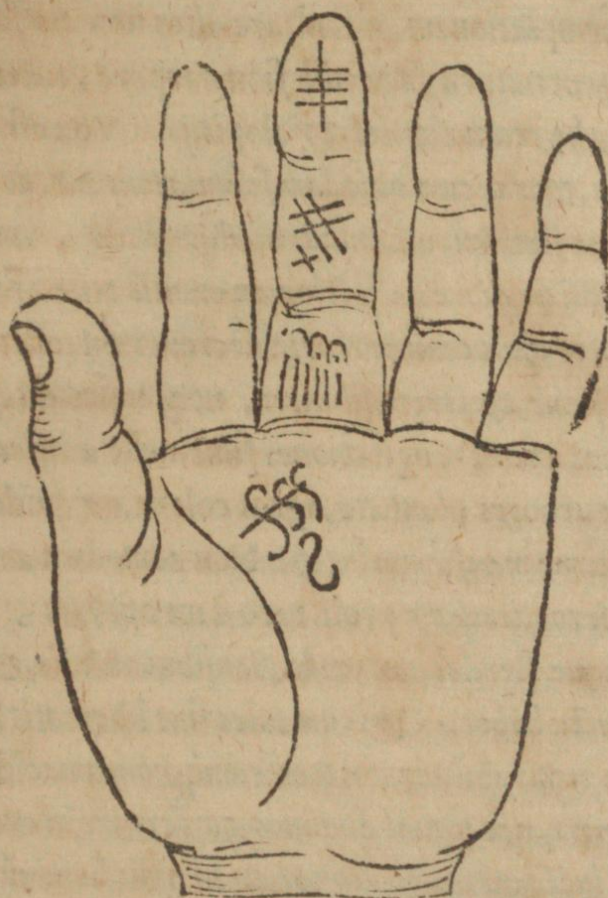
DIXIMVS in præcedentibus, medium manus digitum Saturno dari hac in arte eiusq; ob id nomine censeri, quare & tuber quod sub eo est, mons Saturni uocatur. Quod

si pla

ſi planum penitus, leue, & ſine rugis, ſine ſectio-
nibus fuerit, ſimplicitatē oſtendit hominis, ipſum
laborioſum, ſedulum, fraudis expertem. Si uero à
linea menſali ueniens rima Saturni hunc montem
ſecet, hominem denotat mirifice anxium, & qui
quotidianis commordeatur curis, quem ſollicitudi
nes inquietum agant, qui aßiduè meditetur ali-
quid, ſeq; conficiat intra, et quanquam hæc agat,
nunquam tamen, aut perraro locupletur. Ibi
complures homini ſectiones, uitā ſignificant cū
inopia anxiam, et in magna rerum penuria labori
oſam, atq; carceres, & in ijs tormenta dicunt por
tendere hæc. Vbi à radice annularis ad Saturni-
um tuber, quædam ſe recuruat ſectio, hominis iu-
dicium concipio pigri, torpentis, ignaui, ac deſi-
dis, præterea ſtolidi, inſipientis, temerarij, & ſtu
pidi, qui nihil unquam ſcitè agat aliquid, nonnun
quam imprudenter audeat, rudi intellectu, mente
ſtolida. Aiunt, quæ mulier plures habeat inter So
lis & Saturni digitos ſectiones in longum deſcen
dentes, quam inter Solis & Mercurij, cum ibi quo
que habeat quaſdam, generationi aptam eſſe, &
maſculos concipere facillimum. Quo de pro-
mittere nihil auſim. Imo uero neminem latere

ticulo, ex Chyromantia nunquam potuisse de prole inuestigantē certum aliquid comperire me. Adeo semp fefellit ibi ars ea, unde ad alia recursum mihi est. Hoc scitè exploratum habeo, si quæ à principibus manus lineis, paruæ sectiones ad Saturni montem se deriuent, malæ hominem cum qualitatis, nec uitæ admodum esse probæ. Ferunt & in prima digiti huius iūctura, muliebri manu, si crux aut stellula conspiciatur, sterilitatis hanc argumētum esse. Qui montem hunc plurimis uarie rimis inscissum habet, aliorum haud perinde digitorum rimosis tuberibus eum Saturnium planè iudicato. Quo loco referre arbitror eius planetæ habitudines ut explanem, quib. eos quorum genituræ præest instruit. Pallent hij plurimum, & inuenustá facie sunt, ac defixis in terram oculis tardiusculè incedunt, macilenti, et interdum recuruo etiam tergo. Moribus uero sunt magna ex parte improbis, nam malitiosos facit Saturnus, subdolos, & fraudulentos. Gaudent esse soli, ac sibi uiuunt, nec ferè alijs operam dant, aut amicis uacant. Circa cibum non admodum sibi indulgent. Potatores uero sunt strenui, quanquam sæpe edunt, & nonnunquam uoraces sint etiam, Agitantur

Saturniorum natura.

miſeris continuo curarum inquietudinibus, neque unquam á ſollicitudine liberi ſunt, & anxiè affliguntur amariſsimis intrà cogitationibus, ſemper triſti ſemper meticuloſa agitantes animo. Vita eſt eis apud paludes & ſtagna. Sordidé uiuunt per omnia, loquuntur & tarde & pauca. Nonnunquam propter aſsiduam,

con=

contemplationem, auſcultare alios non poſſunt. Frigent natura, imbecilli ſunt corpore, ualetudinarij, hyrcum olentes, & alopitij. Vox eſt obſcura, & raucum quiddam ſubmurmurant, ac impedita ſunt lingua, Inuident alijs facilè, Suntq; ut nulli præterea affectionum omniū tenaciſsimi. Itaq; et quos odio perſequi decreuerunt, odere inſenſiſsimè, & irremiſsibiliter, neq; infirmius quos uolunt amant. Cogitationes ſunt, uelle ædificare, uelle arbores plantare, agros colere, & quiddam diuturne manſurum incipe. Non admodum amant mulieres, itaq; & proli raro dant operam, plærumque ſteriles moriendo, Senſibus obtuſis, & intellectu hebeti. Qui cum tales ſint libertatis ſunt tamen mirabiliter tenaces, eamq́; contumaciſsimè tuentur, nec ferunt dominos, & ſeruire in extremis iudicant malis, regnorum ut nulli hominū impatientiſsimi. Gaudent nigro, itaq́; ſic ueſtiunt, et omnia colore eo infecta circum ſe uolunt Suſpicantur facilè, facileq́; metuunt. Atq; hi ſomniorum etiam curam habent, ut humilia alias omnia cogitant. Sed de Saturnijs hactenus. Præterea ſignum in prima medij iunctura impreſſum ſiquidem mulieris fuerit, bonum, ſin uiri, contrarium

porten-

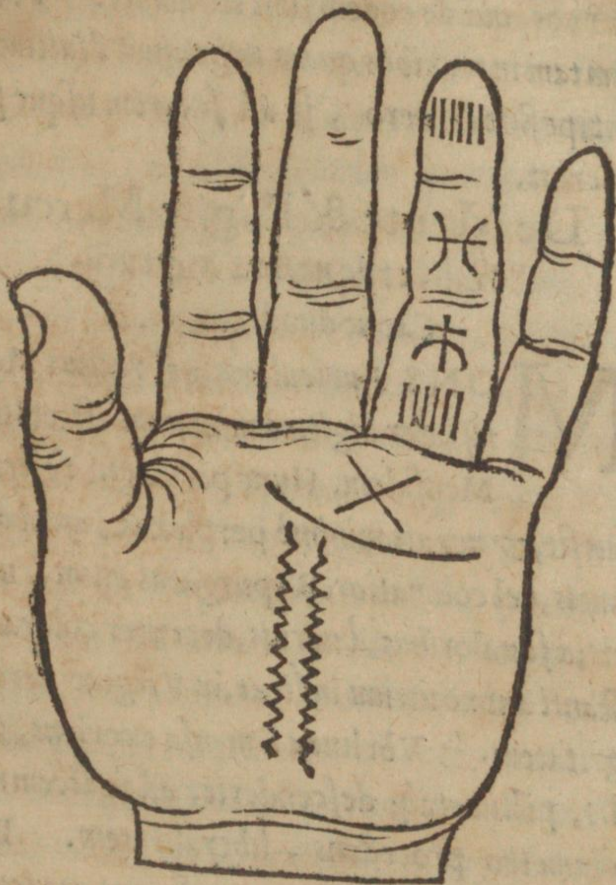
portendit. Mulier quoq; in cuius ea iunctura fuerint quinq; uel sex lineæ seorsum in digiti longũ demissæ, significant filium parituram qui aliquando sacerdos futurus sit. Interfectum dicunt, qui stellam habet in eadem Saturnij iunctura.

De Monte & Digito annulari, & significatione Solarium. Caput undecimum.

EST autem annularis mons, qui inter digitum & mensalem lineam quadam intercapedine prominet, ab uulgo doctis, solaris appellatus. Ab illius igitur radice ad mensalem usque si protendantur lineæ minusculæ, idem perinde faciunt quod apud Astrologos Mercurius, hominem acri, fœliciq; ingenio, uarijs deditum disciplinis, præterea arrogantem, & cum quodam supercilio eloquentem, ad hoc capacem dignitatũ, tam prophanarum, quam spiritualium. Fit interdum, quod geminatim in modum parallelorum distent æque, id uide ne quid imponat tibi. Nihil ferè distat à prioribus, nisi quod magniloquentiam adimit, præbet uero sobrietatem & honestatem. Secus si aliundè in illas ducantur aliæ, uel

altrinsecus secuerint se, ubi prorsus ab opposito diuinatur. Nisi fortasse uel nō pertigerint, uel nō inciderint has, id apprime faustum ominosumque habetur, quòd inimicos omnes uincet, prosternetq; sub se. Iam si neq; cōtigerint digitū, neq; æqualiter locentur à mensali, uerū ꝓpenderint ad eum qui iuxta est digitū, iuxta alterationem linearū, etiam status & uitæ mutationem notat. Item si plusculæ rubicundæ tenues per eundem montē ducantur, iucundū, hylarē, prudentē. Quæ tamē si tortuosæ fuerint, ac perinde rubicundæ, dolores indicant quibus iam actu affligitur quis. Pallidæ identidem cruciatus, uerū præteritos iam. Intersecantes se in modū crucis, quod uocant Andreæ, protractæ uero à mensali per mōtem Solis ad primam iuncturā, ꝓuidum, res suas prudenter moderantē. Pulchrè uero digitos huiuscemodi solares uenamur, estq; id certißimū indiciū, si uariegatus lineis fuerit ornatus. Est et aliud signū, uidelicet lineæ duæ tortuosæ parallelæ, protensæ à restricta, q ubi in manu perspexeris, fœlicißima prænunciat, præcipue in dignitatibus acquirendis, & quicquid ad optimas uirtutes spectat, scientiam, prudentiam, liberalitatem. Eius typū quendā subiecimus in hunc modū.

Item

Item si inuicem concurrerint minutæ lineæ supra iuncturam primam, sitq; fœmina quæ has habeat, idem indicat prorsus, hoc adiecto, quòd ea ab maritis locupletabitur, habbiturque in honore. Præter hæc etiam deuotam nisi quod monasticam uitam non feret. Ita si in secunda iunctura fuerint, semper in honore futuram, uerum

inter eos, qui de eodem ſunt ſtemmate. Vbique enim tam in maribus quàm in fœminis diuitias notant, peßimum uero, ſi ad ſolarem uſque proceßerint.

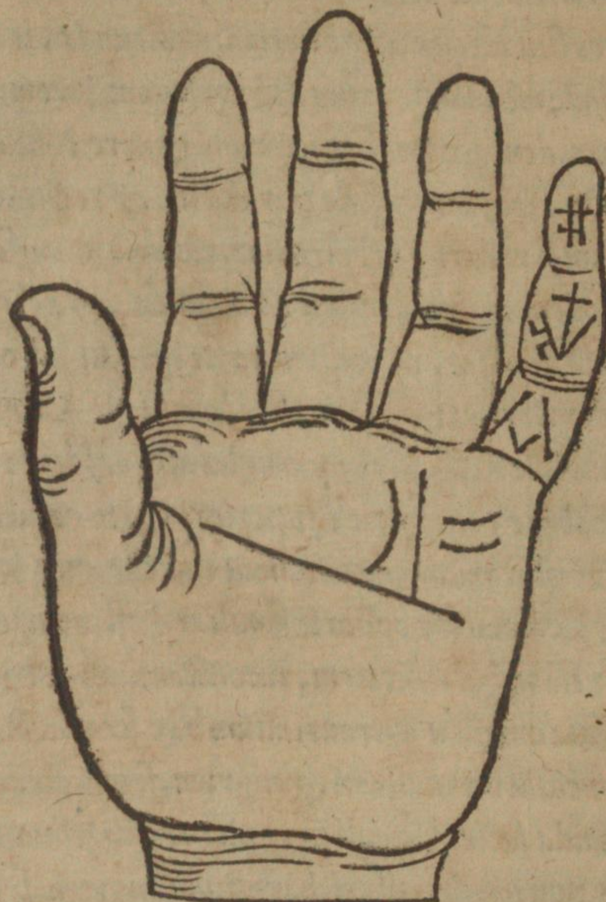
De Monte & Digito Mercuriali, et de natura Mercurij.
Caput duodecimum.

MONS Auricularis, uel rectius Mercurij inter digitum minimum eſt, et lineam Menſalem. Hunc permagni refert planus ſit, & neruis minimè perplexus, an obductus lineis, uel coloratior. Repurgatus enim à uerrucis, à ſqualoribus, à neruis, decenter coloratus, cõſtanti animo uirum indicat, in Virgine uero integritatem. Vbi linea à menſa exoriens, gracilis, picturataq; deſcenderit, ad radicem montis diametro procedens, liberalitatem. Eædem per plures ſimiliter inter menſam et auricularem ſumentes exordia, tot nuptias præ ſe ferunt quot illuc trahuntur lineæ, Tametſi longitudinem & contractionem, exilitatem, & colorem animaduerti hîc uelint Chyromantici. Pallidæ prædictas nuptias ſignificant, uerum peractas iam. Oblongæ atq; optimo tinctæ colore, contrahendas in

futurum

futurũ. Euenit uerò haud raro, ut ex eiſdem craſ ſiores ſint aliquæ ad hoc etiam rubicundæ, iudicabis inde mendaciloquum, ſubuerſorem, furem, raptorem, deniq; omni flagiciorum genere contaminatum. Atq; hucuſq; de parallælis & rectis lineis. Iam ſi recurua uel circularis aliqua dimiſſa ſit ex eodem digito, decliuis ad medium, præclaram indolẽ denotat, de quo multa ſit ſpes, ut ad omnẽ tandem fortunam futurus ſit idoneus. De mulieribus hoc habe. Si cui paruulas atq; eaſdem retortas habere contigerit è ſuperiori parte auricularis, ut plurimum conditionem indicat quæ fermè totæ fœminarum cohorti familiaris eſt, nempe inſolentiam, garrulitatem, inconſtantiam. Phyſiognomia omnium Mercurialium hæc fermè eſt. Color medius inter album & nigrum, frons eleuata, rotunda facies, oculi perpulchri, in felium morem, non omnino nigri, barbitium nigrum, ſed rarum, corpuſculum gracile, ſtatura decẽs, labia tenuia, naſus præacutus, uox gracilis, & eadem prompta, motus uelox. Et ſi ex monte etiam id prædicere uelis, monticulus plurimis lineis rectis eſt uariegatus, ſecundum conuerſationem etiam docilis ingenij, audax, ſcortator, fidelis, procliuis

Mercurialium natura.

ad mendacia, ſui ingenij ſectarum amator, oſor ſu-
perſtitionis, templis & oraculis non multum tri-
buens, ad nullam artem ferè nõ idoneus, præcipuè
uero ad Matheſim, & Geometriam. In ſumma,
omnium horarum homo, doctor, poëta, mathema-
ticus, præditus ſcientia linguarum, ſcrutator ar-
chano

chanorum, phylosophus, cordatus, modestus, alio qui uerbosus etiam, sed neminem lædens, ex mœchanicis artibus eis studens quæ politiores sunt et mundiores, utputa picturis, & huiusmodi. In ægritudinibus paulò plus tamen infortunatus, & infestatione phantasmatũ quàm cæteri homines. De perspectione uero iuncturarum, id etiam summopere auscultandum est. Sunt certa quædam cauteria cuius primi quidem figura est hæc in prima iunctura. Tu uero hominem iudica studiosum, inprimis Rhetoricæ, arrogantem & superciliosum, ingenij procacis. Alterum in secunda iunctura tale, quòd tametsi figura abludat à primo, ipsa tamen re ut primum, concionatorem præsignem ostendit. Rursum si obuersum sit, uarijs obnoxium paßionibus, horribilibus somnijs, & quicquid malorum phantasmatum est. Sic in tertia iunctura si crucem uideris, signum certum paupertatis, mediæ, tenuitatis. Idque admodum satis de Mercurio. Hæc in figura latius. Quæ si etiam tam locuples non sit, ut omnia signa complectatur, certè tamen potiora curauimus adscribere. Quis enim tam multifarias lineas, tam uanorum ingeniorum indicia, in tam

exili ſpaciolo comprehenderit? In canonibus tamen nihil omiſimus quod ad rem nobis facere uidebatur.

De Baſe triangulari, & ijs quibus prædominatur Luna. Caput tredecimum.

INPRIMIS explicandum eſt, quam uocent triangularem Baſim Chyromantici. Ea eſt quæ protrito uocabulo dicitur linea epatis & ſtomachi, protenditur à cauda lineæ uitæ, contingens uerò lineam mediam naturalem, quæ ſimul iunctæ, efficiunt triangulum, modo nihil obſtiterit natiuitati aduerſum. Quanquam ſciam hanc à quibuſdam minimè comminiſci quod ſui non ſemper ſimilis eſt, ſed non uideo cur ideo omitti debeat, cum palàm compertum ſit, nihil minus poſſe hanc quam omnes alias, maxime ſi ex æquo angulum perfecerit cum media naturali & linea uitæ. Nam indicat ſanitatem, incolumitatem, florentem non ſolum corpore ſed etiam animo. Quod ſi contigerint ſe, uel obſcurata ſit, aut circum ſe habeat puncturam, nihilo ſecius de ſtomacho & epate prænoſticat, nempe indigeſtionem, morphæ-

am,

phæam, torturam, spasmum, phlegma, constrictionem alui, dolorem stomachi & costarum, præcipué si pallida extiterit. Porro bene obducta cute & rubea, rubor tamen ille si ad lineam uitæ propensior quam ad lineam naturalem, dolorem capitis. Et é diuerso, pneuripimoniã, tussim, ethicã, squalorem oris, si ad naturalem rubor ille diuerterit. Id quoque scitu dignum est, quòd si in loco Lunæ figuram illam uideris circularem ☉, tametsi uideatur fortasse ridiculum tibi, tamen amißionem significat unius oculi, & binæ si sint notulæ ☉☉, amborum oculorum. Id non tam certum esse, quam omnium certißimum à doctis uiris comperimus, quin & nostropte didicimus malo. Simile est & illud, si eodem in loco Lunæ stellula compareat, quæ nepharium & sceleratißimum significat. Physiognomiam si scire uoles, facie quidem albus est modico perfusus rubore, coniuncta supercilia sunt, facies & maxillæ inflatæ, oculi inæquales, subnigri, fortasse etiam signati notula aliqua in facie. Nullius frugi, ut plurimum languidus, instabilis, piger, insipiens, inops, atque id in prima ætate. In secunda ditior paulo euadet. In tertia rursus miser, delyrus, infor-

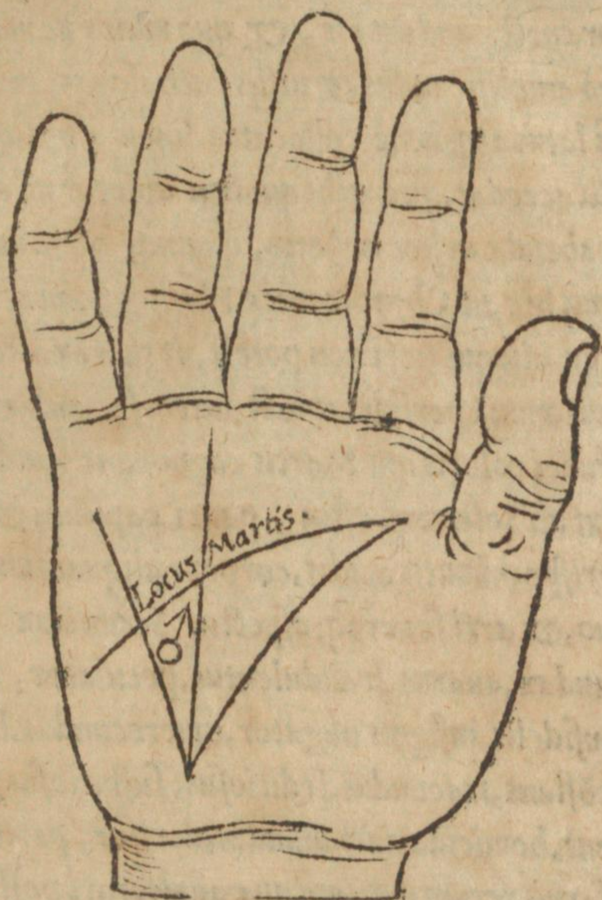
Lunaticorũ natura.

tunatus, natus ad peragrandum perpetuo terras. Quoad ægritudines, addictus epilentiæ, paralysi, guttæ caducæ, torturæ uultus. Nisi Luna in radice natiuitatis Solem, uel Iouem habeat sibi benè propitium.

De loco Martis, & natura Martiglistarum, Caput. 14.

Ope-

OPERE precium est, antequam de Marte sermonem faciamus, qui hunc in uccla uoluerint constitui in ipso triangulo iuxta lineam naturalem. Verum id alibi dicemus, iam lineæ nobis discutiendæ sunt. In triangulo, si sit alius triangulus consummatus, secundum omnes proprietates Martialium pr-

prænosticandum est, & quo maior ac maior est, eò amplificandus & uitijs cathalogus, præsertim si latus atq; benè collocatus lineis physiognomia illi accedat, quæ mihi quidem uidetur nõ esse post habenda in hoc negotio, quamq; ob id introduci mus hîc, ut Chyromantiæ Physiognomia suffragetur, alioqui fieri non potest, ut tam exactè quispi am omnia perspiciat. Est autem secundum faciem rubei coloris qui Martis cognomine gaudet, ue-lut ab Sole combustus, pauci capillitij & eodem crispo, minutis oculis, corpore aliquantum incur-uo, & acri seueroq; aspectu. Secundum animam audax, auarus, fraudulentus, peculator, raptor, infidelis, insignis nugator, inuerecundus, leuis, in-cõstans, iracundus, seditiosus, suspitiosus, impati-ens, homicida, iactabundus, derisor, periurus, fal sarius rerum omnium quæ adulterari possunt.

Martialium natura.

Conclusio operis Chyro romantici.

His breuibus Princeps illustrißime, finem esse uolumus Chyromantiæ nostræ, ne quid plurib. am bagibus simus molesti tibi, ubi si rem ipsam acu

quod

(quod aiunt) tetigimus, id est quod conabamur. Sin aliter, id uel maxime donandum mihi puto, quod ausus fuerim. In magnis siquidem uel uoluisse sat est. In summa, sic tractauimus omnia, quo & posteris etiam colligere spicas permittatur. Neq; ego ita absolutam uolui esse hanc artem, ut nihil superaddi poßit, uel debeat. Imo rem mihi faciet gratißimam, qui sic nostra emendauerit, ut adferat probatiora, tantũ abest ut feramus ægre.

Vale delitium & decus nostrum. Ex ecclesia nostra Steynheim, Kalend. Nouembris, Anno salutis. 1522.

Prognostica Chyromantiæ quantum ad locos Planetarum septem.

PRAETER characteres & lineas quæ passim in manibus sunt, interdum & notæ peregrinæ comparent, quæ nescio quid magni præ se ferunt. Hæ namquid uelint sibi, curæ nobis fuit adscribere laconismo nostro quo solemus. Naturas signorum iam alibi diximus, et quis planetarum cuiusq; dominus sit, nunc periculum faciamus, quid in planetis suspecta signa, non ea dico quæ in cœlestibus sunt, sed quæ digitis sunt notulæ planetarum, ualeant.

DE LOCO MARTIS.

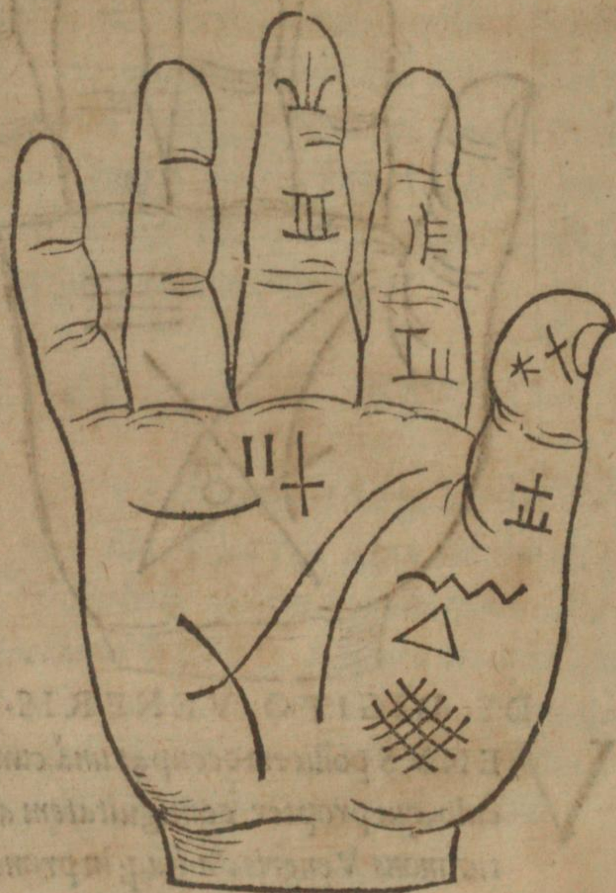
LOCVS Martis in triangulo est. Si igitur illic respexeris signa huiusmodi ducta in hunc modum, hic Martialis est, & præfocabitur laqueo. Reliqua tria iuxta mensam manus, audaciam, pertinaciam, seueritatem, præterea et patrimonij dißipationem, oppreßorem affinium et cognatorum suorum significant.

DE DIGITO VENERIS.

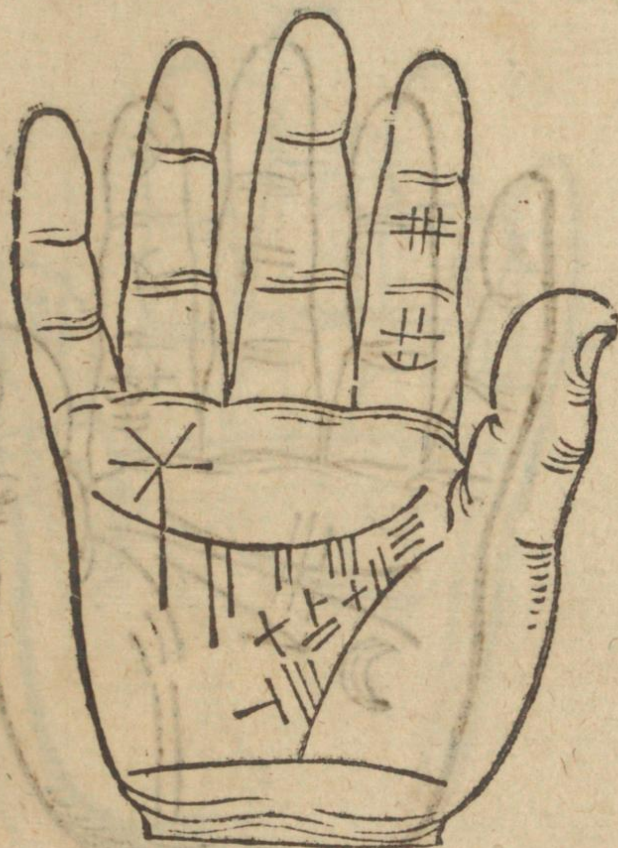
VENVS pollicem occupat unà cum musculo, qui propter contiguitatem appellatur mons Veneris. Si itaq; in prima iunctura extare uideris signum tale , hic plerunque in rebus omnibus prosperabitur. In secunda iunctura, pauperem. Iuxta unguem, leprosam habi-

biturum sobolem. Alioqui semper in loco Veneris venereũ indicat, & incestuosum, adulterũ, percussorem uxoris, inprimis si in monticulo conspiciantur hæc signa.

DE DIGITO IOVIS.

HABET & suas notulas Iupiter, qui indicem poßidet, eas subscripsimus. In prima iunctura adulterum significat. In superioribus opes, præcipuè in senecta. Cætera ut multum nihil præsagiunt mali.

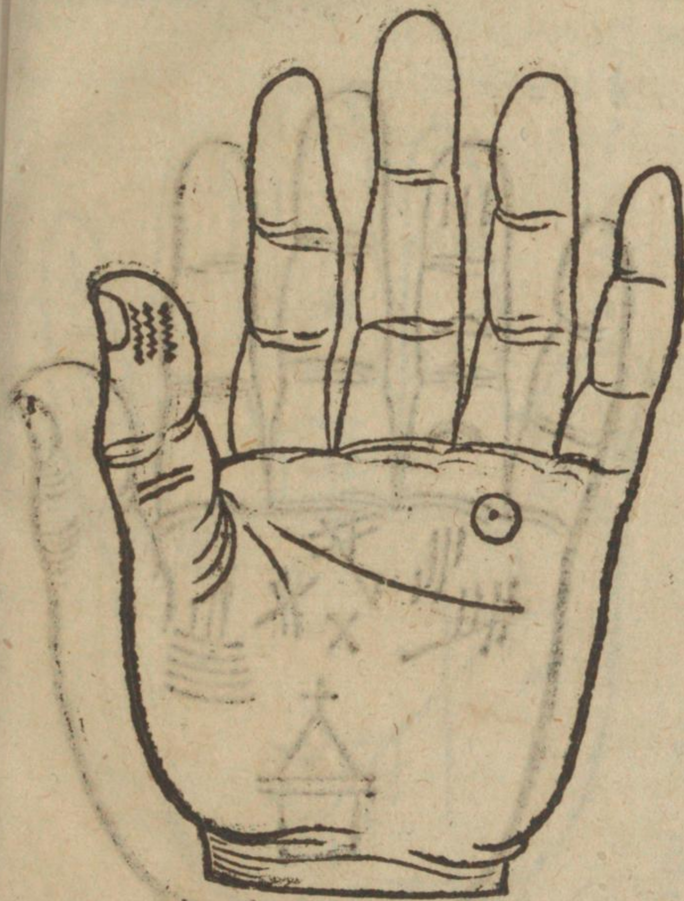
DE DIGITO SATVRNI.

SATVRNVS in cæteris extremus, hic medium digitum obtinet, priuatas suas notulas habet, eas sic annotauimus. Ostenduntq; Saturnicum hominem, cuius naturam partim ex præcedentibus nosti, partim dicemus in sequentibus.

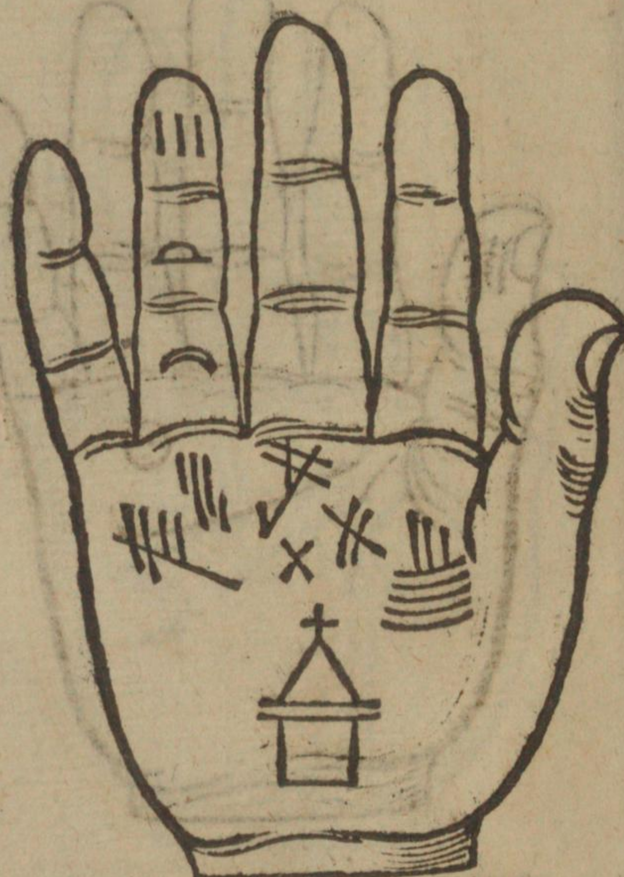
De digito Solis.

IN ANNVLARI, qui propriè Solis dicitur, in eum modum picta linea, longæuam uitam, & prosperitatem significat. Quicquid aliud apparet, à malo est.

DE DIGITO MERCVRII.

MINIMVM Mercurio deputarunt, & cum hoc Mercurialibus certas lineas quibus cognosci Mercurialis potest, has breuiter accipe, Notant beneficia uel officia, Aliæ tristitiam, melancholiam & angustias.

DE LOCO LVNAE.

LVNAE locus à percußione manus est, uel altero musculo. Exinde si à restricta ascendant supra scriptæ lineæ quas uides, ignauiam indicant. Alioqui in loco Iouis bardum & stultum, maximè si fœmina sit, quæ natura ipsa non multum sapiunt.

CONCLVSIO.

HABES breuiter Lector optime, signa planetarum, quibus extra Astrologiam etiã cui quisq; planetæ subiectus sis, discere potes. Opellam hanc nostram boni consule, atque pertenta rem ipsam opere aggredi, ne omnino frustra hîc sudasse uideamur. Iudicio tantum opus. Labor tam nullus est, ut uel una saltem, & altera lectione rem omnem adsequare.

FINIS.

CLARIS.

Clarissimo atque DOCTISSIMO VIRO,

Doctori Theodorico Zobel, Reuerendissimi in Christo Patris Domini Alberti Archiepiscopi Moguntini in spiritalibus Vicario, & eiusdem Metropolitanæ ecclesiæ Scholastico & canonico dignissimo, Ioannes Indagine Decanus Franckfordensis, Salutem dicit.

SERVS fortasse præmonitor aduenio, consilium allaturus post facta, uir clarissime, de hijs inquam si commonefecero te, quæ hac tempestate suboriri pas-

ſim uidemus, tumultuari uideli
cet & periclitari omnia, ſi mentem
ipſam recolligas. Scis quod ante
prædixerim tibi, quam omnes illæ
factiones eſſent exortæ. Sed leui-
ter ſubridebas tum, quaſi nugas re-
ferreremus tibi, atque ideo ſerus
& importunus narrator aduenio.
Nam ſic euenerunt. Velimus, no
limus, fatis obtemperandum eſt.
nolentes trahunt, ut euitari facile
non poſſint, ſed uel ſero ſapiamus
tamen. Nam ſerotina ſapientia,
tametſi cum diſpendio paratur,
præſtat tamen, quam ſi omnino ſa-
piamus nihil. Sero ſapiunt Phry-
ges, & Phryx plagis emendatur.
Totum illud quod tum dicebam ti-
bi repeto. Præſagiebam ex aſtris,
nouum eccleſiæ ſtatum, item bella
ſeditiones, commotionem multa-
rum gentium, regni aduerſus reg-
nũ, peſtilentiam, et multorũ necẽ,
quæ nunc partim uidemus eſſe cõ-
pleta

pleta, partim futura sunt. Iã hûc omnia tendere uides, ut citra graue periculum, citra multa incommoda sequentes annos quatuor transigere nõ possimus. Quæris fortasse, quid hic rursum obganniam tibi. Nempe, ut fidem tibi faciam astrorum scientiæ, ex astris hæc peruntur. Tametsi ob uerbum Christi, sint omnia hæc, quod hijs modis incrudescere oportet, his tragœdijs plantari, his medijs erigi. Quia tamen interpretes sunt stellæ, diuinæ uoluntatis, magnam partem stellis debemus, non quia sic cogunt illæ, sed quia prædifinitum adeo est, ut quod ipse de nobis decreuit, id illæ nobis comminarentur, & indicarent. At quid ille decreuit tandem? Sane astra nil nisi bella & instaurationem promittunt, miscebuntque sursum ac deorsum omnia. An non & iam hæc omnia uidemus, &

nec dum finis. Vtcunque repugnētur ab magnatibus, sic futurum est, ut pompa illa sacerdotum & monachorum diminuatur. Semel ponenda corona superbiæ, tametsi id astris principaliter non debeamus adscribere, sed irato nobis Christo, gubernatori astrorum. Hunc quia sine fine lacessiuimus, fieri non potest ut effugiamus, multominus reluctari astris possumus, quæ fatum semel a deo præscriptum minime transgrediuntur, ablegabunt uetera, noua facient omnia. Hæc scribo tibi, ut si quid obturbarint obtrectatores, simul atq; uiderint his argumentis persuasum te, tua maiestate retundantur, neq; enim improbari potest facile, ad quod tu calculum tuum adieceris. Magnam partem studiosorum persuasisse mihi uideor, si in eam sententiam te induxero, ut credas posse aliquid astra. Sic enim

literis

literis deditus ipsis es; ut non solum faueas, sed patrocineris etiam studi is, quæ res autoritatem tibi peperit, ut si quid probaueris tu, id uelut ex tripode responsum probent om- nes. Quod si fuerint etiam qui rise- rint ut sunt complures, illud obser- uare oportebit ueteris prouerbij, precium opere est contemnere con temptum. Neque tuam hoc diminu it autoritatem, neque nos uiliores reddit, si ab malis atque imperitis nostra non accipiantur. Semper optima quæque pessimis displicu- erunt. Non ferunt lucem noctua- rum oculi, & delectantur pœdore uultures. Aequa prudentia est, stultum imperite loquentem re- darguere, & despicere friuole ca- uillantem, ne sapere sibi uidea- tur. Auget in plerisque ueritatis defensio insolentiam, quibus nihil mysteriorum pandendum est, ne mar-

margaritas conculcent porci, & canes illi. Tu uero cum uir sis longe optimus, neque omnino contempti iudicij, rem ipsam expendens, non iuxta faciem, sed penitius, libuit opusculum ipsum inscribere tibi, non solum ut abs te autoritatem usurpet, uerumetiam fructum capias metipse. Quandoquidem ad illud culmen euectus es, ut ad te omnes spiritualium causæ uelut ad censorem summum ac maximum deuoluantur. Licebit ex hoc etiam animos dijudicare, quod & maxime diuinum est, ita ut sub tuo magnifico nomine plures alij legant, tuam in primis decet autoritatem & dignitatem. Munusculum ipsum noli aspernari, amicorum donaria, etiam uilissima, despicienda non sunt, eritque illud gratissimum mihi, si tibi mea non displiceant quicquid tandem de illis sentiant alij. Christus te nobis quam diutissime

ser-

seruet. Vale decus & delitium nostrum. Ex ædibus nostris Steinheym. 7. Idus Maij. Anno a Christo nato.

M. D. XXII.

DE

De iudicio ferendo ex aspectu Frontis. Caput Primum.

NON sum nescius, quam mihi fidendum in fronte sit, quæ ad quamlibet statim passionem mutatur. Illud tamen obseruatu uideo, plerosq; non melius dignosci quam ex fronte, adeoq; sic obtinuiße apud uulgum, ut quosdam perfrictæ frontis, dicamus in eos, qui pudorem omnem abiecerint, quod nullibi magis quam in fronte, & in oculis pudor ipse conspiciatur.

Frons perfricta.

Quod si damus, neq; frustra potest esse, quod prouerbijs celebratur, & prophetijs palàm fit, non esse præposterum, uel inconueniens, si præ cæteris membris ab ipsa fronte exordiemur. Est autem alia ratio latæ, alia rotundæ. Quod quo fiat perspicacius, breuibus rem omnem aperiemus.

Quæ

Frons eleuata.

Quæ in gyrum eleuata est, à quibusdam probatur, maxime si capiti benè respondeat. Sin autē temporum prominentias occupet rotunditas illa, sitq; subinde depilis, indicat præstantiam ingenij, cupiditatem honoris, arrogantiam, & quæ magnanimos omnes consequuntur. Glabra & complanata cuticula, nisi intra supernā superficiem nasi, prophanum, fallacem, iracundumq; significat. Caperata, & rugis contracta, in medio tamen decliuior, unà cum duabus optimis

Rotunda.

Glabra.

Caperata.

uirtuti

uirtutibus, uidelicet magnanimitate, & ingenio, pessimum uitium habet crudelitatem. Prægrandis, rotunda, depilis, audacem, & mendacem. Oblonga, cum oblonga facie, mento tenui, crudelitatem & tyrannidem. Confusa & tumida nimia uultus pinguedine, instabilem, phlegmaticum, crassum, hebetem. Hæc summatim & sub compendio, quantum ad Astrologiam, satis est.

Prægrandis.
Oblonga.
Confusa.

De iudicio Superciliorum.
Caput secundum.

ET supercilia ipsa in prouerbium abierunt ut qui cristas erigit, uolueritq; super alios efferre se, superciliosus dicatur, quod non multum abludit à uero. Indicat enim reuera, si complicata & dura, uel rubea fuerint supercilia, hominem inuerecundum, impudentem, inuidum. Alba uerò fœminiuirum, cito credulum, stolidũ. Quanquam pessima omniũ sint concreta, & quæ contingunt se, notantq; maleficum, plagiarium, maleficis artibus deditum. Id quod palam ipse uidi in uetulis sagis, quæ iam ad incendium ductæ, huiuscemodi præferebant supercilia, Quibusdam

Supercilia rubea.
Alba.
Concreta.

titillant, uidenturq; modicum subagitare se, quod similiter audacitatis, et animositatis indiciũ est. Hirsutiora, simplicem, molliuscula plana, atque inuicem respondentia ex æquo sibi nigrantibus pilis, contemperatam complexionem, & probum. Hirsuta. Mollis & plana.

De Iudicio Oculorum.

Caput tertium.

SIMili modo & probitatem oculi, & improbitatem arguunt, uel Seruatoris nostri testimonio sic in Euangelio loquentis. An quia oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum? et rursum. Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus lucidum erit. Est aũt Coniectura talis. Sicubi uideris quempiam benè decentibus oculis præditũ, atq; ijs uigilantibus, apertis, lucidis, claris, mediocribus, neque rotundis admodum, ex ipsa proportione animus metiendus integer & sanus. Quibus uero in morem uitellorum propendent extra foramina ut (in paucis hoc conspicere licet) ita insigniter delyrantem portendunt, crassum & hebetem, ad hoc etiam luxuriosum, pigrum, mendacem, simplicem. Similiter si uel nimis amplâ Oculi bene decori. Propenduli.

ſint, aut prodigioſæ aperturæ. E diuerſo profun-
Profundi. di, inuidum, malicioſum, ſtructorem malorum, iræ
Compreßi. cundum, ſuſpicioſum. Sic quibus compreßi ſunt, et
uelut ad ſcopum intendentibus, crudeles, tyran-
nos. Vbi uerò deflaccefcunt, uoluunturq; ultrò cí
troq́; (qui mos eſt eorum qui iam frontem & pudo
rem omnem abiecerint) impudicos, arrogantes, in
ſtabiles, mendaces, peßimè aũt omnium ſi citrina
ti fuerint atq; fucati. Quibuſdam diſtillant atq; ru
Diſtillantes beſcunt, quod non naturam indicat, ſed humidita
rubei. tẽ cerebri et phlegmatis abundantiã, De his ſatis.

DE

tudo narium, hebetudinem adijcit, stoliditatem, amentiam, derisionem, dolum atq; immoderatum appetitum ad coitum. In medio latus, atq; nonnihil compressus, in summitate uero eleuatus, mendacē, proteruū, crudelē, loquacem, petulantem. Lōgus & undecunq; rotundus, rapacem, & cœlitus fato quodam procliuem ad malum. Et est in colore discrimen. Vbi si liuidus sit, uel rubeus, aut sane rubeis fibris intertextus, uel punctulis, egregium inde potorem elice, ebriū, siticulosum, calido epate, deditum luxuriæ, ex ægritudinibus uero morpheæ. Illud obiter adnotamus, de corruptis iuuenibus, & iuuenculis si quis scire cupiat. Nam illud præcipuè ex naso cognoscitur. Cartilago quæ in apice nasi est, si secare se permiserit, atq; perinde attactu findi digitulo potest, indicium est corruptum, uel corruptam esse. Sunt & alia plæraque, quæ quoniam ad præsens negotium minimè promouent, lubens prætereo.

Nares ample.

Latus.

Longe rotundus.

Liuide rubens.

Corruptionis indicia.

De Oris Physiognomia, & quid ex illius aspectu diuinandum sit Caput quintum.

Os patulum. ORIS Physiognomiam & labiorum un[...] sermone explicabimus. Os aũt magnũ es[...] & patulum, aut Angustum, Pateus, qu[...] præcipuè uidemus insignitos Frãcos labrones, a[...] dacem, obstreperum, impudicum, mendacem, im[...] postorem, luxuriosum significat, neque me un[...]

Angustum. quam hic fefellit iudicium. Econtrà angustum re- tentorem archanorum, modestum, sobrium, pudi- cum, timidum, & largum. Fœtulentiam anhelitus uel dentium, medicorum scholæ dimittimus, quæ

ab illis

ab illis & copiosius & eruditius explicantur. Illud experientia compertũ est, tenuibus labijs loquaces esse & eloquentes, garrulos, sagaces, prudentes, ingeniosos. Prægrandibus autem labris, & quibus dependet labrum inferius, adeo ut emineant dentes, bardos, stupidos, indociles, impuros, luxuriosos, inconstantes, & malos.

Labia tenuia.

Prægrandia.

De Physiognomia Linguæ et Dentium. Caput sextum.

LINGua pusillum quidem membrum, sed magna iactans, incurabile malum, plena ueneno mortifero, & eò pestilentior, quod neq; ex Physiognomia, neque aliunde peruestigari satis potest. Vtcunque animaduertatur in eam, raro sui similis est, nisi quantum ad balbutiem attinet & eloquentiam. Balbutiem efficiunt grossæ, immoderatæ, prælongæ. E regione tenues, acuminatæ, limatæ uiperarum more, eloquentiam, astutiam, & calliditatem præ se ferunt. Tametsi hîc aliud fingant Astrologi, non linguæ uitio tribuentes balbutiem, sed Mercurio euerso, & eo retrogrado, Sed hæc alias.

Lingua grossa Tenuis.

Dentes spißi. Sparsi. Marcidi.

Dentium eadem ratio est. Hi si spißi sint & canini, ex ipso robore uitam longam præsagiunt. Neque uideo, quid hic multis sit opus, cernere enim est decrepitos iam, qui nihil unquam molestiæ perpeßi in dentibus sunt. E conuerso marcidi, uacillantes, rancidi, minuti, breuitatem uitæ, caloris abundantiam, noxium humorem, cuiusmodi sunt fermè cholericorum. Alioqui quo ad animum nihil uidentur mutare, quod quidem obseruatum sit. Vbi dislocati fuerint, aut extrà seriem stan-

Dislocati.

tes, uidentur nebulonem indicare, loquutuleium, insolentem, pomposum, & instabilem.

De Mento Cap. septimum.

DE Mento uideo conuenire Philosophos: ut sicut nasus recuruus, siue aduncus, uel præacutus semper iram, audaciam & tyrannidem notat, ita & mentum significare aiunt acutum. Illud uero nō possum non exponere in lucem, qui membris aliquibus mutilati sunt, quo ab

illorũ commercio temperemus, ab hijs inquam qui membris aliquot orbati sunt per naturam, nõ arte uel maleficio. Et quanquam fortasse curiosum uel superstitiosum id esse uideatur, proditum tamen est ab sapientißimis uiris, è quibus hæc decerpsimus, à Galeno, Hippocrate, & ab hys etiã quibus malè propitia fortuna est, uerbi gratia, quibus mutilati sunt oculi, nares, os, pedes, manus, & altero claudicant pede, uel de quibus cõstat, quod Saturnici sunt, superstitiosum inquam uidebitur quod dico. Sed tamen quod uerum est dico, & audacter dico. Dissentiunt sibi inuicem, saturnici & Iouiales, Martiales & Venerei, uideas id in hominum conuentibus, & conciliabulis. Videtur autem nescio quid aliud interuenire, cum reuera nihil sit aliud, quam planetarum repugnantia, et aspectuum infœlicitas. Frigidus est Saturnus & siccus, Iupiter calidus & humidus. Atqui iam potest fieri caliditas et frigiditas ut sibi non repugnent. Rursum Saturnus pigros efficit, & tenaces, & tardos, solitarios, malos, intractabiles. Iupiter humanos, flexibiles, dociles, benignos. Quod igitur in planetarum qualitatibus est, id pro rerum & ingeniorum inclinatione atque influentia,

efficit in illis planetarum qualitas. Quis horum igitur ingenia componet? aut quis hic extricabit se? At qui id iam ex Astrologia didicit, nouit quid cuique donandum sit, ut quisq; tractandus est, poteritq; ex suis affectibus remittere interdum aliquid, ut Venus quæ ipsa natura cum Marte non stat, sua tamen mollicie alterius temperat sæuiciam. De signatis illud nullibi non celebratißimum est quod Aristoteli tribuunt, cauendum esse ab his quos natura signauit. Saturnicorum meminit & eleganter doctißimus Marsilius Ficinus libro 3. de uita cœlitus comparanda, eius uerba sic habent. Saturnini euadunt immundi quidem, ignari, inuidi, tristes, dœmonibus immundis expositi, quorum commertium procul effugito. Nam Saturni quidem uenenum alibi sopitum latet, ceu sulphur á flamma remotum, in uiuentibus uero corporibus sæpe flagrat, atque ut sulphur accensum, non comburit solum, sed etiam uapore noxio omnia circum implet, atque inficit appropinquantes, &c. Ita etiam Iouiales præsente tali aliquo signo infœlices euadunt. Hactenus Marsilius. Apollonium Thianæum fama est, in Ephæso depræhendisse Saturnium senem,

Aristoteles.

Marsilius Ficinus.

Appollonius Thianæus

qui

qui sola præsentia sua totam urbem inficerit pestilentia. Hæc cum copiosè ab eodem uiro sapientißimo tractata sint, cætera sollicito lectori relinquimus, nobis sat est indicaße autorem.

De Capillis, & alijs accidentibus Caput octauum.

Capilli.

CAPILLOrũ Physiognomiam ita rectè describemus, si primum illorum naturam adsignauerimus. Non sunt aliud capilli, quam uapor calidus & siccus ab aëre circumstante indensatus & siccatus. Qua finitione id imprimis palam fit, senes & saturnicos depiles esse ideo, ob perpetuum in uiribus gelu. Cholericos item hirsutos, comatos, propter calorem, & adustos humores. Nisi in quibus nimium calor ille abundat. Quod autem crispi sunt quidam & retorti, id poris adscribunt medici, qui præfracti comã quoq; sic disponunt, subinde firamus nunc iudicium. Cæsaries plana, mollicula, tenuis, mollem, tenuem, timidum, remißum pacificum indicat, tenax & grossa, audacem, robustum, fallacem, fortunatum. Sunt quibus frons capillitior est, & tempora

Depiles Saturnici.

Capilli plani.

Tenaces.

etiam ex prouerbio, complexionem indicans calidam. Illaudatus & liuidus uel plumbeus praeter Saturnicam inclinationem, & atram bilem; etiam peßimas animi affectiones significans, Liuida.

utputa inuidiam, iram, rancorem, machinationes, insidias. Albus, foemineus, mollis frigidus, frigidum quoq; & mollem efficit, praeterquam ubi rubori quaedam rubedo sanguinea interposita est, eam cernere est in sanguineis, Alba.

hic in-

hic inter omnes non ſolum laudatiſsimus eſt, ſed honeſtis etiam rebus occupatum efficit, & ad omnia idoneum. De ipſa uero proportione hoc tene.

Oblonga. Aut oblonga facies eſt, prominentibus hinc inde maxillarum oſsibus, & hominem diuinabis auda-

cem, ſuperbum, iniurioſum, rixoſum, fallacem.

Mediocris. Aut mediocris, nō macilenta admodum, neq; præ pinguis, aptum ſignificat ad omnia, carnoſa, pi-

Carnoſa. grū, phlegmaticū, tardū, lentū, timidū, uenereum, insta-

instabilem, præsumptuosum, et quo maior accesse rit craßicies, hoc hebetiorem reddit, & intracta bilem. Macilenta uerò mediocris ingeniosum, studiosum, prudentem. Inflationes uero maxillarum non accedente carne, aliud præsagiunt. Nempe epilentiam, & regium morbum. Pallida nusquam probatur. Crocea, quæ tamen ex natura crocea non est, aut icteritiam, aut opilationem splenis, aut inundationem fellis & choleræ. Medicorum sententia, nunquam ad sexagesimum annum prouehuntur huiusmodi. Cætera quia triuialia sunt, libenter dißimulamus.

Macilenta.

Pallida.

De Physiognomia Aurium, Caput Decimum.

AVes tametsi ad prospectum non ueniant quibusdam, tamen patulæ, oblongæ, asininæ sunt, et ex naturis potius animalis metiuntur quam aliunde. Auriti in morem Asinorum, ignauos significant, & asininis moribus. Succinctis & minusculis auribus ut simiæ, instabiles & fallaces.

Auriti.

Succincti.

De Physiognomia Capitis, Caput undecimum.

IAM omnia illa si sumas inuicem, os, mentum, labia, capillos, frontem, oculos, tempora, caput constituunt, aut prodigiosæ magnitudinis, aut exile. Superne acuminatum, instabilem, bardum, indocilem, hebetem, inuidum significat. Rotundum mediocri mole, ingeniosum, sagacem, astutum, bonæ memoriæ. Rursum exile, & gurgulione

Caput acuminatum.

Rotundum.

Exile.

ulione non admodum oblonga, sensatũ, pruden-
tem, doctum. Vel exiguum caput & prælongum
collum, infortunatum, debilem, insipientem.

De colore totius capitis & corporis, Caput duodecimum.

ET qđ de membris diximus, idẽ de toto corpore sentiendum putamus. Corpusculum ipsum si tactu expenderis, licebit in promptu dignoscere qualitatem uel complexionem. Delicata & gracilia, benè curata cuticula, & carne molli, maximè si ruboris nonnihil accedat in genis, sanguinis dominium significat. Alba carnosa, mollia, phlegma. Fusca, subrubicunda, choleram. Nigra, subnigra, pallida, uel subpallida, melancholiam, uel adustam choleram. Sic si rugosa, neruosa & callosa cutis sit, identidem choleram. Gracilia, tenuia, alba, phlegma, imbecillitatem, & huiusmodi.

Corpora delicata.
Alba.
Fusca.
Nigra.
Rugosa.
Gracilia.

De brachijs, Caput tredecimum.

DE brachijs nullum negotium est, neminem tam esse crassæ Mineruæ puto, qui non protinus robustos ac fortes iudicet, quibus neruosa uel carnosa sunt brachia, cum his potissimum constent robur & uires corporis, præterquam ubi carnosa cute, nerui non adeo uarij et multiplices sunt, huiusmodi sunt phlegmatici, & sanguinei, procliues ad ignauiam, portentosè prolixa audaciam, fortitudinem, ignobilitatem, et cũ hoc uitam breuẽ significant, curua respectu staturæ, uel molis corporeæ, ingratos, impudentes, auaros, obtrectatores, inuidos, superbos, haud multũ discrepantes ab ijs quibus pilosa brachia sunt quos similiter petulantes, uenereos, uafros, astutos, instabiles & uerbosos pronũciare oportebit.

Prolixa.

Curua.

De pectore & costis Caput decimum quartum.

LEONIS non robur modo, sed & audaciam ex pectore maximè dijudicant qui naturam animalium descripserunt. Ex eadem coniectura & fortem hominem et audacem dicimus, cui pectus sit & prominens, luxuriosum, procacem lasciuientem in uerbis, superbum, iracundum, tenacem. Cui uero hirsutum & quadam pilorum sil

Pectus prominens.

ua obductum est, cholericum indicat hominem, cū suis proprietatibus, recaluū, frigus et phlegma significat. Vnde quibus in gibbum eleuatum inæquale erat pectus altera parte, hos depræhendimus fallaces, insidiatores, et ad pessima procliues, martiales, uanos, hypocritas. ita quibus supernè usq; guttur rubet pectus, comperimus iracundos, contentiosos, præsumptuosos, arrogantes, inconstantes, timidos tamen. Illud tamen optimum esse decernunt, quod planum, quodq; carnosum, medi

Hirsutum.
Recaluum.
Pectus rubes.

Planum carnosum, et depile.

ocre & depile est, nam est indicium hoc discreti, prudētis et bonorū naturaliū. Et ne quid etiam q. ad medicinā spectat relinquamus intactum, aliud quoq; non indignum scitu est, quibus minuta sunt corda, cæteris esse cordatiores, q. spiritus illi impellentes uitales, in minuto membro præsentiores sibi sunt q̄ in prægrandib. ubi facilè dispergūtur.

De Physiognomia manus, Caput 15.

Manuum Physiognomiam quoniam abunde descripsimus in libro nostro de Chyromantia, istuc remittimus lectorem.

De uentre, dorso, et Ilijs, Ca. 16.

NON multum negocij est, etiam è uentre iudicare qualis quisq; sit, atq; item è tergo & ilijs. Sūt enim hæc non minima corporis membra, sed quæ hæc sint audiamus.

Venter pilosus.

Veter pilosus, & umbilico tenus hirsutus, cū primis luxuriosum significat, deinde audacem, atq; magnanimum, prudentem, intelligentem, studiosum, solertem, alioqui tardè fortunatum.

Macer.

Macer & tenuis, calidam atq; cholericam complexionem, nonnunquam etiam melancholicā indicat complexionē.

Adiposus.

Vt plurimum qui adiposos habent & crassos

uentres, ingenio quoq; non multum ualent, illud iam crebra experientia cõpertum est, tergũ illud laudatius eße, q amplũ & robustũ est, indiciũ etiã fortis & robusti hominis, à gibbosis & recuruis qdam cauendum suadent, q præ cæteris insigni aliquo scelere præstant, maximè detractiõe & inuidia. Coxæ idẽ indicant fermè, si crassæ sint & carnosæ, q carnosæ suræ & pedes, nempe audacẽ, & fortẽ. Eadem ratio quorũ crura neruosa sunt, macra, tenuia, exilia, nemo nõ uidet imbecillitatis esse indicia. Impotẽtiæ illud uel maximũ argumentũ existimãt, si depiles sint pedes e diuerso incõtinentiæ, audaciæ, si quàm maximè hirsuti sint. Ita quibus duri sunt, hebetes & obtusos, quibus uerò molles, leues, leuia atq; mollia quoq; ingenia. De mulieribus hoc obseruatũ habent, ut quibus prælongi sunt pedes, hæ ad procreationẽ liberorũ sint aptiores. Aiũt enim generandi appetitũ potißimũ decerni in pedibus, et in muliere uuluæ signũ eße pedem, id q aßerere uidetur Albertus in libro quem scripsit de archanis mulierũ, uidelicet mensuram medij pedis, neq; omnino etiã malé, lego enim apud alios scriptum, qui è medicorum sunt cohorte, nisi calefactis pedibus, uix quempiam poße con cumbere.

Tergum amplum.

Gibbosum.

Coxæ crassæ

Crura.

Pedes.

Mulierũ pedes.

De Tota Hominis Statura,

Caput 17.

Maximinus. LICEBIT & ex statura iudicare. Sic enim proditum ex historijs legimus de Maximino, qui ob insignẽ ac penè portentosam longitudinem pro bardo habitus est. Vnde etiam illud dimanauit prouerbium. Climacis ægiptia, & caliga Maximini. Quanquam quid de hoc attinet citare aliquid? cum paßim uideamus omnes eos qui tam prodigiosæ longitudinis sunt, parum uel nihil omnino sapere, atque id potißimũ, si macro fuerint & oblongo corpore, extento & ciconiano collo. Huiusmodi animaduertimus quosdam in aula Friderici tertij, & Caroli imperatorum ad miraculum macilentos et proceros suspiciendæ amentiæ & stoliditatis. Neq; multum ab hijs etiam distant, qui curuiter incedunt. Vnde illud irroborauit fortasse ueteris prouerbij: Raro uidi procerum sapientem, & paruum humilem. Quæ uero mediocris est, decenter obesa, simulatque qualitatibus alijs probè instructa, ingeniosum, prudentem, & in rebus omnibus expeditum denotat.

Epilo-

Epilogus et recapitulatio totius Physiognomicæ artis.

HAEC quasi præfati, ut ad summam reducamus omnia, tametsi & ipsa quæ diximus sufficientia uideri possunt. Ad summam igitur si metiantur à uertice usq; ad talos omnia membra, sic pronunciandum est de singulis, de oculis inprimis. Hi quibus cõtigerint humidi, lucidi, hylares, uibrantes, huiusmodi etiam mores indicant, nempe hylares. Sed hæc perspicacius uideri possunt, si uelut in tabula è regione subijciamus, quid quodlibet membrum significet, id enim intendebamus. Porro situm ipsum locauimus talem.

OCVLI humidi, lucidi, hylares, probos mores, uitam conspicuam. Obstipi, defixi, subruffi prægrandes, uoracitatem & libidinem. Parui defixi, auariciam. Glauci, insidiatorem. Defixi, dolosum. Mobiles, seditiosum, suspiciosum, infidum, ostentatorem. Ampli, segnes. Trementes, ignauos. Micantes, uinolentos. Parui, impudentes. Subtremuli, iniquos. Varij & parui, dolosos, adulatores. Ad nasum uergentes, ueneretos. Ampli, stillantes, mobili affectu furentes. Aridiores,

uersutos. Tremuli, impudentes. Nigri & clari, iustum, solertem, libidinosum, scitum. Ambitus eorum uiridis, dolosum, iniquum, furem, Humidi, mentis magnitudinem, integrum eloquium, rectũ consilium Magni uibrantes, dementes, leues, gulosos. Sinuosi, caui, et aridi, perfidos, proditores. Excelsi, ampli, lucidi, puri, humidi solertes, studiosos, amatores. Fluidi, lachrymosi non ex egritudine, stultos Caligantes & aridi, perfidos. Vibrantes, ampli, humidi, lucidi, intelligentes, sublimes, uiolentos, magnanimos, iactabundos. Nigri & resplendentes timidos, pessimos. Circumturgentes, crudos, gulosos, inamabiles. Pusilli & caui, cupidos, insidiatores. Hylares, iustos. Procliues ad risum, humanos, pios. Humidi, boni consilij. Tristes & humiles, uel humidi, studiosos. Cum cilijs recedentibus, amabiles. Conniuentes, insidiatores, fures. Lippi, libidinosos. Protensis supercilijs, effoeminatos. Lusitantes cilijs, adulteros.

FRONS angusta, stolidum. Longa, docilem. Sublata, turgida, rotunda, uersutum, tergiuersum Rugosa, curis oneratum. Rotunda, inuidum & dolosum. Ampla, largum, liberalem.

SVPERCILIA pilosa, balbutiem. Protensa ad tempora, immundiciem.

FACIES plana, litigosum. Carens tumore, iniuriosum, immundum. Macilentior, sapientem. Carnosa, docilem. Tristis, stultum, prudentiã.

AVRES patulæ, insensatum. Vastæ imprudentem. Paruæ, stultũ. Quadrangulæ, eruditum.

NASVS acutus, iracundum. Crassus et humilis, malis moribus. Vergens ad os, honestum, fortem, docilem. Magnus, bonum. Paruus deceptorem. Simus libidinosum.

NARES solidæ, fortitudinem. Rotundæ, timorem. Diductæ, alacrem. Angustæ & rotundæ, stultum.

OS latum, bellicosum, audacem. Vastum prominente labio superiore, uoracem, impium, loquacem, temerarium, ineptum, crudum.

LABRA exilia, tenuia, subtilia, eloquentem. Subtilia in ore minuto, effœminatum. Carnosa stultum. Quibus canini dentes labra extollunt, contumeliosos, parum fidos.

GVRGVLIO asper, nugacem, inanem.

CERVIX longa, exilis, timidum, malis moribus Craßa, longa, furiosum, timidum, pertina-

cem. Mediocris, docilem, robustum, uirtuosum. Crassa, rudes, barbaros, difficiles. Aspera, contumeliosum. Curta, temerarium. Incurua, incuriosum, auarum. Flexa in dextrum, temperatum. In sinistrum flexa, ganeonem, stultum.

PECTVS ingens, laudatum. Amplum, magnanimitatem, audaciam, probitatem. Paruum timidum. Corpulentum, inhumanum, crudelem.

MAMMAE, pendentes à pectore uiolentum.

VENter magnus, indiscretum, stolidum, superbum, luxuriosum. Strictus amplo pectore, intelligentem consiliarium.

TERGVM latum, generosum. Mediocritas tergi & pectoris, laudabilem. Incuruum, parcum, auarum.

BRACHIA prælonga, audaciam, probitatem, robur. Succincta, seminarium discordiæ, libidinem.

MANVS curtæ admodum, crassum, rudem. Pingues cum digitis, furaces. Paruæ, uersutos.

PEDES carnosi, fatuitatem. Parui, leues, duriciem.

TIBIAE subtiles, ignorantiam. Grossæ, audaciam, fortitudinem. Latæ, fortitudinem.

Neruos

Neruosæ robur. Curtæ & pingues, immanitatē
Gibbosæ et cauæ infernè malos homines ostendūt.
Molles, turgidæ, moratos.

SVRAE, asperum calcaneum, craßæ & curtæ, pinguia crura, futuram insaniam ostendunt.

Hæc sunt in Physiognomicam artem introductiones breuiusculæ, quibus adiutus quilibet ingenia hominum dijudicare potest. Neque me fugit, eandem fermè fabulam egiße Aristotelem, medicos, Vallam atque alios quamplures. Non minuit hoc nostrum conatum uel honorem. Id præstitimus quod potuimus, uel illorum etiam adiuti opera. Quod si dētib. suis roserit nos cannis quispiam, sciat nō commentarios scripsisse nos, sed compendium, atque ita finis esto.

PERI-

Schwartz har starke hitz vnd truck geblott
Rott har hitz mitt trucke
Weiss har Melancholey
Braun har Mangel natürliche hitze.

PERI AXIOMATA

de faciebus signorũ, quid in unaquaq; domo efficiat in Natis Sol.

PRAEFATIO.

CVM in disciplinas Astrologicas inducere atque imbuere decreuerimus studiosos, sintque multa quæ circa hæc obseruari oporteat, post domorum situm, & iudicia horoscoporum, id iam reliquum est, de faciebus cognoscere signorum, quid singulis in gradibus efficiant: Nam aliam ac aliam Sol, atque cæteri planetæ in gradibus & faciebus habent operationem, diuisa enim aliud in prima, aliud in secunda, aliud in tertia agunt facie. Quod ut intelligas, quodlibet signum in triginta gradus partitur. Triginta hi gradus si in tres partes secentur. Prima series usque ad decem, primam faciem tenet. Deinde ab decem usque ad uiginti, quicquid interuenit secunda dicitur. Residuum usque ad triginta, tertia, atq; in hunc modum supputandum est cũ reliquis signis. Hi gradus, quo magis ac magis augescunt, tanto in uigore, præcipue in ultimis faciebus decrescunt.

Signa in gradus diuidua.

crescunt, fiuntq; remißiores in fine quam uel initio uel medio extiterunt. Hæc atque alia breuiter adnotauimus ex Abraham Hali, Alcabitio, Firmico &c. Quod si iterum Zoilus quispiam obganniat nobis, cur hæc ad nostra trahamus. Huic respondemus, uiros illos doctißimos, non omnia edocenter scripsisse, quæ consummatum poßint efficere Astrologum, uerum magis sui admonendi quam aliorum docendi gratia. Atq; his ita prælibatis, ad Arietem progredimur.

Sol in prima facie Arietis. ♈

SOL igitur in Ariete, quod primum signum est inter reliqua signa duodecim, in primis decem gradibus æditos in lucem, facit communiter subruffos, simios, uentre exili & angusto, macilentos, atque signatos in sinistro pede uel cubito, amicos habentes plurimos, odientes malum, prosequentes quod optimum est.

In secunda facie, id est à decimo gradu Arietis usq; ad uigesimum, facit nigrum, qui nigror tamē non in uitium reputatur, sed in uenustatem & maximam ciuilitatem. Temperatæ quoq; qualitatis,

& iracundum, suspiciosum, fraudulentum, cordatum, septum inimicis pluribus, qui hunc uenantur ad mortem.

In tertia facie, interdum ruffum, croceo permixtum colore, solitarium, meditantem insidias, & fraudes frequenter.

Sol in prima facie Thauri.

NATVM in prima facie, nauum facit, & prægrandibus aliquando oculis, labronem, signatum in ceruice, uerum festiuum admodum, in delitijs semper occupatum.

In secunda facie lasciuum, libidinosum, sed non usq; adeo ut in prima signi facie, uagabundum tamen atq; mutabilem.

In tertia facie frigidiorem in complexione, propter Saturnum, qui hanc ultimam faciem possidet. Gignit & aurium, uentris, ac crurium dolores.

Sol in prima Geminorum facie. ♊

SI cui in prima facie Geminorum ceciderit natiuitas, faciunt moderatæ staturæ, corpore pulchro, membris omnibus benè compositis,

signatum in capite vel genubus, mansuetum etiam laboriosum, & ab mulieribus disfortunatum, ac comuniter sterilem.

In secunda facie minuunt staturam, addunt nigredinem, signant in cubitu, in genitalibus, & quod in alijs diminutum uidetur, in eloquentia reparatur.

In tertia deficientibus gradibus, decrescere faciunt & in natis probitatem & debitam membrorum proportionem, faciunt insensatum, & nugarum disseminatorem.

Sol in cancro. ♋

NATVM in decem gradibus primis, corpore & pilis decentem facit, strictis supercilijs, eruditi ingenij, signatum in brachio dextro, & cruribus, præterea animam influit bonam, & amicorum copiam.

In secunda autem facie ruffo capillitio, breui statura, imberbem, signatum in oculis.

In tertia facie crassum, hebetem, pilosum supercilijs, pruriginosum, facie quasi insufflatum.

Sol in leone. ♌

SIC IN prima facie uitæ donatum, corpusculo uenusto facit, rubicundo colore, modico per

mixto albore, uariegatis oculis, corpore recto, pe=dibus autem morbidis, præcipuè in senio, fama atque egregijs factis agnitum pluribus, simplicem, dilectum ab regibus & principibus terræ.

In secunda facie pectore lato, testiculis & membris gracilibus, cordatum, & honorabilem.

In tertia facie, statura breuem, colore roseo, permixto etiam albore, obnoxiũ etiam multis ægritudinibus, scortatorem, et mulierũ amatorem.

Sol in Virgine. ♍

FACIT natum decenti statura Sol, possidente uirgine primam faciem, corpore procero, facie pulchra, sciolum, acutum, prudentem, crispo capillitio, cinædum, comatulum, arguta, & sonora uoce, multarum artium peritum, sed infœcundũ in procreandis liberis.

Sub secunda facie, similiter facie uenusta, paruis oculis, pulchro naso, religiosum, doctum, probum, integrum, & laudis cupidißimum.

Sub tertia tamen facie simplicem, pulchrum, docilem, sensatum, prudentem, bonum.

Sol in prima facie Libræ. ♎

NATVM facit (cum sit signũ humanæ formæ) pulchra facie, simplicẽ, laboriosum, modestũ, sauciandum aliquando in capite.

In

In secũda facie similiter facie pulchra, sed oculis lippis interdũ vel pætis, nã uitiũ aliq illis inerit.

In tertia facie honorabilem, obseruandũ, pulchrum, in extremo uerò nullius, uel certe utriusq; sexus, caueat ne toxicum quippiam accipiat.

Sol in Scorpione. ♏

Sol in Scorpione facit difformem, in capite uel scapulis signatũ, uel in sinistro pede uel brachio, amplo pectore, in proferendis salibus lepidum, sobrium uel discretum.

In secunda facie, capite magno, multiloquum, signatum in genubus, uel tergo.

In tertia statura pusillum, contortis oculis, comedonem & scortatorem.

Sol in Sagittario. ♐

FACIT decorum aspectu, proceræ staturæ, aulicum, studiosum bonarum rerum.

In secũda facie statura decenti, aspectu pulchro croceoq;, supcilijs cõspersis, signatũ in pectore.

In tertia facie, procerum, pulchrum, lato & patenti pectore, signatum in pectore & pede.

Sol in Capricorno. ♑

FAcit pectore aliquãdo amplo, tenerũ, statura cõpetenti, sed aliquantulũ nigra, signatũ notula in cubito uel pectore, astutũ.

In secunda facie pulchrum, signatum brachio sinistro, si natiuitas fuerit nocturna, maliciosum, naribus prælongis, ingenio acuto.

In tertia facie corpore uenusto, facie citrina, signatum in brachio uel genu, iracundum, amabilem, amatorem mulierum.

Sol in prima facie Aquarij. ♒

Sol in prima facie Aquarij facit corpore & facie formosum, signatum uel in pectore, uel in sinistro pede, benignum, affabilem, tractabilem apud homines.

Sub secunda facie facit oblongum, rubea facie, signatum in tergo, uel in cubito, tribulationibus uarijs obnoxium.

Sub tertia facie statura breui, uultu roseo, signatum sub cubito, amatorem mulierum. Qui autem in postremo gradu natus fuerit, hunc non solum in proportione corporis, sed in omnibus etiam actibus cæteris faciet disconuenientem.

Sol in Piscibus inuentus. ♓

Facit corpore mollem, album pectore amplo, barbitio decenti, pulchra fronte, clara cute, oculis patentibus & pulchris, carnosum atq; honestum.

In se-

In secunda facie statura breui, æquali, nigranti barba, parum hirsutum, agilem, lætum.

In tertia facie in membris omnibus decorum, uenustum, dat & uocis clangorem. Significãtia signorum.

HOC dignum item notatu iudicauimus, q; certa signa sunt, siue formæ, quæ ad magnitudinem etiam in artificiali Astrologia tendunt, ut Leo, Virgo, & Sagittarius. Quædam ad diminutionem, ut pisces, cancer, & capricornus. Et quod est à principio signorum Arietis, Leonis, & Tauri, faciunt tendere corpora ad großitiem et fortitudinem et fines eorum ad macredinem tendunt et debilitatem. Similiter Gemini, Scorpio, & Sagittarij principia ad macredinem & debilitatem, & fines iam dictorum signorum ad großitiem & fortitudinem Sed Virgo, Libra & Sagittarius ad æqualitatem ac bonam proportionem. Taurus uero, Scorpius & Pisces (ut Hali inquit) tendere faciunt ad diuersam proportionem corporis. Nati etiam in die limpidiores sunt illis, qui in nocte nascuntur, nox namq; adiuuat planetas nigredinem & obscuritatem significantes, imo Epilentici erunt, in quorum natiuitatibus Luna cum Mercurio est, nec unus ex illis complectitur ascendens

in hora natiuitatis, & si cum hoc Saturnus fuerit in angulo in diurna, uel Mars in nocturna natiuitate, Amentes autem eodem modo sunt, propter Saturnum in angulis in nocturna & in diurna. Et maximè cum Cancer, Virgo uel Pisces in angulis reperti fuerint. Et cum Saturnus in domo luminarium, id est Cancro, uel Leone fuerit, paßionem oculorum semper innuit.

Signa significantia pustulas, lepram, maculas rubeas, prurigines, impetigines, surditatem, balbutiem, caluitiem, paucā barbam, sunt Aries, Cancer, Scorpius, Capricornus & Pisces.

Signa multorum filiorum sunt Cancer, Scorpius, & Pisces.

Signa significantia honestatem mulierum & religionum, & eorum probitatem, sunt Taurus, Leo, & Aquarius.

Signa rationabilia sunt, Gemini, Virgo, Libra, prima pars Sagittarij, & omnes partes Aquarij.

Iracundiæ signa sunt & acuitatis, Aries, Leo, Scorpio.

Signa uociferantia & fortes uoces habentia, sunt Gemini, Virgo & Libra, Voce uerò carentia sunt, Cancer, Scorpius, & Pisces.

Plane=

Planetæ qui dant diuitias sunt tres, scilicet, Iuppiter, Sol, atq; Venus. Sol etiam prudentiam, Mercurius eloquentiam largitur, Venus uerò loquelæ ornatum. Planetarum significātia.

Tria sunt signa orientalia, Aries est cor orientis. Leo secunda eius Triplicitas, et sinistra pars orientis. Sagittarius est dextra pars orientis.

Capricornus est cor meridiei, Taurus sinistra, Virgo dextra pars Meridiei.

Libra est cor occidentis, Aquarius sinistra, Gemini uerò dextra pars occidentis.

Cancer est cor septentrionis, Scorpius sinistra, Pisces postremo dextra pars septentrionis. Ex ijs si iam scire uolueris, ad quidnam conferat talis signorum respectus & dispositio, id breuiter sic accipe Diximus tria esse signa orientalia. Tria ad Meridiem, ad Aquilonem tria, & tria ad Occidentem. Orientia conferunt nobis, si ijs iam orientibus & persistente in ijs Sole, ad eam partem locemus, constituamus dirigamusque ea quæ facturi sumus, nempe lectos, grabata. Veluti si uitam uelimus uiuere sanam, leuiter indormire, prosterari, in

liberis, si adfuerit uxor. Item si succedere cupimus aliquid, uel uendituri contractus, si honoris, aut commodi speramus quippiam, aut si quid est huius modi, totum ad eam plagam faciamus qua signa ad prædicta respiciunt. Sicut èconuerso, si formidamus ne malè succedat aliquid illorum, uitanda sunt signa contraria. In hunc modum iudicare licebit de reliquis. Verumetiam id obiter descripsimus, quando mentionem fecimus de qualitate & natura domorum.

Sic copiose, & non minus tamen succinctè habes facierum atq; aliorum signorum, siue imaginum naturas. Neq; uideo, quomodo aliquis succinctius has tradere poßit, & si prolixis ambagibus hîc diu immoremur, non usque adeo magnus fructus est. Vtcunq; enim ad Astrologiam promouent nō sic tamen magna sunt, ut ijs prora sit constituenda et puppis. Nesciri commodè nō possunt, sed sic tamen cum moderamine discenda sunt, ne ijs iam scitis, protinus Astrologum esse se quis existimet, & ij etiam persuadent, qui eius scientiæ principes sunt. Quamobrem de modestia commonefacio te quicunq; es, qui ad eam artem uideris esse propensior, ne quid hîc præcipitanter agas,

Commonitio autoris.

neque

neq; actutum relata in medium alicuius natiuitate iudicium proferas. Tam multa ſunt quæ fallere nos poſſunt: Nempe hominis prudentia, diſpenſatio dei, fallax iudicium. Verbi cauſa fieri poteſt ut in Ariete natus aliquis uehementer iracundus ſit, atq; idem librata ſecum uitij turpitudine, iram ipſam moderetur & ſupprimat, ego uero hunc iudicarem iracundum, quis non hic me rideret? Inclinent licet natura & fatum, ita tamen temperanda ſententia eſt ut niſi proſpectis ad amußim omnibus, facilè hanc non præcipites. Si quid aliud agis, ſcito non ſolum ueri nihil prædicere te, ſed etiam ludibrio futurum omnibus hominibus. Hæc paßim inculco, quod ſciam quoſdam turpißimè hic lapſos, q; uelut ſecuri iam ſedecim pedibus, quod aiũt, figebãt à ſcopo.

CANONES QVIDAM, super ægritudinibus, quibus modis succurrendum ægris sit ex aspectu signorum.

PRAEFATIO.

STultum hoc medicorum uulgus, quod nostro seculo sic uidemus insolescere, atq; imponere nobis purpura sua, cum sibi ab autoribus suis preceptum sciant, ut absq; Astrorum consilio nulli medicetur, & tam longè ab medicina est, qui Astrologiæ ignarus est, ut non medicus dici debeat, sed impostor, Tamen eò nunc uentum est, ut è centum uix unum aut alterum reperias, qui uerè sciat diiudicare, quo tēpore quælibet medicina adbibēda sit, Quod fortasse mirū nō est. Quid enim illis ociū esset, in Astrologia occupare se, quibus ocium non est, ut Galenum suum legant et Hippocratē, sed ex tumultu agūt omnia, ac præscriptis quibusdā receptulis? Vidimus quendam apud Moguntiacos non uulgarem, dixisses tertium Catonem, uel Galenum alterum, si quid ad artem faceret purpura, hic cum esset longè crassissimus

ſimus, duobus utebatur recep tis, quæ neſcio è qui bus exuxerat chartis, inerat illis ellobori ʒ. ſs. uel tantundem ſcamoneæ, ad laxandam aluum, hæc alternatim miniſtrabat, non habita ratione uel complexionis, uel ægritudinis, atque ijs nugis tantum ad ſe corraſit nummorum, ut functus iam uita, aureorum relinqueret poſt ſe tria milia Summam artis in eo collocabat, ut ſolueret aluum. Tantum in re medica ualet purpura, & caperata frons Hos neq; monebimus, neq; in uiam reuocabimus homines craſſos, et qui contemnunt etiam diſcere. Cæterum alijs, qui futuri medici ſunt, ijs regulas præſcribemus aliquot, ut miſſis ueteribus nugis, diſcant è ſupernis conſulere ægrotis. Compertum eſt enim quàm ſæpiſsimè, quod plures medici cum maximis ac potentiſsimis pharmacis non potuerũt, id ſimplici herbula perfeciſſe Aſtrologum, obſeruato ſignorum acceſſu & receſſu. Totum hoc, quicquid eſt in Canones partiti ſumus.

CAnon Primus. Quatuor ſigna ſunt, quæ interiora reſpiciũt hominis, medici hæc ſpiritualia uocant membra. Ea ſunt, Cancer, Leo, Virgo, Libra. Ex ijs Cancer, epar, pulmo-

pulmonem, & præcordia respicit. Leo stomachũ & eius orificium. Virgo, ima stomachi, uentrem, diaphragma, et intestina. Libra lumbos, inferiora uentris, umbilicum.

Canon secundus, Cancer qui respicit pulmonem, ex ægritudinibus facit tussim, ptisim, pleurisim. Leo apostemata, ictericitiam, febres, pestilentiam. Virgo tumorem uentris, hydropisin, lienteriam, colicam. Libra dissenteriam, dolorem uentris, & circa spinam dorsi. Idq; si prædicta signa in eas inciderint domos quæ natura malæ sunt. Sunt autem hæ, Sexta, octaua & duodecima ab ascendente uel horoscopo.

Canon tertius. Natus in Tauro utplurimum ueneno succumbit, maleficio, uel colica paßione, Idq; in annis fatalibus, scilicet, sexto, octauo, decimo octauo, uigesimo, trigesimo secundo, quadragesimo quarto, iuxta reuolutionem anni duodecimi ab octauo natiuitatis supputando. Cæterum quoniam guttur respicit Taurus, hunc etiam ad squinantiam referũt, & apostemata omnia, uel ulcera quæ in gutture contingunt, quod ubi bene resciuerit medicus, uideat ne quid inconsulto, uel indiscretè exhibeat. Est enim hoc canonicum penè,

ut pe-

peragrante signum aliquod Sole, uel potius Luna quod signum membra respicit, quod tunc languet in ea reuolutione, medicina ad hoc membrum non adhibeatur, aut sic adhibeatur non ut sanet, sed foueat, ne in hoc peiorem in statum recidat, donec euolutus ex hoc signo fuerit Sol.

Canon quartus. Quibus stranguria molesta frequenter est, uel calculus, hi communiter nati sunt Sole in ariete, uel Geminis, talemq; ægritudinem sortiuntur.

Canon quintus. Qui Pisces habuerint in exortu natiuitatis, uel in piscibus nati sunt, hijs timendæ infirmitates calidæ, utputa febres calentes, torsiones uentris, uenena, propter libram dominum eius in octaua domo, iminebunt tales ægritudines, partim ab scortis uel malis mulieribus, uel aliunde, maximè in annis 44.56.68. quibus non longè etiam erit ab extremo die. Hæc multa sollicitudine obseruare oportebit diligentem medicum. Sūt & anni Scalares & climacterici, unde & septimus quisq; annus iudiciarius etiam est. Tu igitur si uitam producere uelis ad senectutem, quoties septimo uel noueno cuilibet propinquas anno, si Marsilio Ficino uel Firmico credis, consule diligenter

Anni scalares.

ter

ter Astrologum, unde immineat tibi discrimen edifcito, deinde uel addito medicum, uel prudentiam & temperantiam accersito, sic obitum etiam naturalem differri posse, cum Astrologiæ machinis, tum præsidijs medicorum. Neq; te pigeat perquirere ab expertis medicis, quæ naturaliter tua sit diæta, et ab Astrologis, quæ stella uitæ faueat, & eam ad lunam compone. Idem, in principio ægritudinis respicias solem in die, uel lunam in nocte, si impediti fuerint maxima cura habenda est super ægroto. Idem timetur in ægritudinibus cum luna et dominus ascendentis fuerint in octaua, quæ mortis dicitur, impediti, nam hic desperandum erit, nisi diligentia experti medici notetur. Hæc & multa alia solicitudine obseruare oportebit diligentem & solertem medicum.

Canon sextus. Nato in Capricorno infirmitates parit leo in octaua, uidelicet torsiones stomachi, pleuresim, tußim, et epatis incēsionē, apostemata stomachi. Quod si in Iulio accidāt hæ infirmitates, id est, quādo in Leone uersatur Sol & Luna, malum ipsum conduplicat. Porro in curatione hic euitādi sunt dies Mercurij, ꝓpter Geminos in sexta, dies solis, propter Leonem in octaua, dies Io-

uis

uis, propter Sagittarium in duodecima domibus.

Canon septimus. Pneuripimoniam facit Cancer sole existente in Sagittario, similiter et ethicam, & inflationem pulmonis. Et si Saturnus in Sagittario repertus fuerit, pedũ inflationes, podagrã. Saturnus in cancro, dolorem mentulæ & genitalium, ac testiculorum.

Canon Octauus. Scorpius chiragram, sciaticam, & dolorem capitis aliquando facit. S. Saturnus in eodem, in cauillis cruciatum.

Præstabitur igitur diæta talis. Non abluant capita diebus Martis, neq; balneis utantur calidis, Sole in ariete existente, ne incidant cephaliam, quod tũ capitale periculum imminet, nempe phrenesis uel maniæ. Et quia semper dies, menses, & anni mali obseruandi sunt, his potissimum à calidis temperent. Ad subuentionem hypocondriorum dies auspicati sunt Iouis, Lunæ, et Solis. Infœlices Martis, & Mercurij. Respicit autem uerenda Scorpius, neq; illis ergo medicandum est Sole existente in Scorpione.

Canon nonus. Qui in uirgine habent horoscopũ, aut in uirgine nati sunt, frequenter naturalẽ infirmitatem habent crurium, aut pure repletos pedes, aut crura saniem profluentia, seu genua

uomicis obsitas, uel Maxillas. Similiter & uehementes capitis dolores, humoribus ex pedibus exhalantibus ad caput, qui tamen mox sedantur, inciso tumore, & hoc plus Saturno in uirgine natiuitatis tempore. Id si diligenter obserues, uidebis naturalem esse ægritudinem, & plerunq; ineuitabilem, & propterea naturali signorum obseruatione depellenda est. Arcendi igitur huiusmodi ab balneis sunt, siue aquis, siue sudatorys. Quod si omnino uitari non potest, ipsi tamen dies uitentur Saturni & Martis, & prædicti Menses & anni mali, fortius tunc, quàm alio tempore effutientibus uenena. Temperent etiam ab fructibus autumnalibus.

Canon decimus. In Leone natis, infausti dies sunt Saturni & Iouis, quod in dieta obseruandum est. Obsunt omnia acuta et piperata illis, insuper & nullæ propinandæ potiones sunt. Vbi uero ex Leone uenerit Sol ad Capricornum uel ad Pisces, rursum uitandi sunt saliti pisces, & diminutio sanguinis.

Canon undecimus. Sole in ariete existēte, ægrotare si cœperit quis atq; medicus fueris adhibitus (solet hic imprimis gignere capitis dolores, &

scoto-

ſcotomiam)uide ne balnea adhibeas calentia, uel æſtuaria calida, propter Martem, & id multo amplius in Octobre, cũ Scorpium poſſederit Sol. Neq; in diæta carnes adhibebis mutonũ, arietum & agnorum. Sed neq; caput ablui permittes die Martis & Mercurij, quòd Mercurius ſit dominus domus ſextæ, id eſt Virginis, & Mars octauæ, cũ ibi gaudeat & Scorpius in octaua, tunc ægritudinem promouent, non ſolum quia infirmitatis manſio eſt ſexta, ſed quia Virgo etiam eſt ſignum frigidum, ſiccum, terreum, & melancholicum. Spes tamen eſt, quia non decedet ægrotus. Et ſi Scorpius, ut iam dictum eſt, occupauerit octauam, id eſt mortis, & quia Mars eſt dominus eiuſdem ſigni, nihil efficit, quia nullus planeta malus nocet in domo propria, maximè uerò ne gladio pereat qui huiuſmodi eſt. Poſt conualeſcentiam præcipiendum eſt ægroto, ne Sole exiſtente in Piſcibus, quæ duodecima eſt ab horoſcopo, itineri ſe committat, neq; negotium ſibi faciat cum notarijs, ſcribis, ſculptoribus, aurifabris. Item ab uirginibus & equis temperet. Sunt enim hæc omnia à quibus infirmitas expectatur, propter domum ſextam, quæ eſt infirmitatis, maximè in Auguſto, Sole uirginem peragrante.

Canon duodecimus. Summopere etiam obseruandus est annorum ordo ipsius ægroti. Semper enim septenarius & nouenarius annorum numerus exitialis est, et uocātur ab Astrologis, ut præscriptum est, ij anni Hebdomatici, Enneatici, uel Climacterici, quod latinè potest dici Scalares. Horum ratio hæc est, quòd semper ijs annis magna fit mutatio corporis. Saturnus enim, cum alijs annis remotus à nobis sit, tunc Lunæ copulatur planetarum infimo. Respiciendus in annorum reuolutione igitur huiusmodi planetarum aspectus, utrum discrimen immineat, an malitiam suam exercere poßint Saturnus & Mars, qui et nouenum respiciet annū, an quosdam alios habent benè propitios sibi. Sic fiet, ut non solum ipsam ægritudinem, sed futuram etiam mortem fatalem Astrologiæ machinamentis depellas.

Anni hebdomatici.

Canon decimus tertius. Semper perquirenda est diæta ægroti, deinde horoscopus natiuitatis. Postremo erigenda figura. Ex figura prospiciendus status planetarū, ex statu & collatione eorundem in domibus effectus, item infirmitatis causa, & geniture dominus, atq; sic ex oppositis qualitatibus signorū depellenda ægritudo. Id paulo post exemplis demonstrabimus.

Canon

Canon decimus quartus. Ex diebus etiam obseruandus septimus, & crisis, et exinde uita uel mors diuinanda. Verum Critici dies qui sint, ex medicorum schola petendum diximus. Exempla ipsa quoniam magis erudiũt, typum unum subiecimus. Contingat fortè fortuna, quòd in exordio ægritudinis Luna uersetur in Ariete, quod calidum signum est, & siccũ futurũ est, ut pro signi sui natura succendat ægritudinem Aries. Hîc ægrotum monere potes, ut patiens sit, remißius hunc habiturum in die septima, qua in Cancrum demigrabit luna, nisi ægritudo sit furiosa. Porro cancer frigidus est et humidus, et quartus aspectus ad Arietẽ, temperabit igitur infirmitatem gelu suo & humore. Id si diligenter attenderis, notanter depræhẽdes, atq; sic etiam operari potes in reliquis signis, quomodo confortantur ex similibus signis ægritudines, & ex contrarijs curantur.

Canon decimus quintus. Ita secundus dierum numerus, id est dies decimus quartus certum iudicium facit, quòd tunc plena est luna, non tam propter crisim, quàm lunæ etiam influẽtiam, quæ hîc e oppo sita, quemadmodum Aries et Libra, Taurus & Scorpio,

Medicinarũ administra=tio.

Canon decimus ſextus. Habent & ſua ſigna medicinæ ipſæ. Neq; enim indifferenter quolibet tempore quæq; miniſtranda ſunt, ſed alia gargariſmatum, alia ſuffumigiorum, alia potionum tempora ſunt, & ne prolixior ſim, ſingula in unum canonem compræhendam. Luna ſi fuerit in Ariete, Leone, & Sagittario, corroborare licebit quæ in homine eſt uirtutem attrahendi, retentiuam in Virgine & Tauro, digeſtiuam uerò in Geminis, Libra, & Capricorno. Gargariſmata, uomitiua, ſuffumigia miniſtrãda ſunt, Luna exiſtente in Ariete, & fortaſſe etiam in Tauro gargariſmata tantum. Et ſolutiua in Scorpione per potionem, per electuarium in Cancro, per pillulas (ſi placet) in Piſcibus. In Geminis & Aquario triſera, ac medicina confortatiua. In Libra etiam uel Scorpione enemata, ſiue clyſteria.

Canon decimus octauus. In purgationibus etiam Lunæ reſpectus eſt habendus & aſpectus illius. Eadem enim exiſtente in Cancro, & habente aſpectum trinum uel ſextilem cum Venere, licebit purgare Choleram. Cum Sole phlegma, & cum Ioue Melancholiam, atq; hoc, ſi uel bolos adminiſtraueris, uel pillulas. Si autem per potionem uolueris pur=

purgare, eisdem utere aspectibus in Scorpione. Idem fac in Piscibus per pillulas. Et si duo planetæ eodem tempore ijs aspectibus fuerint cum Luna, poterunt propinari duæ purgationes. Exempli causa, Si Luna cum Venere & Sole per trinam uel sextilem fuerit, simul cholera, etiam phlegma repurgari poterit.

Canon decimusnonus. Quibus Mars in radice natiuitatis in Ariete, uel eius triplicitate est, cholerici sunt, his ut plurimum febres imminent calidæ, ex abūdantia choleræ, phrenesis, pustulæ sanguineæ, impetigo, anthrax & quæ carnem absorbent ac glutiunt, sacer ignis. Quæ si uitari prorsus non possunt, sane adhibenda medico siue chirurgico cura est, ut per regulas quas dixi de signorum qualitatibus, abigat ægritudinem. Cholerici infirmitates.

Canon uigesimus. Par ratio eorum qui Mercurium habent perperam locatum in domo Martis, id ubi depræhenderis in natiuitate, elicies inde febres calidas, uomicas sanguineas, cancrum, morbū regium, ignem sacrum, caliginem oculorum præmaturam, præterea cogitationes, & conturbationes horrendas, nisi Lunæ accesserit temperamentum, uel Veneris, in dictis signis uel locis, idq; in cholericis. Mercurialium.

Phlegmatico rum.

Canon uigesimus secundus. Phlegmaticorum aliæ infirmitates sunt. His accidunt frequenter febres, quas uocant quotidianas, plurimum molestātur frigore, Quod ipsum ex urina perspicitur, quæ si spissa ac cruda frequenter est, ijs indicendum exercitium est, utq; caueant à carnibus pinguibus & porcinis, seruent se à caseo, à lacte, medulla, & cerebro animalium.

Melancholi corum.

Canon uigesimus tertius. Saturnus ex ægritudinibus facit cum Luna epilentiam, atram bilem, lepram, fistulam, morphæam, podagram, & frequenter paßiones cronicas. Quæ ubi acciderint, tractim ac remißè agendum est, nec in huiusmodi reluctari astris debes, nisi talis medicina sit, quæ omnibus uiribus nitatur expellere ægritudinem, atq; hanc radicitus euellat. Item si quis nascitur in coniunctione Solis & Lunæ, semper illa natiuitas censetur mala, nam facit periculosos in senio, spaticos, ualetudinarios, caducos, aut mentis insaniam, & tales ægritudines quæ à medicis difficulter curari possunt.

Canon uigesimus quartus. Licebit ex cursu Solis diuinari ægritudinē, si mensem attendamus in quo natus est quis. Verbi causa. Natus est aliquis in

in Scorpione, imminebit illi ægritudo ſcapularũ, Chiragra, manuum ſeu digitorum contractio. Si mulier ſit, dolor ſplenis & ſtomachi. His qui in Cancro nati ſunt, impetigo, ulcera, puſtulæ, maximè etiam ſi aſcendentem habeant cancrum. Fœminis tormina inteſtinorum, & pericula ex aquis. Habentibus Taurum, infirmitates circa guttur, plæraq; etiam alia corporis tormenta, & hoc præcipuè in annis & menſibus præſcriptis malis. Sic Leonem habentibus, ſtomachi dolores. Et Aquarium, quos interdũ febres diuexabunt diuturnæ, id quod etiam in præcedentibus obiter tetigimus.

Canon uigeſimus quintus. Illud etiam præcipuum eſt, non tam ægroto conferens, quàm medico, uidelicet, Si ægrotus in ſeptima habet Saturnum, uel Martem, conuenit hîc prorſus, neq; medicum adhibere, neque medicinam, & ſi etiam infœlix ſit dominus eius domus. Sic placitum eſt Galeno, Item ſi Saturnicus ſit uel Martialis medicus ipſe, qualis tandem ægrotus ſit, compertum eſt huiuſmodi in perniciem eſſe natos humani generis. Impoßibile enim eſt, ut unquam ſanent, uel proſperè agant aliquid niſi in prophanis & ruſticis fortaſſe hominibus. Talem nouimus

uirum sanè doctum, & apud Principes celeberrimum, quantum ad artem quidem spectabat, nihil illi deerat, uerum sacerdotibus, nobilibus, principibus ecclesiasticis adhibitus, nihil unquam probè egit, semper arte sua frustrabatur, ac magnam eorum partem peremit, apud prophanos uerò nullum illi negotium erat. Vides igitur quid in his atq; alijs ualeant astra. Id ausim polliceri, si quis Martem habeat cũ Venere in sexta, hunc futurũ medicum præstantißimum, neq; se alio artificio occupare debet huiusmodi. Possem eius rei etiam testes citare tibi uiros graues & medicos, quibus quidem procliue est sanare, & citra omnem operam, quibusdam tam graue, ut uix omnibus conatibus aliquid poßint, quorum nomina ideo subticeamus, ne cuiquam obtrectare uideamur. Hæc data summatim sint, non quo hic singulatim exponamus omnia. Quis hoc tam breuibus posset? Sed quo ansam præbeamus medicis, ut perspecta utilitate Astrologiæ, hanc incipiant ambabus, quod aiunt, manibus complecti, & non solum è præscriptis hominum præceptiunculis discant opem languentibus ferre, sed suo ipsorum ingenio dispensa resciant quæque, absque etiam medicina. Non

omnes

omnes tales ægroti ſunt, qui perferre pharmaca poſſunt. Plæriq; diæta, plæriq; obſeruatione ſignorum adduci poſſunt eò ut reualeſcant. Rideãt nos qui uelint, maximè ἀμουσότατοι illi, nos ſanè ſincero animo hæc ſcripſimus exhibituri propediem maiora. Sic placitum erat primo exponere generalia, poſtmodum ea ex quibus ſumma rei propendet.

EPITOME, QVID QVISQVE Planetarum in naturis & hominum qualitatibus agat.

HACTENVS ex membrorum diſpoſitionibus conati ſumus uenari hominũ ingenia, nũc penitus rem ipſam ſcrutantes, ad Planetas diuertimus, ut ſi quid forte in antecedentibus uel prætermiſſum eſt, uel frigidè & oſcitanter dictum, id liquere poßit ex conſideratione planetarum. Si cui tam uarium eſt (ut inquit Propheta) humanum cor, atq; plærũq; inſcrutabile, quanto magis neruis omnibus conãdum, omnis tentanda uia eſt, ut peruium fiat tandem, ſimul atq; ſcrutari poßit. Addit ad conatum aliquid, dum alia atq; alia uia tentatur id quod in manibus eſt.

ſi enim unum non ſucceſſerit, alterum ſanè uix poteſt non euenire. Sic quod Phyſiognomia non quiuimus, id pro uiribus præſtabimus in Aſtrologia naturali, atq; id ſuccinctiſſimè. Neque me clam eſt, quòd & ab alijs hæc tractata dudum, & fuſius dicta ſunt. Sed quod illi prolixis ambagibus, id nos per compendium abſoluimus. Aequa autem laus eſt, primum rei alicuius eſſe autorem, atque ſic tradere inuentum, ut ab pluribus ſuccinctè poſſit, & per compendium intelligi. Et ne uerboſior ſim dum uitare uolo multiloquium, precium operæ eſt, cuiusnam naturæ ſit quilibet planeta explicare. Sol natura ſua calidus. Luna minus calida, ſed humectior. Saturnus frigidus & ſiccus. Iupiter calidus & humidus. Mars calidus & ſiccus. Mercurius anceps eſt. Et ne quid hîc immoremur diu, Mars ſemper calidus quidem, interdum minus, interdum acrius, alioqui tamen ſemper ſiccus. Id quod procliue eſt cernere in circulo augis in ſigno humido, &c. tunc enim ſolus humidus eſt, iuxta quod uel plura habuerit teſtimonia humectationis In qualitatibus uerò actiuis uigoratur, cum fuerit aſcendens in circulo augis. Iupiter & Venus temperatè calefaciunt & humectant.

Naturæ Planetarum.

nectant, Venus tamen cum temperata frigiditate. Sin autem fuerint ascendentes, roboratur temperamentum caloris utriusq; naturalis, uicissim, si descendentes sint, humiditas eorum uigoratur naturalis. Idem de Sole. De Mercurio secus sentiendum, hic cum neque siccus admodum sit, neque multum etiam gelidus, ascendens tamen calidior efficitur, & grauitate & siccitate siccus. E diuerso descendens, humidior, pauco permixtus frigore, alioqui tamen plus omnibus alijs mobilior iuxta naturam signi, & loci in quo est. Iam si iudicium ferre uolueris, planetam ipsum specta dominum natiuitatis. Verbi causa. Demus Solem esse in Leone tempore natiuitatis Petri, ubi nulli refragari licebit, quoniam futurus calidus sit Petrus, & aliquantisper siccus, atque ideo prudentem, sapientem, honestum, superbum facit, gloriam & imperium communiter consequentem. Et cæterorum planetarum dominus est Sol, & in medio locatus tanquam rex eorum. Aliud. Sit lunaticus quispiam. Luna humida est, modicum calefacit, erit igitur natus ille huiuscemodi obnoxius epilentiæ, morbo caduco. Ita si Saturno fuerit subiectus aliquis, hic infrigidat, simul

Iudiciū quomodo ferendum.

ſimul atq; exiccat, facit ob hoc contemptibilem, cogitabundum, triſtem, deiectum, ſolitarium, timidum, ſuſpicioſum, inuidum, & infœcundum.

Iupiter, quia temperatè calefacit, et humectat, largitur itaq; prudentiam, concordiam, religionē, honeſtatem, benignitatem. Mars ſimul & exiccans et comburens, ſuccendit choleram, furorem, præbet audaciam, robur, ſuperbiam, importunitatem, inſolentiam. Venus quia parum calefaciens, ſed plus æquo humectans, efficit potorem, ocioſum, uenereum, manſuetum, luſorem, &c. Solus Mercurius, ut diximus, uti Vertumnus quiſpiam, nunc ſiccus, nunc humidus & frigidus, inſtabilia operatur, atq; ideo interdum peßima. Porro dominum ipſum natiuitatis, qualiterq; hunc depræhendere oporteat, in ſequentib. trademus.

Hæc, ut non commentarios ſcribamus, ſed rudimenta, per compendium dicta ſufficiant.

PRAEFATIO

In Aſtrologiam naturalem, Ioannes Indagine.

TEMERARIVS *fortaſſe uideri poſſem, ſi id conarer ego quod ante me pauci fecerũt in diſcutienda Aſtrologia naturali* Video *enim omnes aliò deflexiſſe animum, ad theoricen uidelicet, quod ciuilior paulò illa ſit, paucos qui naturam, ac temporum mutationes ſequuti, naturalibus ueſtigijs inceſſerunt.* Iulius enim Firmicus *cum in hac, atq; artificiali arte adeo primus & poſt ſe reliquerit neminem præſtantiorem, non tam obiter tractauit, quàm etiam data opera diſsimulauit, fortaſſe quod non adeo multi negotij ſit, naturalem Aſtrologum euadere, maxima uerò laus præſtare in artificiali.* Cum reuera *(pace dixerim doctiſsimi uiri) maior naturali laus debeatur, quàm artificiali, partim quòd fidelior eſt, & ſuperſtitioſa minus, partim quòd non adeo facilè imponere poteſt nobis.* Nam quid attinet *curioſa ſectari, quando uix ea quæ in proſpectu ſunt peruestigare poſſumus, etiam quæ nullis neq; principijs firmantur, neq; certum eſt, uera ne ſint, an ficta? Cuiuſmodi eſſe uidetur artificialis, non uſque adeo peruia humano iudicio.* At *naturalis,*

Iulius Firmicus.

Aſtrologia naturalis præſtantior.

tametſi

tametsi à quibusdam temerariè abnegatur, tamen experientia eò prouehit, ut non poßit non mentis inops esse, qui hanc frustraneam esse dixerit, de qua constat, quòd multò præclariora per eam agnita sunt, quàm per artificialem. Eius rei testẽ unũ citamus Ioannem Liechtenberg, hominẽ neq; Ptolemæo inferiorem. Hunc enim quis non est uehementer admiratus? cui ille non fuit suspiciendus? ut etiam à quibusdam uates habitus est. At is palàm mihi conceßit, Astrologiæ naturali debere omnia se, artificiali uerò nihil unquam tribuisse, adiutus nimirum etiã Physiognomia, et Chiromantia. Non quòd inde suggillare Firmicum uelim, aut cæteros eius artis summates, Albumasarẽ Alboali, Abrahã, Dorotheum, et qui tandem illi sunt, sed quòd artificiali hanc meam longè præfero, quantũ præstant ea quæ à natura sunt, ijs quæ sunt ab artificio. Et quamuis multis suspectum sit hoc nomen, atq; præterea etiã damnatũ ab Romanis pontificibus (qui nihil probare solẽt quod quæstum illorũ diminuere solet) tamen nihil est aliud quàm naturalis philosophiæ absoluta consummatio. Quid enim aliud uidetur tibi agere Astrologus dum futura prædicit, quàm quòd quæ se-

Astrologi officium.

cretio

[s]ecretiora sunt naturæ, ac soli deo nota, hominibus [i]nsinuat, per prophetiam dei uoluntatem, & con[s]ilium nobis insinuans. Vt Mosen illum, et Abrahamum Astrologos fuisse, ferunt Iosephus, Eusebius, Dicæarchus, Theodotus, & cæteri au[c]tores græci, quos contra Appionem grammati[c]um citat Iosephus. Quanquam quid hos necesse est citare? cum palàm id fateatur scriptu[r]a. Sic enim de Mose Stephanus inquit, Et eruditus est Moses omni sapientia Aegyptiorum, & erat potens in factis & in dictis. Præterea Ioseph patriarcha, audi quid de seipso dicat ad fratres suos. An ignoratis, quòd non sit similis mei in augurandi scientia? Quid ijs testimonijs clarius? Cesso interim Origenem adferre, autorem Christianißimum, qui cisternas effossas ab Isaac, Philosophiam extitisse ait, sic ab studioso patriarcha erutam atque professam. Non ideo tamen illam extruimus, quam leges omnes, omnes respublicæ damnarunt, neque sanctos homines ei uacasse credendum est, sed illam quæ ex certis principijs constat, quam omnes sapientes, oēs cœlestiū rerū studiosi approbāt & sectantur,

Actor. 7.

Gene. 44.

altiorem

altiorem, sanctioremq́; omni philosophia, nemp philosophiæ apicem & scopum. Alioqui quor sum spectaret tam curiose syderum & cœlorum motus perquirere per philosophiam, si nihil omnino est quod per suũ motum efficiunt astra? Quid tamen motiones illæ proderunt, quando pro maximo firmamento id ratum habent, nihil agere naturam frustra? Quid quòd in crescentijs, in graminibus, herbescentibus, in fluxu & refluxu maris, in uernantibus temporibus, in quibus uerò ab initio influxu syderum noua creantur omnia? Id negare omnino non possunt. Quod ergo rebus omnibus tribuunt, solis humanis corporibus non tribuunt, cum æque ex elementis sint ut nihil aliorũ? Quid hoc est portenti? Dicamus & aliud, ne hanc nostrã cum prohibita existimet conuenire aliquis.

Astrologia artificialis supstitiosa.

Superstitiosam illam, nemo unquam palam professus est, qđ in autoris uergeret ignominiã, istam professi sunt optimi uiri, idq́; maxima cum laude. Prohibitæ nullam dedisse fidem Pythagoram, earum artiũ ferè antesignanum, autor est Diogenes Laërtius in illius uita, & idem Plutarchus. Ridetur eadem ab Seneca, exploditur ab Cicerone, neglecta est ab Aristotele, Platone, uidebatur enim

indigna

indigna de qua unquàm facerent uel uerbum quidem. In summa, ut nullis probatur rationibus, ita nec certis firmatur autoribus. Nostra hæc, à clarißimis uiris inuẽta et illustrata, hos præcipuè habuit autores, Zamolsidẽ, Zoroastẽ (non qui fortè creditur, sed hunc Soromasti filium) Damigeronta, Apollonium, Hostanem, Dardanum, Eudoxũ, Alchindum, Rogerium, qui ijdem & Magiæ fuerunt autores. Ex nostris aũt Liechtenbergium, naturæ miraculum. Altißimis plena mysterijs, profundißimam rerum secretißimarum contemplationem, et donum totius naturæ complectitur, & non tam facit miranda, quàm facienti naturæ sedulo subfamulatur. Et quemadmodum prohibita dei hominibus mancipans, auocat à deo, ita illa in eam operum admirationem excitat, & quemadmodum agricola ulmos uitibus, ita terram cœlo, id est, inferiora superioribus uirtutibus maritat. Neq; enim ad cultum Dei quicquam promouet magis, quàm aßidua contemplatio mirabilium Dei. Verum quoniam in huiuscemodi narrationibus nonnihil etiam mouent doctißimorũ uirorum auctaria, illud παρέργως monemus, etiam Marsilij Ficini, hominis citra contẽtionem grauißimi,

Autores Astrologiæ naturalis.

Marsilius Ficinus.

tertium librum legat de uita cœlitus comparanda, intelliget proculdubio ne minimam adhuc partem dixisse nos eius sciẽtiæ, modis omnib. diuinißimæ. Sed neque dici posse, ut nunquam satis commendantur quæ diuina sunt. Idcirco autem tam obiter hæc præfamur, propter eos, qui semper ignota damnant, proclamantes statim hæreticum esse quicquid ipsi uel non intelligunt, uel damnatum uident ab indoctißimus sophistis, quasi ideo mala uel hæretica sit Astrologia, quòd hanc calumniatus est Thomas Aquinas, homo nusquam sibi constans. Sed clamitent interim illi, atque hallucinentur multa, nos quod polliciti sumus, præstabimus. Si prius id fuerimus præfati, uiam tantummodo nos munituros, quæ sic tamen aperta erit, ut qui hanc ingressus sit semel, huic promptum sit ex ijs paruis magna, ex minimis ijs cognoscere maxima. Ne quid igitur agamus obscurius, & quo minus imponamus ijs qui in ea arte adhuc rudes sunt, quando tam crebra de domibus mentio fit, de signis, de horoscopo, de ascendente, de dominis genituræ uel signorum, succinctè quid unumquodq; illorum, diffiniemus ex Iulio Firmico.

Thomas Aquinas.

NATVRALIS Aſtrologiæ Compendioſa deſcriptio, per Ioannem Indagine ſacerdotem, nuſquam antea ſimili tractata compendio.

IN Primis autem hoc refellere oportebit de Planetis, ſi quis fortè homo mathematicus calumniari uelit, quòd præter Solem & Lunam reliquis Planetis non tantum tribuimus, atq; ſummam rei in ijs collocamus tantum duobus. Sciat tantum ineſſe ijs uirium quantum reliquis omnibus, deberiq; interdiu Soli regnum, noctu uerò Lunæ, neque opus eſt quenquam reſpicere cæterorum, atq; ea differentia eſt qua ab ſe inuicem diſtant Naturalis & Artificialis Aſtrologia. Quod enim ſpeciatim atq; ſeorſum de ſingulis Planetis, de obſeruatione horoſcoporum decernit artificialis, id naturalis efficit una tantum obſeruantia motus Solis & Lunæ. Alioqui tamen adeo affines inuicem ſibi, ut neutra ſine altera addiſci ritè poßit.

Non malè locabit operam, qui utranque cōiunxerit, non tam propter ſcientiam quàm etiam uoluptatem, habet enim neſcio quid amplius lepôris naturalis quàm artificialis, tametſi præſtantior uideatur altera. Porro Domus quid ſit audiamus.

Quid sit DOMVS.

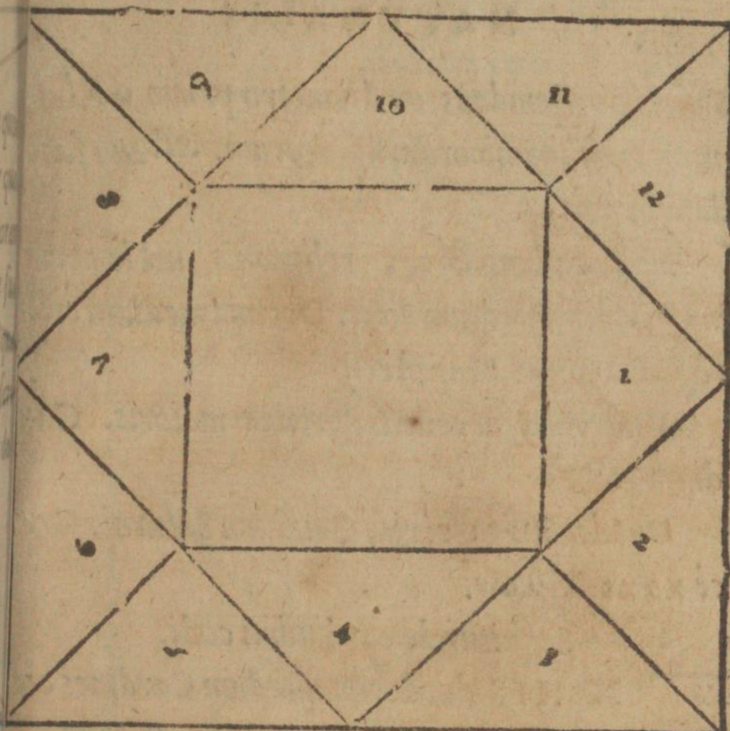
Domus quid.

DOMVS, est firmamenti spacium quodam, gradibus emensum certis, per quo planetæ mouentur. Sic per metaphoram dicta, ut enim in domo mansio est, ita planetæ su in cœlo, scilicet firmamento, loca habent, per qu mouentur, et in quibus resident. Ea uocant descri ptionem signorum per gradus 30. nam quælibet do mus uel signum triginta gradus habet.

De Numero DOMORVM.

SVNT autem Domus duodecim, quas uulg tis rythmis memorarunt Astrologi hacte nus. Neque nos admodum erubescimu adscribere, quòd uidentur memoriam iuuare non nihil, & sunt hij, Natus, uincit, fratrem, pater, filium, Infirmus, uxorem, mors, ambulat, regnat, fortuna, incarcerat.

Horum

Horum interpretatio hæc est.

Prima domus, est domus uitæ, hebraice dicta, Betchai, Græcè τοῦ βίȣ. Secunda ſuccedens, facultatum, uel ſubſtantiæ, græce ἀναφορα, ab alijs dicta ob loci importunitatem, porta inferni. Tertia cadens, θεᾶ, manſio fratrũ. Quarta profundum cœli, angulus terræ, domus parentum.

Quinta ſuccedens, gaudium Veneris, Græce ἀγαθὰ, domus filiorum.

Sexta cadens, aduerſæ fortunæ, ſeruorum, infirmitatis, gaudiũ Martis.

Septima respondens ex diametro primo, κλίσις nuptiarum, inimicorum apertorum. Octaua succedens mortis.

Nona cadens, θεός. religionis, uel itinerum magnorum, gaudium Solis. Decima medium cœli regnorum siue Magisterij.

Vndecima succedens, fortunæ maioris. Gaudium Iouis.

Duodecima carceris, Gaudium Saturni. Græcè κακοδαίμων.

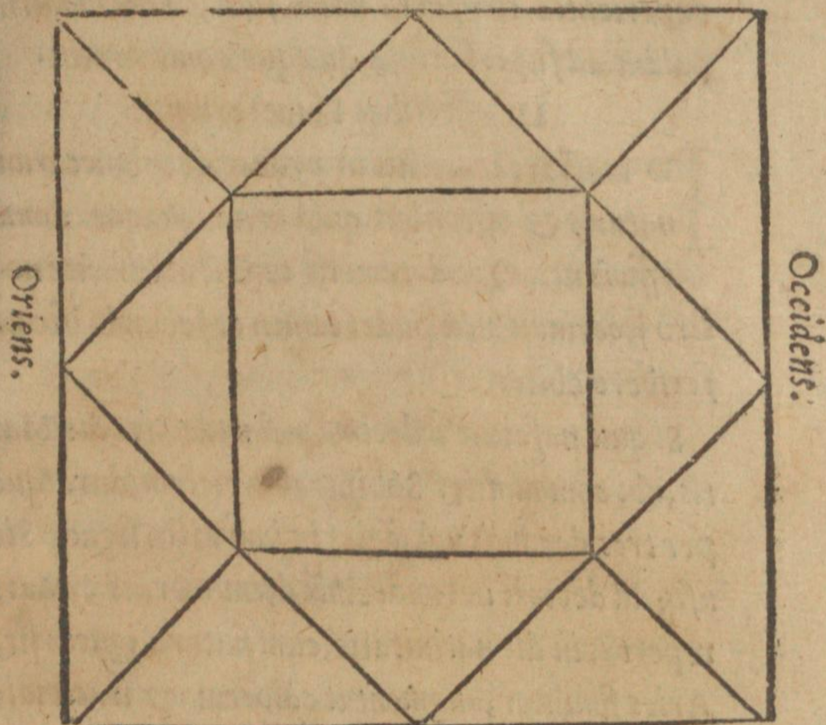
Sequitur de cardinibus cœli.

De cardinibus cœli.

EX HIS duodecim quædam Cardines cœli uocantur, Prima, Decima, Septima, & Quarta. Primus angulus orientis, ea est domus Arietis, natalitij horoscopus. Secundus medium cœli occupat, domus Capricorni. Tertius occubitus, uel angulus occidentis per diametrū ♎. Quartus, ab Firmico Imum cœli uocatur. In ijs ferè totum iudicium pendet, suntq; principales anguli, & planetæ maiorem in ijs quàm in alijs efficaciam habent.

De exordio natiuitatis sumendo.

Su-

SVPERSTITIOSVM existimo, dē exordio natiuitatis multa inutiliter cauillari, cum magis ad artificialem hoc spectet astrologiam, uidelicet de casu spermatis in matricem, de horoscopo natiuitatis &c. alterius ut prætactum, speculationis est. Nos quidem ad Solem, & ad signum in quo est Sol die natiuitatis, intentionem dirigimus. Nam tot insunt Soli uirtutes, quot omnium stellarum, Solis uirtutes.

Pto. teste. Et quæ iam ipsa natura & longæua experientia comperta nobis sunt, ea faciamus in palàm, ad superstitiosa quæque conniuentes.

De effectibus Planetarum.

ID tractare conuenit in primis, de planetarum naturis & effectibus, quid in unaquaque domo efficiant. Quod tametsi in Octocedronte nostro fecerimus, non pudet tamen et secundo hîc ad scribere obiter.

Si quis nascitur à decima, uel undecima die Martis, ubi communiter Sol intrat Arietem, duratque per tres decanos uel facies in iam dicto signo. Sic usq; ad decimũ uel undecimũ diem Aprilis, Mars repertus in die natiuitatis, cum natura igneus sit, Aries similiter, augmentat calorem & iracundiam, cæterasq; omnino prauas affectiones, magis quàm si in aquatico uel terreo signo fuerit.

Saturnus ubi ubi, & præcipuè in sexta, octaua, uel duodecima, ærumnarum, miseriarum, laborum & ægritudinum autor est.

Venus temperata, amantem facit mulierum, ludorum, cantorum, conuiuiorum, & alia ad lætitiam pertinentia.

Mercurius sapientiæ & eloquentiæ dator, le

gum,

gum, rhetoricæ, operum ſubtilium, mercantiarum & huiuſmodi.

Luna amentiam gignit, inſtabilitatem, humiditatem, ignauiam.

Iupiter in angulis pulchritudinis, diuitiarum, honorum, adminiſtrationum autor eſt.

Sol in aſcendente, uel angulis, magnum, honoratum, & inter principes nominatum reddit.

Signa quoq; pulchritudinis ſunt Gemini, Libra, Virgo, & prima pars Sagittarij.

Mediocris pulchritudinis Scorpius, Capricornus, & Piſces.

Sterilia Gemini, Leo, Virgo.

Facientia defectionem & inopiam liberorum, Aries, Taurus, Libra, Sagittarius, Capricornus, Aquarius.

Media & ſine uoce, Cancer, Scorpio, Piſces.
Ratiõabilia, Virgo, Libra, Aquarius, et Gemini.

Qualitates ſignorum exiſtimo notas eſſe.
CALida, ſicca, ignea, Aries, Leo, Sagittarius.

Frigida, ſicca, terrea, melancholica, Taurus, Virgo, Capricornus.

Frigida, humida, & Aquoſa, Cancer, Scorpius, Piſces.

Calida, humida, aërea, Gemini, Libra, & Aquarius. Et sic tria semper signa in una natura conueniunt, & triplicitatem faciunt.

Habent quoq; planetæ potestates quasdam in proprijs domicilijs.

Aries & Scorpius domus Martis sunt.

Taurus & Libra Veneris.

Gemini & Virgo Mercurij.

Sagittarius, Pisces Iouis.

Capricornus & Aquarius Saturni sunt.

Sol unum domicilium occupat, Leonem scilicet.

Luna Cancrum poßidet.

Habent etiam signa suas proprias significationes in humanis corporibus ex creatione membrorum.

Aries habet ex corpore hominis, caput & faciem.

Taurus collum, & gutturis nodum.

Gemini, humeros, brachia ac manus.

Cancer, pectus, cor, stomachum, costas, splenem, pulmonem.

Leo inferiorem partem stomachi, dorsum & latera.

Virgo, uentrem, diaphragma & intestina. Libra, lumbos, et inferiora uentris, umbilicum, &c. Scorpius uerenda, testiculos, uesicam & fœmora. Sagittarius, nates, & succedentia. Capricornus, genua. Aquarius crura. Pisces uerò pedes & talos quos cauillas dicimus.

De Sole & Luna quædam notatu digna.

ID uerò ne cuiquam imponat, prætereundum cõsilij non est, de sole & luna, qui licet planetarum principes sint, nullius tamẽ natiuitatis dominia sortiuntur, Verbi causa Si Luna in Geminis sit tempore quo puer nascitur, uel etiã in Cancro, quæ est domus sua, non illic dominium sortitur, sed planeta domus sequentis in dominum computatur. Sic Sole in Leone aliquis natus sit, tametsi Leonis dominus est sol, hic tamen dominium amittit, deriuaturque ad Mercurium patronum sequentis mansionis, id est, uirginis. Virgo enim sequens post Leonem signum est, & Mercurius dominus Virginis. Item si Luna reperiatur in Virgine, tunc Venus est domina geniture, propter Libram sequentem, cuius signi Venus domina est.

Sol & Luna nullius natiuitatis domini.

Non

Non erat inutile, & hoc monere (de quo ambigi paßim uideo) dominos uel planetas malos, ueluti Saturnum & Martem, non adeo perniciosos esse in proprijs domibus, ceu iam aliorum occupantes castra. Exemplum unum proferam de primo signo, quò simul et præcedentia fiant clariora. Ponamus Solem tempore natiuitatis alicuius esse in Ariete, iam antea nosti cuiusmodi sit Aries, præterea quid in hijs agat, quorũ horoscopum tenet. Iunge deinde etiam dominum signi, hic est Mars. Loca igitur in erectione figuræ Martem cum Ariete, feresq; subinde iudicium, longißimè superuicturum sic natum, Non obstante Marte, qui tametsi malus est, non usq; adeo tamen malitiam diffundit suam uelut in alia domo, nisi quòd pro gladio repentinas etiam ægritudines minatur, propter Scorpionem, & Martem in octaua. Nõ enim nocebit sic ad mortem ægritudo. Hæc ad superficiem dicta sint. Et idem de Saturno in Capricorno uel Aquario intelligendum esse censemus. Ne uideamur omnino posthabere artificialem, quam nõ inficiamur, necessariam etiam ad naturalem. Vnde quia signorum explicãda nobis uis est, id in primis faciemus de artificiali, ut si cui desit fortasse Fir-

Saturnus & Mars in proprijs domib. non usq; adeo mali.

ſe Firmicus, & tabulæ, habeat autem Aſtrolabiũ planum, in quo proſpecto ad horam natiuitatis aſcendente, poßit ex minutis illis proferre iudiciũ, poſt hæc ordine quodam, atq; alijs uerbis idem agemus negotium Aſtrologiæ naturalis, ſed quæ uiciſſim adminiculabuntur etiam artificiali.

DE PRIMA domo & horoſcopo in Ariete.

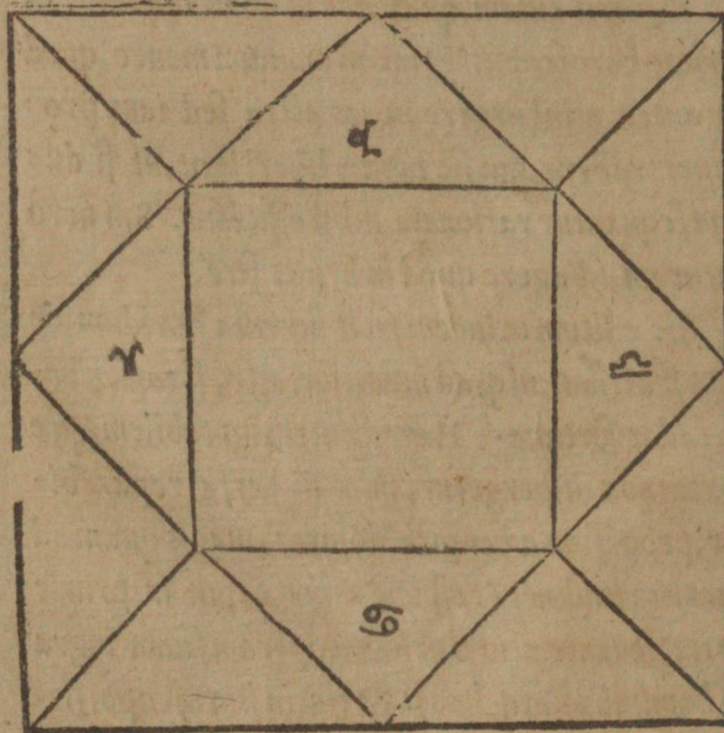
Quæris autem, quatenus in nobis operetur in Ariete horoſcopus? Primum omnium moneo, quod & antea, nihil urgere in nos aſtra, ſed iam procliues trahere, qui ſic tamen liberi ſunt, ut ſi ducem ſequantur rationem, nihil efficiant. Sin uerò naturam, id agere quod in brutis ferè.

Sic editum in lucem facit iuuenta floridum, orbum fratribus, uſq; ad unum fortaſſe, ſi tamen benè cadat fortuna. Hæreditatem mutabilem, quæ parta mox diſpergetur, mox diſperſa reparabitur, propẽſum ad capitis dolores, magis quàm ad alias ægritudines (reſpicit enim caput in primis Aries) locantem utplurimum operam ſuam ingratis hominibus, atq; hoc ſi Aries in horoſcopo ſit.

Poſt

Post horoscopum perspiciendi anguli sunt, de quibus diximus, quod signorũ habeat quisq;, id ratiocinari statim in procliui est ex digitulis, uel erecta figura. Exempli gratia. Primam habente Ariete, fit aliquando ut Cancer poßideat ima cœli, Capricornus medium cœli, Occasum uerò Libra. Nunc quid singuli cardines promittant dicendum est.

Capricornus in medio cœli, honores decernit, facultatesque, & sumptus maximos, eminentiam, archana religionis, uersutiam ingenij.

Libra in Occasu, uitam & aulicos mores, quæ ita ut á paucis probatur, estq; inconstans, ita & hunc deijciet de gradu, iamq; pauloante residentem in capite, mox post constituet in cauda, iam afflante hunc fortuna, & hilariter acclamante, statim uarijs calamitatibus affliget, adeo nullam commoditatem feret solam, sine incommodis, atque sine appendice iacturarum, eò hunc promouebit cō sodalium inuidia pessimum malum, uerũ totum illud damni quicquid est, Cancer resarcit in imo cœli. Figuram, qua uelut in tabula perspicias ad unguem omnia, hîc adneximus.

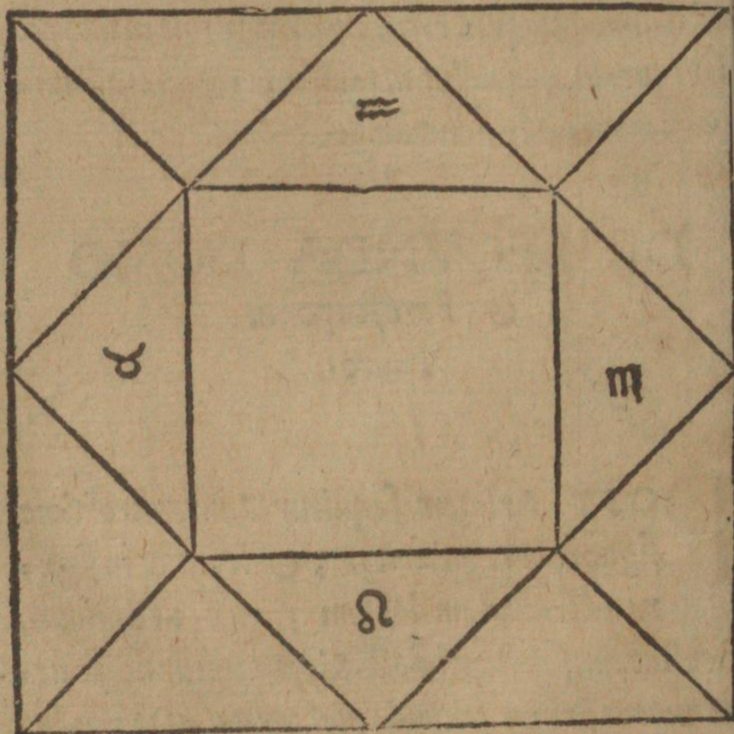
DE SECVNDA DOMO & horoscopo in Tauro.

POST Arietem sequitur Taurus in ordine signorum regulariter, & locatur in figura ad secundam domum, quæ, ut diximus, facultatum, substantiæ est. Si quis igitur nosse uelit num in prima, secunda, uel tertia ætate locupletabitur, iuxta triplices dominos, & eorundem

collo

collocationem iudicabit, uerum idipſum in poſterioribus, nunc generalia tantummodo dicemus.

Horoſcopus ſi fuerit in Tauro, ratiocinandum erit in hunc modum, uidelicet fore eum hominem laborioſum, anxium, atq; uarijs diſpunctum curis in opibus acquirendis, facilem ad diuitias, & item procliuem ad eaſdem amittẽdas, triumphatorem de ſuis hoſtibus.

Hunc acceptum Principibus facit in medio cœli Aquarius, atq; actibus præſtituet, & publicis officijs.

officijs, fortasse etiam negotijs quæ ex aquis sunt, quòd aquæ naturæ uidetur esse deditior.

Scorpius in occidente cordatū, officiosum, qui uxorem amittet, si masculus sit, sin autem mulier, quæ marito & filio priuabitur.

Leo in imo cœli si fuerit, patrimonium uendicabit, quod non obstantibus omnibus insidijs, et agnatorum conatibus, consequetur.

DE HOROSCOPO Geminorum.

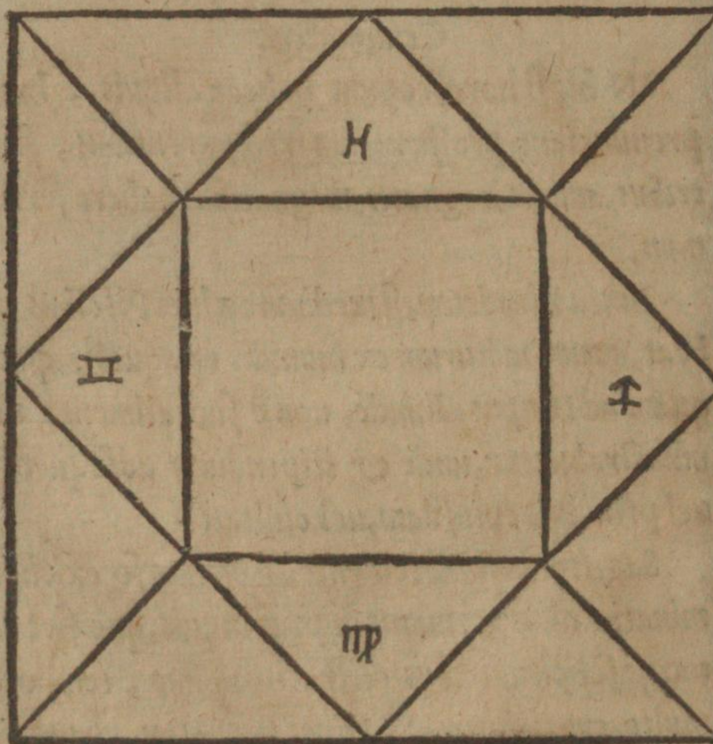
IN his si horoscopum habeat aliquis, hunc pronunciant prosperatum iri à parentibus, fratribus, amicis, cognatis, magnatibus habere fortunam.

Iuxta Firmicum, si medium cœli in Piscibus habeat, natum uicturum ex humidis et aquosis, quanquam ad tempus aliunde, non è suo alimenta illi ministrabuntur, unde & stipendium adsequetur uel principis cuiusdam, uel ciuitatis.

Sagittarius in Occidente, è conuerso exitium minatur illius germanis et propinquis, quo fiet ut uarijs solicitudinibus distractus animo, tempore multo cruciabitur. Hinc turmatim irruentibus atque frementibus in eum hostibus suis,

unde pelago malorum ingruente, quo linque re etiam paternum solum cogatur, unde exu labit, ageturque profugus ut Cain, donec tande dei præsidio in pristinum restituatur statum.

Idem cõminatur et Virgo in imo cœli. Sed tem porum uarietate & incremento, iuxta conditio nem incommodorum, sic & abundantiam augebi & fortunam. Figuram qui nosse uelit, hic ui deat.

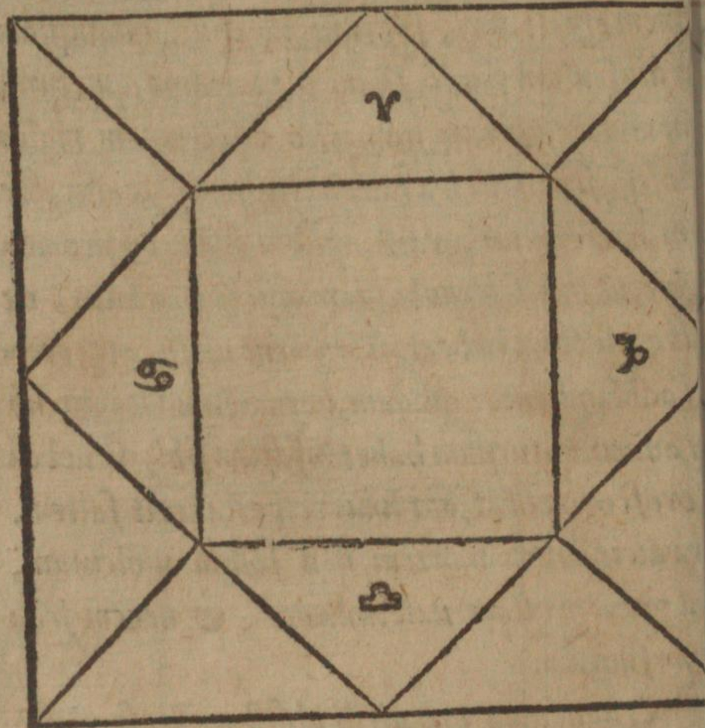
De Horoscopo in Cancro.

QVANTVM ad naturalia & omnem fortunam, sic in Horoscopo Cancer disponit. Hominem efficit acri, subtiliq; ingenio, quanquam tardiusculum paulò, suauem, placidum, quietum, facundum, & cum stomacho insectantem malos suosq;, sed cuius ira tamen citißimè placatur, forem, moderatum, grauẽ, quibus donis eò promouebit, ut publicis quibusdam officijs prælatus, ex illis & uictum habeat. Deijcient illi se, atq; coacti adblandientur quidam, uerum simulatè, & nõ ex animo. Saturnum habet infestum sibi, si uel cũ Horoscopo coëat, aut limis respectauerit saltem. Prædicit autem mortem non solum uiolentam, sed grauem etiam ualetudinem, & necem fratrum suorum.

Quanquam pro uirili obsistat illi (si adest) in medio cœli Aries, qui gratum Principibus & magnatibus uiris facit, & bonarum rerum studiosum, simul & dißipantem & recuperantem patrimonium.

Eadem clementia Capricornus in Occidente notam inuret infamiæ, quam paulò pòst diluet, multa disfortunia, facietque restitui hunc in

priſtinum gradum. Addet & impetum & calc ad perueſtiganda abſconſa & arcana ſecret rum, non ſine tamen anxietate multa & labore.

Libra ſi in imo cœli, doloribus dolorem a dens, diſsipat patrimonium, idq́; ſtatim pòſt inſta rat, proſtratum quoq; iam publicis functionib popularibus uel ciuilibus præficiens eunden adeo ut concredantur ſecreta illi, & negotia m xima, quæ non niſi optimis uiris dari conſu uerunt.

Et quod superius Saturnus in Horoscopo de mala morte interminabatur, id leuius rursum Libra honesta morte & sepultura hunc decorabit. Et si Iuppiter in sequenti signo fuerit repertus, primum facit inter omnes masculos filium.

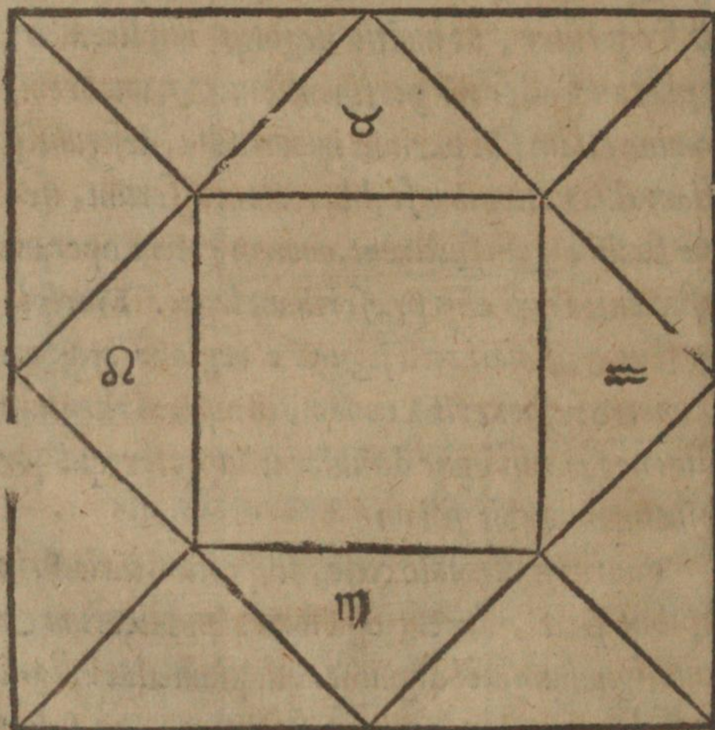
De Horoscopo in Leone.

QVIBVS in Leone Horoscopus est, id euenit frequenter, ut multis negotijs implicentur, et plærunq; ad se nõ pertinentibus. Quamobrem, nomina etiam sibi pariunt immortalia, deferuntq; etiam alijs nationibus se, libertatem asserunt, neque facilè iugum sustinent, omnem autem operam insumentes quò alijs præscribant leges. Marspiter si in artificiali cœli figura è regione atq; ex diametro respexerit Leonem, in omnem euentum filios negat, nisi hunc demulceat Iuppiter, qui fortasse unam dabit filiam.

Taurus si in medio cœlo, suspectum uiris Principibus facit, ducem officiorum publicorum & antesignanum, uel dignitate quapiam alia insigni tum à potentibus, omnia scientem, in rebus omnibus fœlicem, præterquàm in uxoribus du-

cēdis, ex quibus reiectis formosioribus atq; hone stus, anū l' infamē, aut certè uiduā copulabit sibi

Occasus in Aquario, & incrementa pariter et damna largitur. Scorpius in imo cœli principem ordinabit negotiorū quorundam, et hij Taurū etiam in medio cœli habent. Quem ex aduerso prospiciens Mars, carcerem minatur illi & mortem in peregrinis locis.

De Horoscopo in uirgine.

IN Vir

IN VIRGINE si sit horoscopus, uehe-
entißimè accendit ad luxuriam neruos, facitq;
tum deperire mulierculas in tantum, ut omni-
us uelit abuti. Cum petulantia etiam diuitias sub
inistrat & religionem, præficiet enim à respon-
is, à sortibus, ab oraculis magistrũ, ut è numero
ideatur delapsus diuorum, callentem omnia, ni-
il non explorantem, omnia percallentem, omni-
m habentem scientiam, omnium artificem, abun
lè etiam diuitem, siue ex religione, siue ex lite-
is, siue ex negotiatione.

Idem pollicentur fermè in medio cœli Gemini,
si adsint, nisi quòd non tam præmaturè decernũt
eadem, cæterum in scrutandis rebus arcanis, in
præstituendis præceptis uiuendi alijs, ingenium
impellunt.

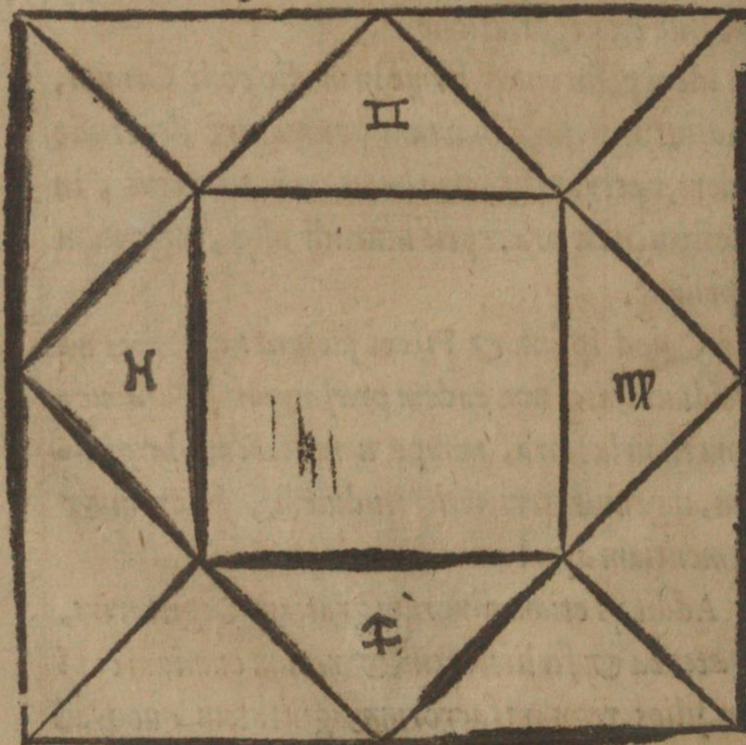
Quod ipsum & Pisces faciunt uergentes ad
occiduum, atq; non eadem præsagiunt solum, ue-
rumetiam lætiora, nempe uenustatem, largita-
tem, ingenuitatem, teneritudinem, fauorem &
clementiam apud omnes homines.

Addit ijs etiam diuorum gratiam Sagittarius,
præterea & fœlicitatem, & rerum omnium copi
am, filios, regnum sacrorum, agilitatem quoq; ad

gerenda hæc omnia. Hoc fatum eius qui in Virgine habuerit Horoscopum, in eum modum collatis etiam alijs tribus signis, ut diximus.

De Horoscopo in Libra.

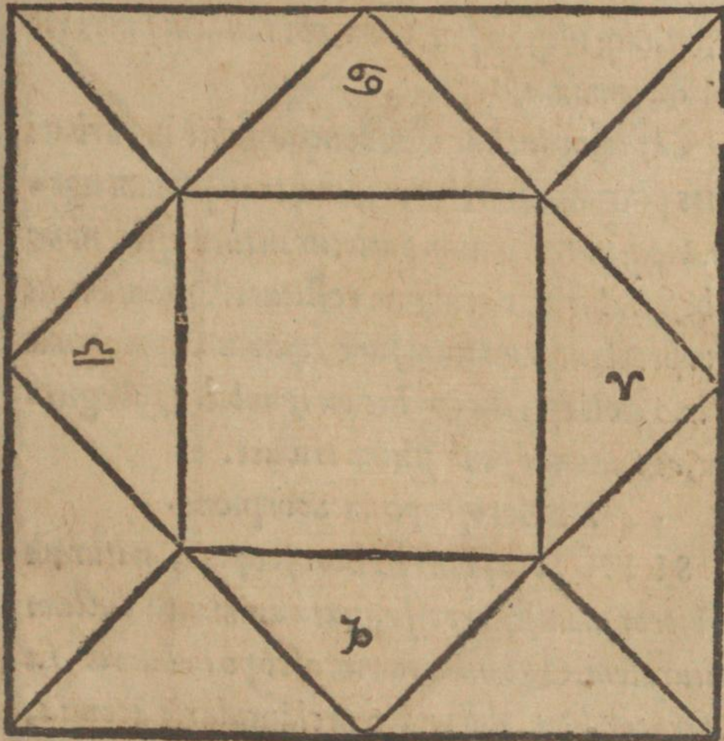
PORRO *si in Libra Horoscopus sit, caussat ægritudines, pericula, hostes, lites, attamen semper post pericula triumphum decernit. Ad hæc etiam dignitates, religionem, & iudicij sinceritatem, integritatemq́; . In nulla prorsus re infœlicem facit, quâm in liberis procreandis horum*

cumo

rum aliquot iam procrearit sibi, atq; in ijs omnem fiduciam suam locare cœperit, statim numerus ille deficiet, decedentq; in quibus proram uidebatur collocasse & puppim.

Si quis autem scire cupiat, quibus dignitatibus præfulgere debeat, et quo in loco, pulchrè id depræhenditur ex ascensu Cancri in medio cœli, hic in religione uel sacrato loco, ecclesiasticũ mihi uidetur stipendium polliceri. Id est enim ferè, ex publicis habere uictum.

Eodem referenda existimo pecuniam, gnatos, nobilitatem, facultates, quæ in senecta cõtingent affluentißimè, quanquàm in successu filiorum non adeo erit fœlix, nisi iucunda aliqua, atq; fatali irradiatione hunc aspexerit Iuppiter.

Et hæc omnia Aries in occidente tribuet in aquosis locis uel circa, aut ex aqua. Adducet præterea in discrimina maxima, in profectiones longas in deserta loca, in pericula cum uxore, quandoq; in maniacam destituet paßionem, uel phrenesim, idq; usq; ad senectam, ubi tandem finis erit horum omnium.

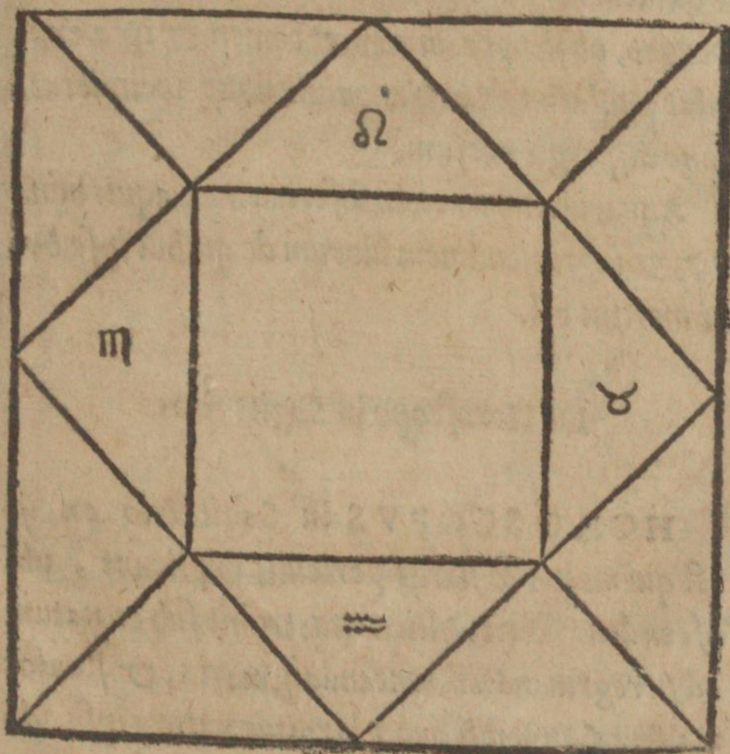
Capricornus hac illac conquassabit in turbationes plurimas, sinetq; rarißimè tranquillum agere. Neq; patrimonium patietur in tuto esse, nunc labefactabit, nunc rursum restituet. Quoniam autem petulantes multum sunt, quibus Capricornus in imo cœli est, ita & hic ex ignobili & illegitima, aut aliundè sanè filium tribuet.

De Horoscopo in Scorpione.

SI IN Scorpione sit horoscopus, naturam arbitror manifestam esse, iuxta animantis ductum naturalem. Qui hunc in Horoscopo habuerit, facit iracundum, diffundẽtem clancularie aconita,

mor

mordentem clam lingua ſua peſtilentica, diuitem ut neminem hominum, fluctuantem in periculis uarijs, ut deſperare etiã poßit, uerum ijs aliquantiſper in tranquillum redactis, pacatißimum fructum percipientem gloriæ, dignitatum, obſequiorum, longanimitatis, religionis. Indit *& uiuacem ſpiritum, uigorem animi , politiemq; ſermonis. Proinde non obſtante priori damno, filios multiplicabit, qui omnem anteactam amaritudinẽ ſua fœlicitate compenſabunt.*

Quon

Quoniam autem perraro fit, ut quod ascendens ipse præstat, id etiam cæteri cardines cœli non spondeant, ita ex Leone medium tenente cœlum, eadem illi speranda sunt. Sed & fortitudinē addit & robur, quibus perfici hæc poßint. Postremò omnium & dignitatem tribuens, & uirtutum omnium præmium immortale.

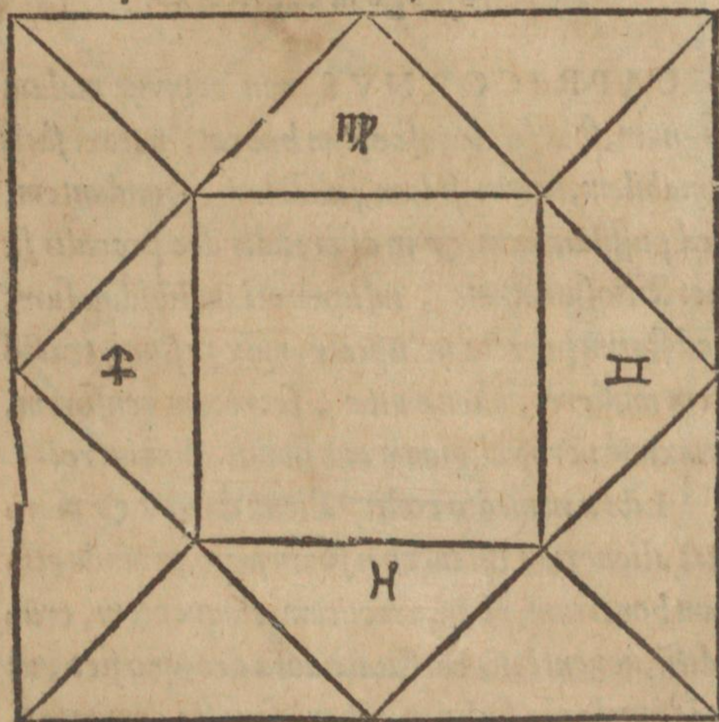
Taurus in occidente tam clam, & in palam illius grassantes opprimet hostes, quod contingere quidem illi possunt, modica tantum infamia cōsperget, ob ueneream rem, et tamen & ipsa expirabit paulatim, et patrimonium nunc locupletat, nunc dispergit rursum.

Aquarius in imo cœli, discrimen ex aquis minatur, & ingratitudinem illorum de quibus ipse benè meritus est.

De Horoscopo in Sagittario.

HOROSCOPVS in Sagittario ex ijs est qui multis ac uarijs periculis implicant, ubi ascendens fuerit. Allicit atq; trahit sub eo natum ad peregrinandum, tentandáq; maria, & fluuios maximos. Ingeniū quoq; largitur natura ipsa ido

neum ad omnes, et ad eas quidem optimas disciplinas, modò hanc secutus ductricem naturã fuerit. Quod si fecerit, Virgo in medio cœli augmentabit fortunam, cõpensalitq; habitos ingenij labores insigni aliqua potestate, qua cæteris antestet, qua & liberalißimè fungetur, necessaria præstaturus alijs hominibus, tametsi ingratis.

Liberos & nepotes Gemini dabunt in occidente, idq; ubi in decliue abierit iuuenilis ætatula, facientet à libellis uel arcanis rebus cum hominem.

Pisces in imo cœli, ex humidis locis dabũt subsidia, faciunt & fidum, cui arcana concredi possint, sanguine uel ingenuitate nobilem. Quòd si modica radiatione hos respexerit Iuppiter, uxorem obtrudet, uerum constupratam prius uel adulteram.

De Horoscopo in Capricorno.

CAPRICORNVS non omnino malum signum, si in se Horoscopum habeat, natum facit amabilem, lætum, fidum, subdolum, abundantem, sed pusillanimem, & in offerendis deo preculis superstitiosum nimis, insuper etiam libidinosum, sed statim peracta uoluptate, mox pessimè tractãtem mulieres, alienæ uitæ, secretum censorem, maximè uerò religionis aut similis alicuius rei.

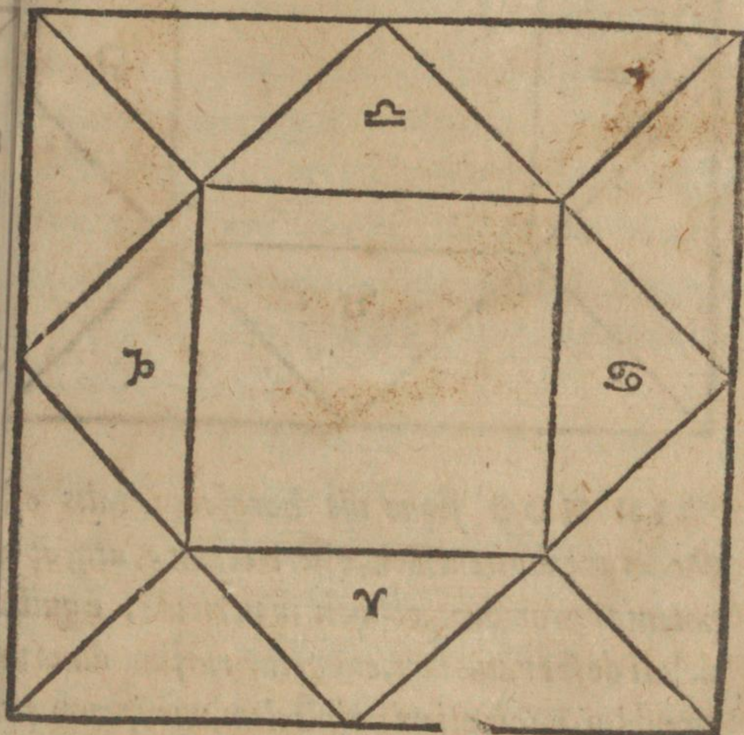
Libra in medio cœli, aliena damna, & mortes alienorum illi lucrum suum facit, proinde etiam honestum, pium, acceptum, eloquentem, eruditũ, uouentẽ in necessitate uota deo, quo fiet, ut tãdẽ mala oĩa fœlix et ꝓspera senecta comitetur.

Cancer in occasu, infensos illi faciet amicos, periculis etiam innumeris implicans.

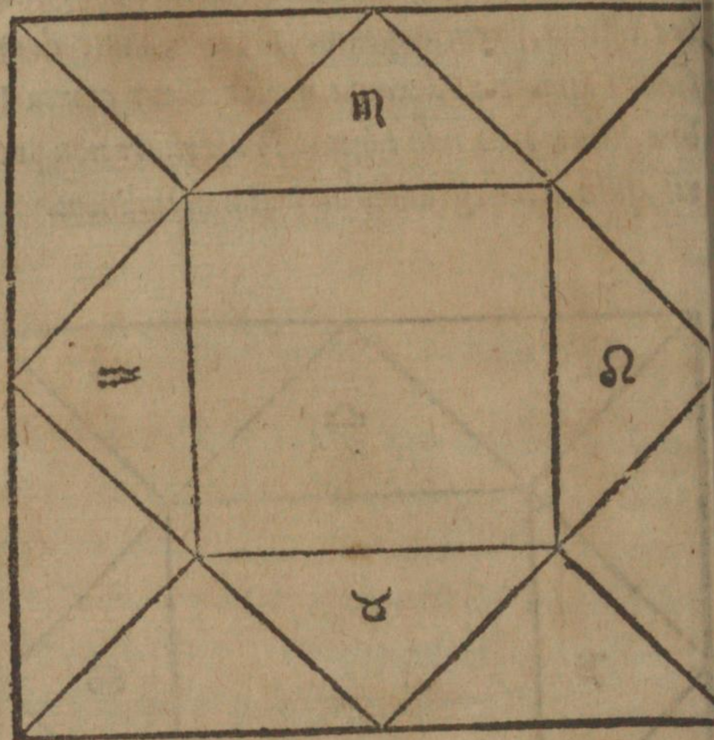
Quod ipsum & Aries cõminatur in imo cœli.

Fluct-

Fluctuabunt illius omnia, substantia, dignitates, officia, ferenturq́; nunc sursum, nunc deorsum. Tandem, ut diximus, moderabitur omnia Libra, filium tamen in tantum præseruare non poterit, quin non in grauem incidat ualetudinem.

De Horoscopo in Aquario.

IN HOC ſigno uis horoſcopi talis eſt. Moderatè diuitem facit, effert etiam, atq; apud potentes promouet, conijcit in pericula, è quibus ueluti deſperatus iam, eximetur rurſum diuorum præſidio. Facit etiam hoſpitalem, munificum, prodigum, patronum eorum qui è bonis atq; melioribus artibus, præ ceteris uidẽtur attigiſſe aliquid, tractantem atq; diſsipantem ſacra, & in tali conſtellatione.

Si medium

Si medium cœli occupauerit Scorpius, uires largitur & uitam tetricam ac duram, ad itinera impellet frequenter, ut ſtare uno loco diu nõ poſſit. In uxoribus fortunam experietur aduerſantẽ ſibi. Poſtremo omniũ bonorum uirorum ſuffragiis ex malis omnibus extricabitur.

Leo in occaſu uxorem illi dabit, uel concubinam qua cum uarijs ſimultatibus diſſentiet. Dabit & anum, quæ ore quidem adblandietur ſibi, ingẽtia illi promittens, uerum in animo alios amabit. Inimici illius erunt domeſtici eius, & illorum adiutorio freti hoſtes alij, conabuntur collidere hominẽ. De alieno toro copulabit in matrimonium aliquã, aut certe uiduam.

Gloriam & pompam, quibus uidetur deditus eſſe, illi adauget in imo cœli Taurus, cui & id acceptum ferre debet, quòd aliorum ſibi bona addun tur, & uitam uiuet diuturnam.

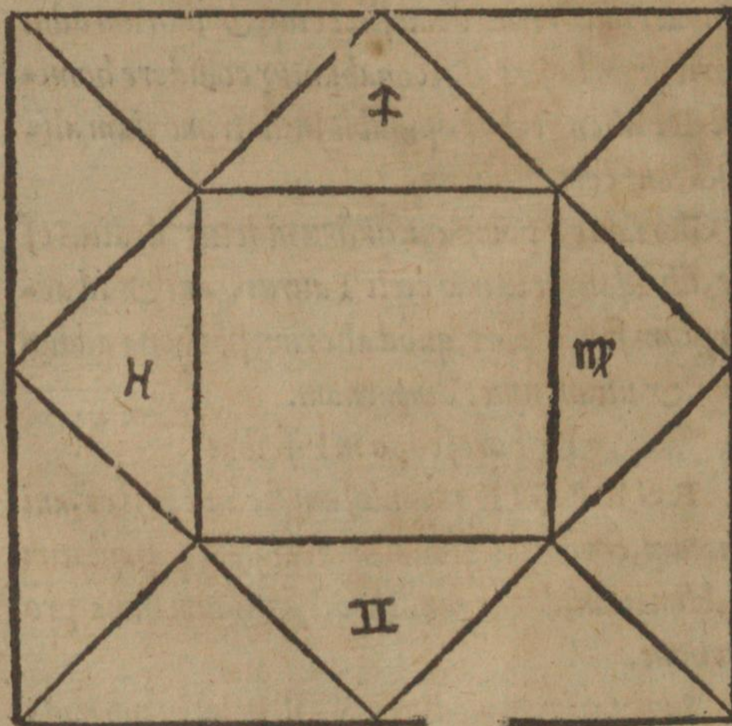
De horoſcopo in Piſcibus.

EGREGIE ingenioſum faciunt Piſces, animatum, cordatum, fidum, amicabilem, paulatim ſublimatum, donec tandem ad faſtigium hunc prouehant.

Sagittarius in medio cœli, deijciet in pericula

multa, in multos errores, alioqui habilem facit, et qui potentibus etiam audeat lites mouere, de alio quodam in discrimen adducet, facietque poßidere non sua.

Virgo in Occidente facit cordatum, hospitalē, tenentem secreta, œconomum, amantem uxoré immodice, sed quem uicißim illa non amat, et cæteri quoq; in quos ille officia collocat illi ingrati sunt. Vnde fiet, ut crebris laboribus & mœstitijs angetur, propter uxorem & liberos.

Insu

Insuper conficietur ualetudine quadam aduersa, procurãtibus id Geminis in imo cœli. Vitio quopiam laborabit sibi tantum noto, & substantiam quam amittet fortasse, rursum recuperabit, atque resarcient amici, ut ne sic quidem destitutus uideri poßit. Spiritum suo reddet autori in alienis locis à patria, morte inauspicata & repentina.

DE IVDIcijs naturalibus, iuxta reuolutionem Solis per duodecim signa Zodiaci.

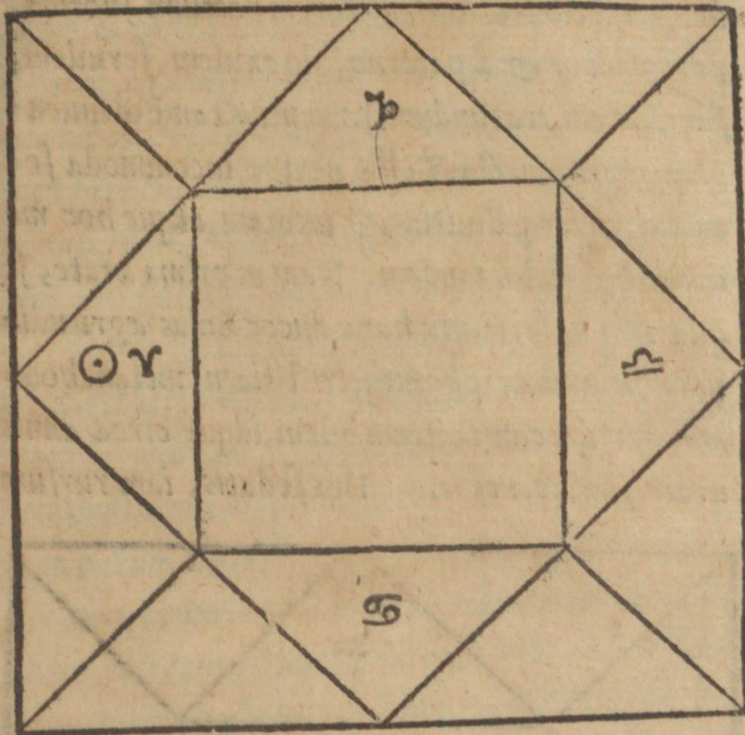
HVC VSQVE triuialia diximus de horoscoporum iudicio, dicta etiam ab alijs, sed cuius furti nos non adeo pudet ac piget. Sed enim antea præfati sumus, per compendium tantummodo acturos nos ea quæ ab alijs prolixis commentarijs sunt præcepta. Cum enim ubique repræhensibile furtum sit, in solis tamen literis non uitio tribuitur, sed laudi, maximè si quid ab alijs dictum obscurius est, quispiam cupiat elucidare. Earum inquam cauillationum nos non piget. Id dictum uolumus ad eos, qui omnia fastidiunt, barbari ex triuio, cum ipsi ad nullam artem idonei sint, & tamen omnia censere lingua sua spurcißima uolunt. Tu quisquis es qui hæc legis, magis animum nostrum expende

quàm uerba, qui parati fuimus ad docendum, nihilq; omnino celare te. Si quid aliter ceßit, præter nostram sententiam factum est. Ad iudicia nũc properamus naturalia, ubi summatim de Ariete sic habet.

De Sole existente in Ariete.

OCCVPANTE Arietem sole, natum neque diuitem facit, neque admodum extenuat, uel exhaurit. Item iracundum, sed cito placabilem, studiosum, facundum, uarium, elatum, mendacem, luxuriosum, pollicentem (ut ille inquit) aureos montes, sed promissa non reddentem, malè audientem ab affinibus, ab hostibus, quos habebit non contemnendos infestos sibi, adducetur in discrimen. A quadrupedibus ueluti ab equis futurum est, ut deiectus cicatrices accipiat, cum periculo etiã mortis, adeo non cedent illi prospere aucupia, piscationes, uenationes, status equestris, et quæ eius generis sunt in alienis tamẽ semp̃ fœlicior erit, etiã longæuus. Item si puella sit quæ sic nascitur, erit mendax, iracunda, uenusta, curiosa, cupida nouarum rerum, inuida, fœcunda in liberis procreandis sed primogenitus illi extinguetur, obnoxia periculis, unde notam accipiet, uel cauterium in capite

pite

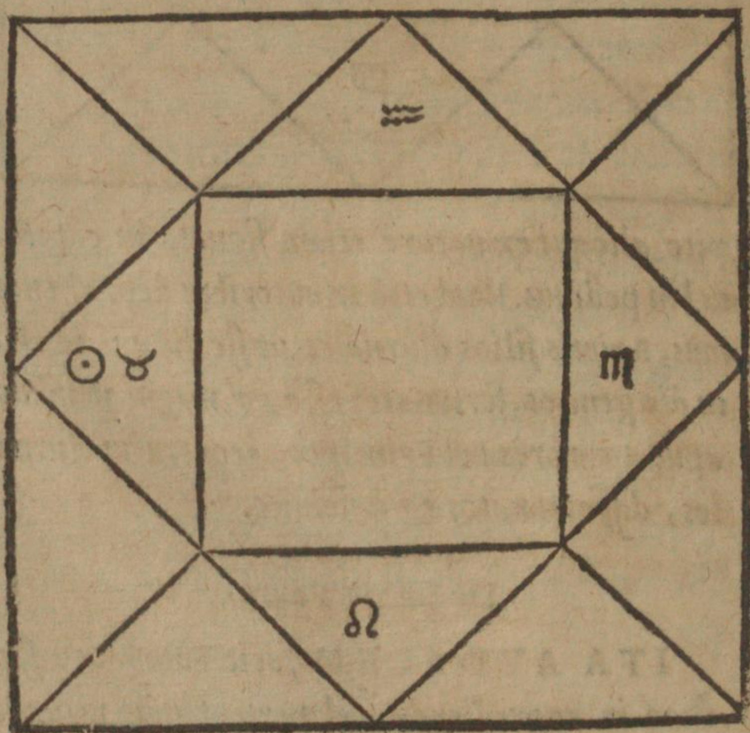

pite, alioqui ex natura etiam ſignata in capite, uel in pedibus. Illud etiã in autoribus depræhendimus, Arietis filios diurnales, ut ſic dicam, id eſt, in die genitos, fortunatos eſſe, & magni nominis apud primores uel Principes,ècontra nocturnales, diſſortunatos & ignobiles.

De Sole in Tauro.

ITA AVDACEM facit Taurus, & fauſtum in aggrediendis uel pertentandis negotijs

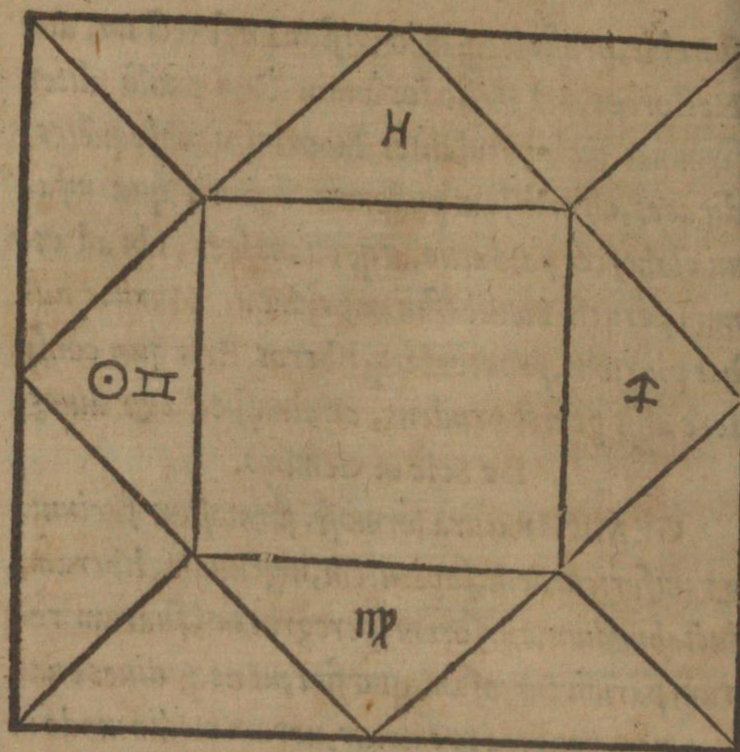
uel facinoribus arduis, uictorem hostium suorum, peregrinum, & à paterno solo exulem, seruilem, familiarem, iracundum, feruentius tamē in iuuenta quàm in senecta. Tollit nempe incommoda senectus, addetq; diuitias, & uxorem, atque hoc medio exhylarabit tandem. Nam in prima ætate, si quæ illi nupserit, uix hanc ducet. Solas ægritudines non adimit, apponitq; tristitiam, melancholiam, morsum canis, atram bilem, idque circa annū ætatis suæ. 28. uel 35. Hijs sedatis, iam rursum

florebit, proficietq; in longißimam senectam, aut Nestoreos, uel Hesiodos annos. Non paulò aliter fœminas facit petulantes, laboriosas, obsequẽtes, dicaces, ob amissum pudorem infames, quæ infamia labescet paulatim, atq; euanescet, ubi ad annum peruenerit uicesimumprimum. Maritis nubet pluribus, procreabitq; liberos. Erit quæ consulere alijs potest prudens, circumspecta & diues.

De Sole in Geminis.

GEMINI natura formosi, formosum faciunt, & misericordem, sapientem, ingenuum, liberum, iactabundum, cursorem, peregrinum, suarum rerum parum curiosum, quo fiet, ut neq; diues euadet, neq; penuria premetur, uerum medio modo incedet, eius tamen fidei, ut ærario publico præficiatur. Animo hylaris, intelligens, astutus, ingeniosus, affabilis, natura quadam hominibus gratus, ueluti hij qui Venerem habent in radice natiuitatis. Pulchra quoque facie, pulchris & idoneis artibus imbutus, nempe mathematica, legibus, arithmetica. Id præ cæteris habet insigne, ut cum irascitur, celare tamen iram atq; dißimulare potest. Imminebit illi periculum ubi ad annũ pertigerit 32. aut ex morsu canis, aut ex igne, uel ferro.

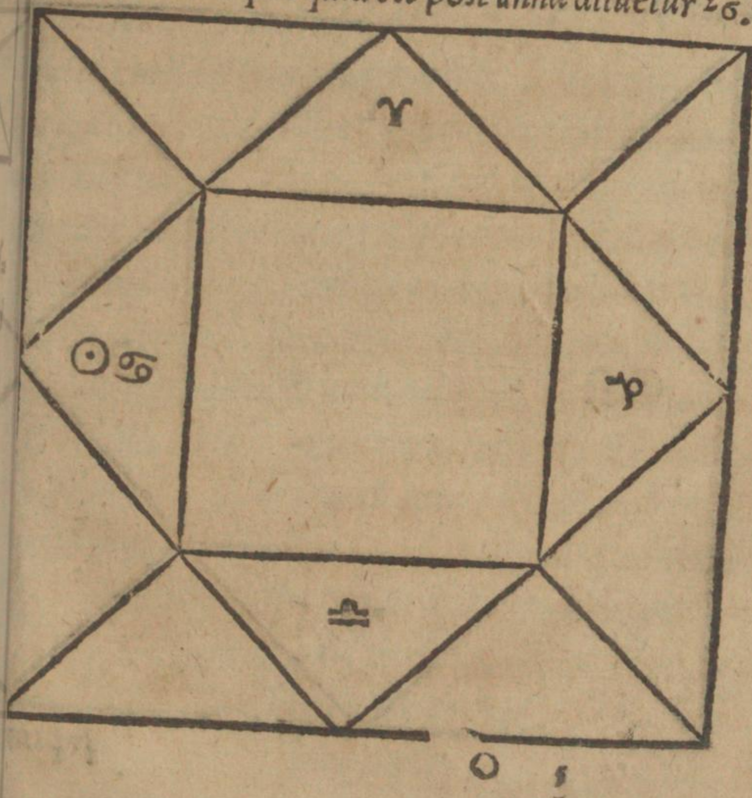

De Sole in Cancro.

CANCER *frigidus & humidus, carnē inspissat, allicit ad amorem mulierum, extimulat ad coitum.* Alioqui semper ingenium præstat, humilitatem & sapientiam, implicans litibus & bellis uarijs, ut multum tamen uictorem hostium decernens, qui multa tentabit, præcipuè maria. In multis periclitabitur, uarijs quatietur incommodis, in multa paupertate & miseria, & si etiam lucri causa sit, nihil tamen inde habitior fiet, thesau-

rum

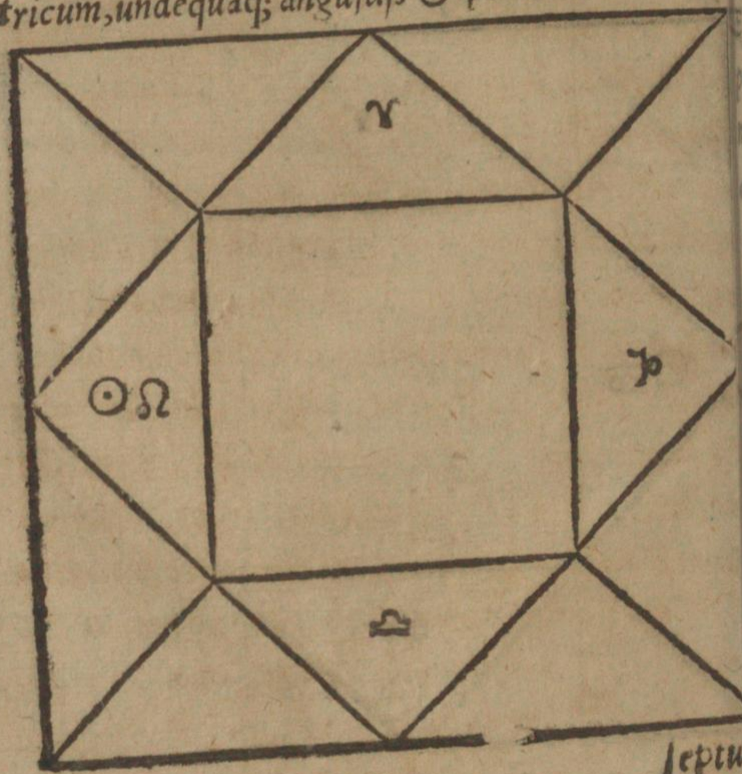
rum effodiet, aut reperiet minimè speratum. Verum si puella sit huiusmodi, pinguicula fiet, formosa, agilis, iracũda, placabilis, officiosa, prudens, ciuilis, uerecunda, sagax, fallax, astuta, ingrata, aliud dicens, aliud faciens & habens in pectore, anxia, laboriosa, exposita pluribus periculis, periculis in aqua, periculis in casu, periculis in partu, in cholica paßione, primũ fœtum ædens imbecillem, alterum ualidiorem. Porro infamiæ si quid cõtraxerit, id quicquid est post annũ diluetur 26.

Vtrobiq; inimicorum uictoria eſt, ſiue in fœmi-
nis, ſiue in maribus, atque proſperabuntur in an-
nis ſequentibus, benè comati, modeſti fideles, labo
rioſi, auidi cibi & potus, noti magnatibus, benè
fortunati in agricultura.

De Sole in Leone.

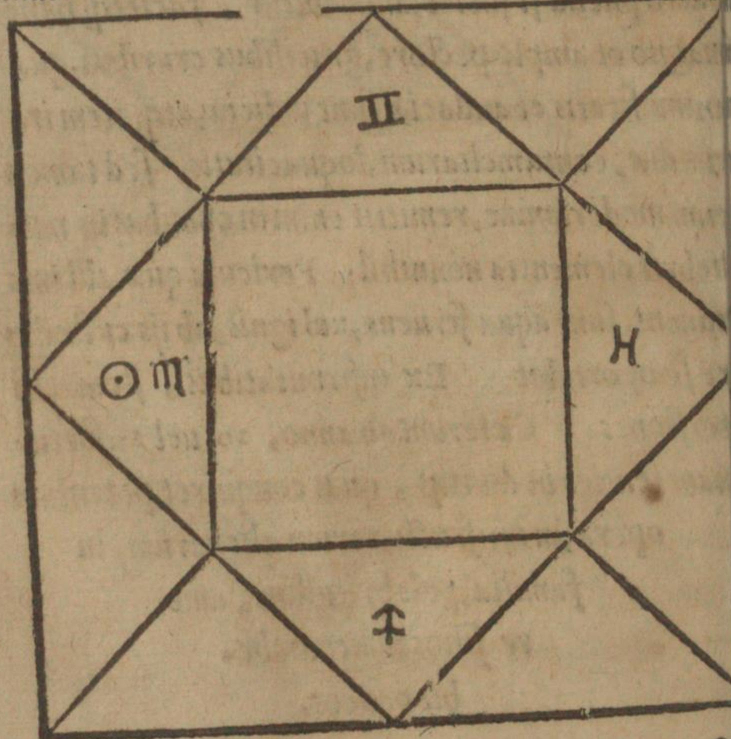
IN Leone Sol facit magnanimum, audacem,
arrogantem, eloquentem ſuperbum, deriſorē, im-
mitem, immiſericordem, durum, inexorabilem, te-
tricum, undequaq; anguſtijs & periculis maximis

ceptum. E periculis rursum eximit, & officijs præstituit publicis, centurionem facit uel pentaconarchum, è tribus magnatibus beneficia expectantem, infœlicem in prolibus, & pro ijs sustinentem labores et afflictiones multas, ad iram pronum periculis exponentem se plurimis. Succendit choleram, interim etiam ad dignitates prouehit & honores, uocat ad pericula incendij, ferri, impetitionem bestiarum, unde in loco succumbet non suo. E periculis tamen elabetur dei præsidio. Simili pacto puella si fuerit, animabitur, facietq; hanc magno et amplo pectore, gracilibus cruribus, quæ animositatis et audaciæ sunt indicia, atq; item iracundiæ, contumeliarum, loquacitatis, sed tamen cum moderamine, remittit enim in omnibus ijs muliebris clementia nonnihil. Pericula quæ illi imminent, sunt aqua feruens, uel ignis, ab ijs custodire se oportebit. Ex infirmitatibus, stomachi torsiones. Cæterum ab anno, 20, uel 21. fortunam sentiet in diuitijs, quas conquiret potentum opera, in usufructu rerum alienarum, in familia, pulchritudine, amore: filios tamen habebit paucos.

DE Sole in Virgine.

SIC VIRGO facit rebus domesticis benè præ- fectum, ingeniosum, ueracem, magnanimum, af- fectantem honores. Auferet & uxorem illi du- ctam antequam cognoscat, tollentur illius quædā atq; diripientur, ulciscetur in aduersarios, & a deo arcanorum malè retentiuus est, ut ne secret sima, etiam sua celare possit, forte quia iactan tiæ deditior est, nitida facie, comptis moribus, a matorem mulierum, in aulam se recipientem Re

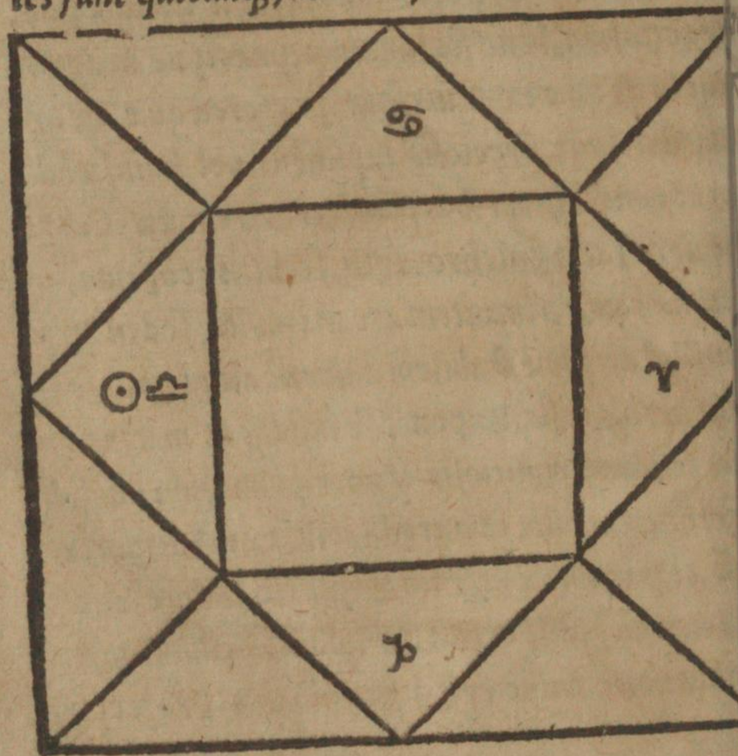

um & Principum. Praeterea etiam iustum, sapi=
ntem, bonum, honorabilem, consultorem, patro=
um amicorum, pium, misericordem, uenustum, tā
ido & mundo corpore, stipatum amicorum ma=
ima cohorte. Puella eius natiuitatis erit ingenio
, uerecunda, pudica, beneuola, officiosa, proui=
a, iracunda, uiro nubet circa annum. 16. primo=
enitū parturiet eleganti forma, periculis impli
abūtur plurimis, siue uiri, siue mulieres fuerint.

De Sole in Libra.

SOL IN LIBRA natum facit libidinosum,
egotiosum, bene fortunatum, praecipuè in aquis,
ut in ijs quae ex aquis sunt, praeterea quae ex aro
natibus sunt, preciosis lapidibus uel huiusmodi,
n obeundis itineribus prolixis & remotis. Corpo
e uerò facit pulchro, agili, sermone cōptum, o=
ptimae famae, rimantem arcana multa, sed in pro=
nißis rarißimè stabilem, tametsi aliud prae se fe=
rat uerbis ipsis. Exponet se insidijs et machinamē
is plurimis malitiosis. Vxore prima non diu fun=
getur. Accedet et haereditas illi ex rebus mortuo=
rū, et partim ex ingenio & ꝓprio sudore, alioqui
tamen nō facile credit. In quadrupedibus animan
tibus non omnino erit diffortunatus. Propter mu
lieres

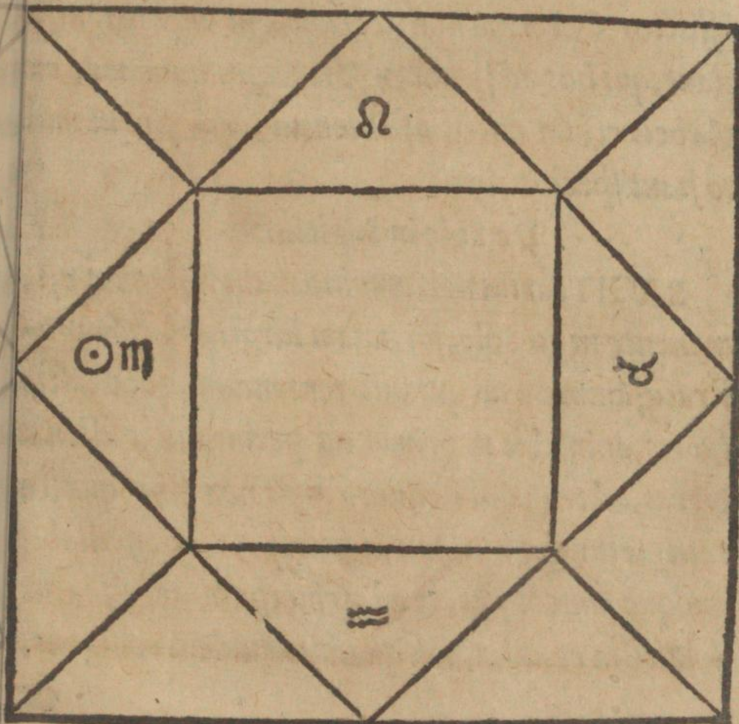
lieres uero plura & ingentia sustinebit, impinge
in turpitudine coitus illiciti, & somniorum inter-
pres futurus est lōgè optimus siue diurna fuerit ge
neratio, siue nocturna. Puellam facit amicabilem
hylarem, iocūdam, quæ uaria oblectamēta ex pr
tis & herbulis capiet, quibus potißimum gaudet
Ad loca perpellit ignota, uiro nubet circa annum
uigesimū tertium, cuius et matrimoniū secundab
tur. Efferet hanc forma corporis egregia, eloqui
um dulce, gestus urbani. Neq; omnino etiā inhab
les sunt quicunq; sub libra sunt ad literarum stu

ia et artes meliores. Cauebunt autem sibi aut ab cendio, aut aqua feruenti, ex ijs lædentur, nisi utißimè sibi prospiciant.

De Sole in Scorpione.

IN SCORpione Sol augmentat hæreditatem, ato addit audaciam & frontem, et blandiloquen iam, qua fretus pluribus imponet, una manu panē stentans (quod aiunt) alterà lapidem celans, sem er melle permiscens uenenum, fere nihil eorū fa iens, quæ dicit, aliàs tamen facetosus, ioculator, redulus, triumphator de inimicis.

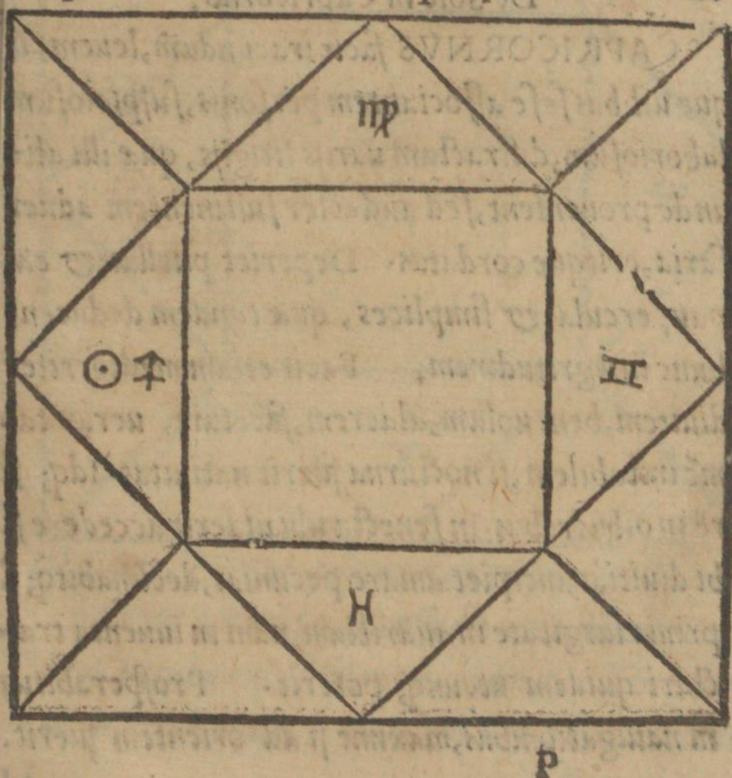

Sic si puella fuerit, facit amicabilem, solertem, fallacem, quæ primo suo sponso fraudabitur, altero fruetur hylariter, quæ uincet aduersarios suos. Laborabit ex dolore splenis, atque cauterium accipiet in capite, aut scapulis, uel lacertis, Alioqui utriusq; sexus audaces facit et temerarios, ad prædandum, ad peruestiganda quæ prohibita sunt, ad ineundum pacta, ad contrahenda mercimonia, preterea etiam petulantes, fornicatores, instabiles, malè cogitabundos, loquaces, iracundos, interdum iuxtà ac uehementer mœstos atque afflictos. Cæterum non deerunt, qui hos magnifaciant, qui hos ad se uocent principes homines, ex plæbeis etiam qui ijs aßententur, quo fiet ut multò fiant spectatißimi.

De Sole in Sagittario.

SAGITTarius non omnino malum signum est, manente in eo Sole, fortunam largitur, subministratq; animum ad quiduis tentandum, quod institueris, animabit in primis ad permeandas alienas terras, ad tranandа æquora, inde non sine quæstu reuertetur qui huiusmodi fuerit. Conciliabit quoque amicos sibi, ut ad principum adsciscatur domicilia et aulas, non quadras quidem colligens,

& lingens paropsides, ut uiles illi solent aulici, sed subrogatus ad maiora efficia, alienam pecuniam dispensabit. Ad quod magnopere hunc promouebit, atq; potißimum cõseruabit in aula, quod natura agilis & fortis est. Insuper equitatui, aucupijs, uenationibus, saltationibus, pugnis, iocis, lusibus, conflictibus plane deditißimus est. Quamobrem etiam aduersarios habebit, qui hæc atque alia inuideant, atq; acerrime hunc impugnabunt, sed quos collidet tamen, atque peruincet. Et

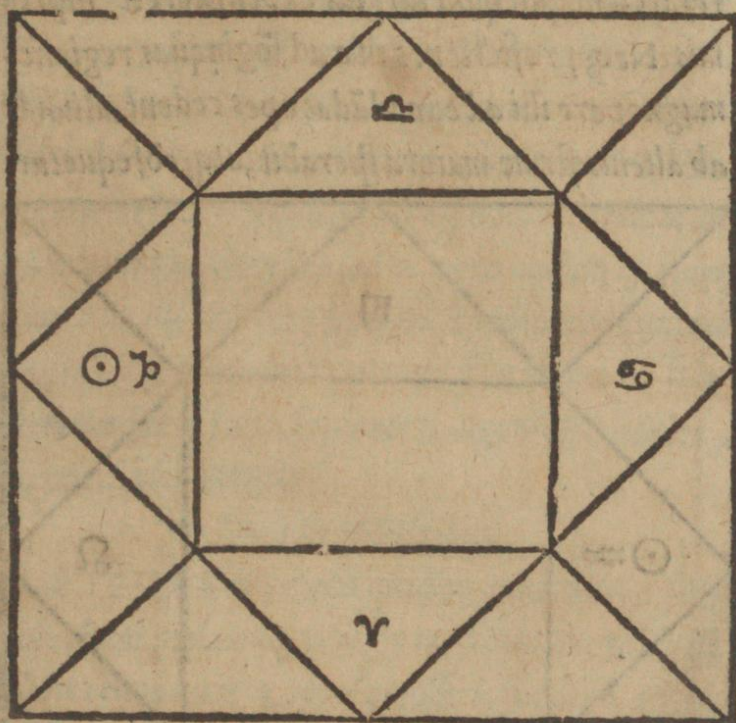

paternam hæreditatem adſequetur, quod non cui uis contingit. Frequenter etiam iuſtos facit, ſciolos, tacitos, cordatos, ingenioſos, fidos, mites, ſtabiles, firmos, laborioſos, iactabundos. Quod ſi puella fuerit, non multum etiam differet facit eam anxiam, laborioſam, miſericordem, obnoxiam multis æmulationibus & inſidijs ab malis hominibus, ſed uictricem, fœcundam, quæ uiro nubet circa annum, 17. uel ſi non ſucceſſerit, circa annum, 24.

De Sole in Capricorno.

CAPRICORNVS facit iracundum, leuem, atque uilibus ſeſe aſſociantem perſonis, ſuſpicioſum laborioſum, diſtractum uarijs litigijs, quæ illi alîunde prouenient, ſed audacter ſuſtinentem aduerſaria, eritque cordatus. Deperiet puellas, & eas pauperculas & ſimplices, quæ tandem deducent hunc in ægritudinem. Facit etiam mediocriter diuitem, beneuolum, alacrem, facetum, uerumtamẽ inſtabilem, ſi nocturna fuerit natiuitas. Idq; ferè in oĩbus rebus. In ſenecta ubi uiderit accedere ſibi diuitias, incipiet amare pecunias, declinabitq; à prima largitate in auaritiam, nam in iuuenta tractari quidem utcunq; poterit. Proſperabitur in nauigationibus, maximè ſi ad orientem fuerit.

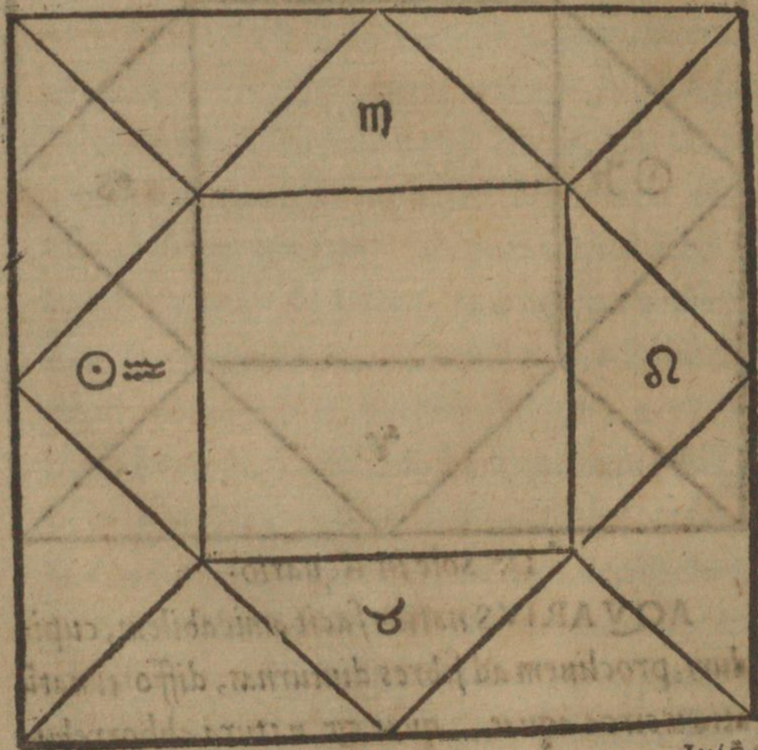
Ab oriēte etiam fortuna illi imminebit à magnis uiris. Physiognomia sic natorum talis est. Caput cōmuniter habent paruum, compressos oculos, moderatam loquelam. Proderūt illis balnea ubi ægrotauerint. Porro puellæ timorosæ erunt, citoque erubescent. Dominabuntur inimicis suis, & ad aliena loca peregrè proficiscentur.

De Sole in Aquario.

AQVARIVS natum facit amicabilem, cupidum, procliuem ad febres diuturnas, diffortunatū etiam circa aquas, quas & natura abhorrebit.

Crescet autem illi fortuna circa annum, 35. & 36. ex quo tempore incipiet peregrinari, peruagarique loca uaria, et paulatim etiam ditari. Sed quæ diuitiæ nunquã ad extremũ peruenient, neq; cumulabuntur in immensum, sed partitæ rursum dispergentur, nisi ubi anni aduenerint postremi, hij resarcient quicquid largius expensum est inprimis. Neq; profectiones illæ ad lõginquas regiones magnopere illi ad cumulãdas opes cedent, aliunde ab alienis ferme maiora sperabit, atq; cõsequetur.

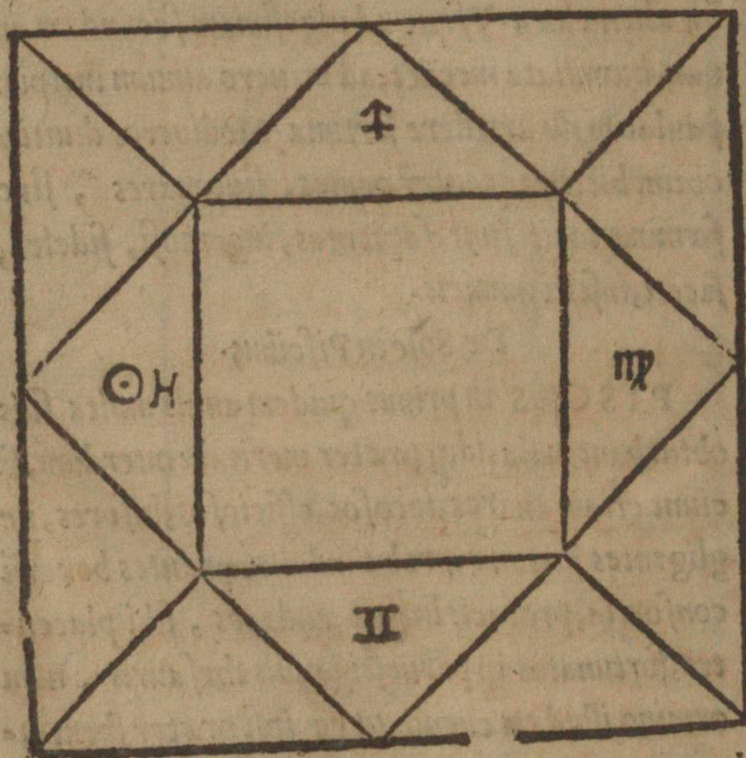

Interim uarijs incommodis, iacturis, periculis distringetur, atq; omnium maximè cum uxore et mulieribus. Ducta illi uxor in paralisim soluetur, sed neq; cum alijs etiam prosperabitur mulieribus. Vxore prima non diu fungetur, uerum hac resoluta in tabem, mox fœlicius succedent omnia. Puella etiam sic in Aquario nata, similiter deliciosa erit uerax, constans, hijs tribus masculum ferè excedens, subinde ditabitur alienis bonis. Consuletur illi de liberis, uarijs quatietur aduersitatibus tētabit aliena loca. Vsque ad uigesimum secundum annum humiliata incedet, ad 22 uero annum incipiet paulatim illi arridere fortuna. Mediocres diuitias obtinebit. Frequenter omnes, siue mares, siue fœminæ taciti sunt, sapientes, ingeniosi, fideles, faceti, infesti inimicis.

De Sole in Piscibus.

PISCES inprimis quidem annis multa suis obturbant mala, idq; præter meritum interdum, faciunt etiam auaros, iocosos, officiosos, lusores, negligentes fortunæ, probæ indolis, amantes bonorū consortia, procacis linguæ, audaces, sibi placentes, fortunatos in peruestigandis thesauris, nam omnino illud eis euenit, ut & ipsi præter spem in-

uenient aliquid. Partim etiam ab alienis ditabuntur. Non diu uiuent nisi annum excesserint, 35. tunc spes est longæuitatis, non nimium tamen ditabuntur, sed moderatè, alioqui animo & opinione Crœsi diuitias possidentes, ob tumultuantes et nullibi non importunas cogitationes ob mulierem in captiuitatem uenient, & pauca illorum prosperè cedent in pueritia & iuuentute. Signum habent in cubito, uel in pede, & fortuna illorum ad meridiem. Puella sic nata erit feruida, audax, insolen-

tis lingua, cõtumeliosa, litigiosa, multis etiam undique circundata periculis, pudorem abijciet, & relicto marito suo, adultero se (nisi cohibeatur) copulabit, molestabitur torminibus uentris & stomachi. Et hoc iam secundo de signorum influentia dixisse satis est.

De Naturis domorum.

SVPER est ut de naturis quoque agamus domorum & signorum, in quibus rebus nostris faueant cœptis, quid in unoquoq; signo agendum, quî temperare actus nostros poßimus, ut cuncta nobis eueniant secunda & prospera. Nam hic fermè scopus est Astrologiæ naturalis, ad quē nisi pertigerimus, nescio ad quid tandem illa possit nobis (Alchabitio inquiente) prodesse.

PRIMA domus Arietis est. Et primum etiam in ordine signorum, uocatur ab Astrologis domus uitæ, & fere semper initia illus significat operū, id est quæ in ipso uitæ exordio uel delectāt, uel malè afficiunt natum, item & robur & debilitatem. Deniq; omnia quæ ad uitam spectant naturalem.

SECVNDA est Tauri. Domus facultatum, uictus, ministrorū, seruorū, significans finē iuuētæ.

In eam ſi forte fortuna inciderint Iupiter, uel Venus, planetæ cæteris nobiliores, promouebunt ea in primis quæ ex bonis mobilia ab iureperitis uocantur, uel etiam immobilia, ut hortos, agros, uineas, redditus annuos & quicquid eſt, quod durare poteſt diu. Mancipia ſi quis conduxerit in hoc ſigno, rem domeſticam fideliter diſpenſabunt.

TERTIA domus. Succeſſum cum fratribus, ſororibus, propinquis, & minoris itineris, in tertia locant domo, id eſt Geminis. Si quis igitur ♈ horoſcopum habeat, hunc pronunciant proſperatum iri ab fratribus, ab cognatis, ab magnatibus & propinquis. Conducit & in hoc ſigno ſcribere ac mittere epiſtolas, ambulare iter breue, contrahere amicitiam, inire fraternitatem, et huiuſmodi.

QVARTA, manſionis inſcriptio eſt patrum, hæreditatum, theſaurorum & archanorum. In ea bonum eſt contrahere, emere, uendere, cambire uineas, agros, poſſeßiones, erigere ſtructuras et machinas, iacere fundamenta, effodere terram, quærere theſauros, teſtari, deligere ſepulturam, proſperatur hæc omnia Cancer.

QVIN-

QVINTA est domus filiorum & dilectionis, legationum, donationum, & eorum quæ post defunctionem uitæ ad laudem uel uituperium pertinent. Expedit Sole hanc occupante tractare omnia quæ in mentem ueniunt, indulgere genio, pergræcari, heluari, peregrinari, inire pacta & amicitiam, propter gaudium Veneris illic diffundente læticiam. Conuenit et uestibus nouis uestire se, scribere epistolas periocari, ludere, conquirere sibi amicos, qui fidi sunt, quique poßint in neceßitate propugnare uel defendere.

SEXTA domus Virginis. Si quid autem ad tristitiam spectat, ad ægritudinem, id sextæ deputatur domui, et uocatur infirmitatis, ægritudinis, tristitiæ, seruorum, gaudiū Martis. Nulla hic emptio probatur uel uenditio, propter perfidiā, laborem & dolorem, præsertim ab Mercurialibus & Virginibus, quos uitare oportebit. Exaggerat hæc in nos falsos testes, latrunculatores, et qui uitæ nostræ insidiantur, homicidas, sanguinarios, Præterea & tumultus bellicos, seditionem, factiones, omnia hæc ab Virginistis in sexta, & Mercurialibus, propterea quod Mars (ut dictum est) in hac gaudet.

SEPTIMA domus in Libra. Sunt deinde post ægritudines, nuptiæ, cõiugia, & ea quæ circa mediam uitam uelut in directa iam Libra trutinantur. In ea ualet instaurare amissa, reparare desperata, et quia habitatio consummatæ inimicitiæ est, committere quoque cum hostibus, undiq; immittere se guerris & litibus, ijs præcipuè qui Arietem habent ascendentem.

OCTAVA ab oriẽte mansio Scorpiõis est Domus uel pars mortis, timoris, pauoris, hæreditatis, mortuorũ et eorum quæ post mortẽ fiũt. Cõmorante in ea Sole, uide ne quid auspiceris, neq; iter arripias, non aquis credas te, facilè hìc impingitur, quamobrem uitanda omnia sunt bella, contentiões iniustæ causæ, inimicitiæ, mulieres malæ, maximè, si ex parte hæreditatis hæc oriantur.

NONA domus in Sagittario. Habent & fides, religio, prolixa itinera, sapientia, philosophia, mathesis, libri, epistolæ, narrationes, legationes, somnia, rumores suas in cœlo stellas. Quo fit, ut peragrante hanc domum Sole uel Luna, ea tractari debent, quæ ad prædicta iam spectant, nam citius sortiuntur effectum, quã alio tempore, est enim hoc tempus consummatæ amicitiæ complementũ.

DECI

DECIMA domus in Capricorno. Non omnino etiam frustra est, quod hic in regẽ adsciscitur, ille vero præficitur potius. E cœlo est hoc, atq; decima domo, uocaturq́; domus regni, dictaturæ, magistratus, tribunitij, præfecturæ, Imperij, & quidquid potestatis est. Si quid igitur præcipiendum est, si qua in ditionẽ redigẽda prouincia uel urbs, si quod adipiscendum magnificum regnũ, si quis adoriendus iudex, si patrocinandum egenis, si conferendum cum magnatibus uel præpotentibus, fauste atq; fœliciter fieri potest, manente in ea domo Sole uel Luna. Vulgato nomine uocatur domus Capricorni ordĩe regulari, si Aries fuerit prima.

VNDECIMA domus Sole in Aquario. Hæc est domus laudis, fortunæ maioris, gaudium Iouis, ministrorum auxiliatorum. Licebit in ea adoriri aduersarios, cõquirere amicos sibi, laudare alios, à quibus præmij quippiam speratur, deniq; tractari possunt omnia quæ optamus ut fortunatè eueniant.

OMNIVM pestilentissima formè est Duodecima. Nempe habitaculum inimicorum, carceris, laboris, ærumnarum, inuidiæ, susurrationum, bestiarũ, termini uitæ, nihil in ea frugi auspicabitur.

Caue-

Cauendáq; inprimis uincula & carceres, quos quis inciderit in hoc signo, maximo cum negocio liberabitur, & mortem operatur, & omne malum, residente nimirũ illic Saturno domino illius signi uel Marte. Et sic de reliquis successiue signis, & domibus succedentibus.

ATQVE huc usque de natura & effectibus signorum, quid promoueant in ijs qui hæc habuerint ascendentia, id est qui nati sunt in talibus. De planetis res ipsa postulat, ut ul' obiter in memoriam reducamus, quæ de ijs in præcedentibus dicta sunt. Cæterum nolui quo fucum hîc quærat aliquis in re omnino leui, ubi si iactare etiam nos uelimus, res ipsa prohibet, ne circa hanc magnopere luxuriemus, atque ex musca (quod aiunt) faciamus elephantem.

De Saturno domino genituræ.

SATVRNVS ubi dominus genituræ fuerit, habet id quod trahit natorum animos, ubi illi concesserint habenas, nempe delationem, ad tumorem, peruicaciam, malitiam, ad calamitates et ærumnas multas. Largitur alioqui fidẽ, et in psuadendo consilium, & decernendum quod iustũ

...t, nisi in proprijs rebus, in quibus nõ adeo sapit, ...iq; sui ingenij, atq; sibi uacantem facit, cibi par... , uerum potus largioris, ad uxorem et liberos nõ ...ultum affectos. Præterea quantum ad corpus, ...acerat, exsiccat, infrigidat, noxios indit hum o...s, ministrat pallorem, mature accersit ægritudi...s, morbos omnes in unum exaggerat, uidelicet, ...neuripomoniam, hydropisim, podagram, morbũ ...rgium, siue caducum, ulcera, alopitiam, cæcita...em, & quæ ex uiciosis humoribus sunt malorum ...mnium mare. Præscindit etiam uitam aut in loco ...umectiore, aut certe extra paternum solum ...gnoto, aut derelicto, atque eodem succulento. ...Malum est, si illius in mansionem inciderit Mercu...ius, facit enim incantatorem, magum, ariolum, fœ...ifragum, hostem parentum & fratrum (ne dicã) ...mnium etiam hominum.

De IOVE domino genituræ.

Iuppiter nusquã atrum calculũ meretur, nullũ ...st cõsilij, prudẽtiæ, scientiæ et eloquẽtiæ pulchri...tudinis donũ quod ille nõ magnifice præstet, ut si ...uir quispiam bonus deliniandus nobis fuerit, hunc ...pporteat fingere Iouianum. Nihil est quod multis ...gam, frugi et uirtutes oẽs optimas illi uendicato,

non errabis. Sūmatim, habēt omnia Iouiales, tam tū abest ut in illis uirtutis aliqd desyderes. Quo sum enim opus est, cōmendare in ijs magnanimitatē, honores lōgè amplißimos atq; cæteras mūdi do tes; cū dixerim, nihil esse in illis q desyderetur.

DE MARTE domino geniturae.

CONTRA Mars ut natu ra peßimus, ita ingeni suggerit oīm peßima, & quemadmodum de Iouia bus diximus, nihil esse d quo in controuersiam qu dem uocari poßint, ita d Martialibus pnunciamu nihil esse scelerū quod a dacter illi nō audeāt, nu lū esse tā fœdū crimē, qu illi contaminati non sint Apud hos uirtuti studer piaculare est. Virtus maxima, latrunculari, gras sari, cædere, succendere ignes, mentiri, impone re, deludere. Et quid dicā? genuinū est illis, omni patrare nephāda, et si quid sceleribus scelerati us, aut scelestius est, illud impune et citra frōten illis facere summa licentia est.

DE VENERE domino geniturae.

VENERIS proprietates notiores etiã sunt, quã ut multis ambagibus has conueniat retractari. Neque uideo, quomodo non cũ Ioue coincidat, nisi q operibus ac factis oĩbus, uirtutibus oĩbus, scientijs omnibus, deniq; quicquid boni præstat Iupiter. Splendorem addit Venus & luxuriam, non eam tamen dico quæ in inguine est, maximè si Iupiter illi accesserit, aut hanc respectauerit benignius, uel certe cum Mercurio coëat. Cum Saturno & Marte nota est significatio.

DE MERCVRIO domino geniturae.

QVIBVSdam Mercurius ambiguus uidetur, cum bonis bonus, cum malis malus. Hoc interim docemus, alioqui seorsum optimus est, tum maxime in dotibus ingenij ministrandis, quibus Iouem & Venerem præcellit. Porro artium & discipli-

disciplinarum genera, quæ illi largitur, notiora sunt, quàm ut repeti hîc debeant.

De SOLE cum genituræ domino.

Totum illud quod de bonis diximus planetis, et de Sole dictum uolumus. Non malum planetam habet qui hunc habet. Non dico, si dominus genituræ fuerit, nunquam enim hoc sortitur. Perinde etiam ut Luna si cum domino genituræ inciderit, mihi medio quodam modo inter Martem & Venerem incedere uidetur. Et quemadmodum in ordine medius est, ita & in natura mediocritatem seruat. Quod si cũ tribus illis Ioue, Venere uel Mercurio scilicet etiam conuenerit, nemo non uidet hominem hunc esse fœlicißimum.

DE LVNA cum domino genituræ.

LVNA ob hoc solum malè audit, quod instabilitatem gignit, uerum in homine instabilitas, quid tandem non malorum etiam trahit secum?

CANON super erectione figuræ cœli.

EADEM SERIES est Signorum quæ in artificiali. Quodcunque principatum obtinuerit, semper iuxta ordinem per singulas domos singuli sunt infarciendi planetæ.

Vt ſi aries ſit ſignum in quo natus es, loca Arietem in prima domo, deinde Taurum in ſecunda, Geminos in tertia, Cancrum in quarta. Si autem Sol fuerit in Cancro, tunc locabis Cancrum in prima, Leonem in ſecunda, Virginem in tertia, Libram in quarta, Scorpionem in quinta, Sagittarium in ſexta, Capricornum in ſeptima, quod eſt oppoſitum Cancri etc. ordine ſuo quem noſti.

Porro dominium ipſum ſignorum longè diuerſum eſt, atq; ferè præpoſterum quàm traditum eſt à Firmico. Hic tantum aſcendentis dominus ſpectatur, poſt hunc locantur in qualibet domo iuxta eorum ordinem naturalem cæteri planetæ. Et in tantum cum artificiali conuenit, quod aſcendentis dominus iuxta aſcendentem collocatur. Cæterorum nullus ordo eſt niſi naturalis. Verbi cauſa, ponamus, Sole exiſtente in Ariete natum eſſe aliquem, cupio erigere figuram. Ea ſtatuenda eſt ſic. Scio ſeriem nunc domorũ, ponam in prima domo Arietem, in ſecunda Taurum, in octaua Scorpionem, in nona Sagittarium, in decima Capricornum, in undecima Aquariũ, in duodecima Piſces, ſic inſcripta ſigna ſunt, qui mos eſt etiam eorum fermè qui ex horoſcopis iudicant.

Reliquum est, quo subscribantur et planetæ domini signorum. Subsigno ad dominũ Arietis Martẽ, quia Mars est dominus Arietis & Scorpionis. Deinde ad secundam domum adscribo Solem, ad tertiam Venerem, ad quartam Mercurium, ad quintam Lunam, ad Sextam Saturnum, ad septimam Iouem, ad octauã Martem, ad nonã Solem, ad decimam Venerem, ad undecimã Mercuriũ, ad duodecimam Lunam. Vides igitur, excepto domino ascendentis, reliquos iuxta ordinem suum locari naturalẽ. Quando aũt de ascendente hîc loquor, nolo quis intelligat de ascendente tempore horoscopi, sed de signo in quo fuerit Sol.

ITEM in secunda reuolutione pones Saturnum ad primam, & erit dominus uitæ 13. anni nati. Deinde ad secundam Iouem, & iudica de substantia nati iuxta naturam eius. Exinde ad tertiã domum locabis Martem, ex illo iudicabis de fratribus & propinquis, breuibus itineribus &c. Ad quartam pones Solem, et iuxta illam parentes, hæreditatem in decimosexto anno iudicabis.

Ex typo illo licebit cuilibet fingere similem reuolutionem, & perspicere, quid singulis annis futurum sit cuiq;. Significat enim hîc domus, non mo-

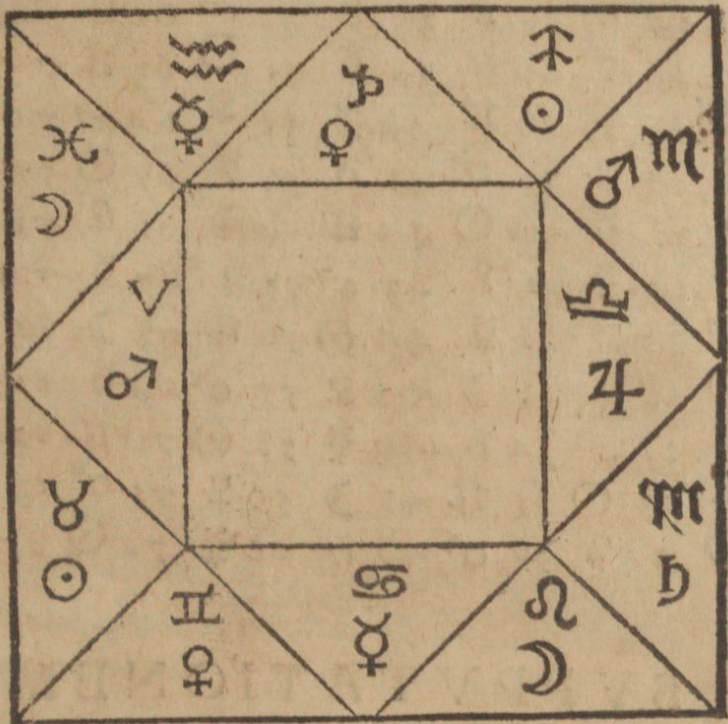
mentaneam illam reuolutionem, qua duabus horis in unaquaq; domo uersatur Sol, sed anniuersariam. Vnde reuolutionem unam subdidimus uergentem ad annos fermè. 84. iuxta Ascendentem Arietem. Si autem cæterorum aliquod in ascendente fuerit locatum, alia formatur, sed tamen ad eum typū Si uis de prolibus, respice quintam, si de ægritudine, de pecudibus paruis, uel de seruis, uide sextam. De connubialibus, de inimicis manifestis, septimam. De morte, & hæreditate mortuorum & de generibus eorum, aspice octauam, atq; sic de reliquis domibus.

NEQVE uideo quid ultra poßit uel debeat addi. Summa huius artis est, scire naturam signorum & planetarum, deinde erigere figuram, & exercere q, lectū est. Experiatur qui uelit, uidebit hāc cū artificiali nō solū cōuenire, sed etiā longissimè excedere, nō tā ppter facilitatem, q̃ certitudinē. Cernis enim, ut nihil inibi speculandū est nisi pauca quædā quæ ex artificialis penuario proferuntur, et q, in præfatione sumus testati, id iam secundo repetimus citra pudorem, Liechtenbergiū suæ ætatis doctißimum in naturali mathematica, hac arte sola Astrologos omnes dementasse, Liechtenbergius.

ex hac egisse stupenda. Itaq; iniquum uidebatur nobis, si tanti magistri artem tam dignam sineremus obscurari. Nam ex eo hanc hausimus, non nostropte ingenio finximus, propter quod eò minus in ius uocari debemus, aut criminari à quoquam, si non omnium palato fecerimus satis. Nisi hoc fortaße uitio debeat uerti, quod aliorum benefacta posteris exponimus, et aliena præferimus nostris. Quod si nephas est, quis hîc tandem immunis à uitio erit, etiam ij qui hac tempestate iudicantur doctißimi? Figuram unam è regione subiecimus. Cæteras reuolutiones qui nosse uelit, tabulam legat mox sequentem.

FIGVRA REVOLVTIONIS Signorum & Planetarum, iuxta Astrologiam naturalem, cuius Horoscopus est ♈, & dominus illius ♂.

CON-

CONTINVATIO FIGVræ Præcedentis, ab Horoſcopo primi anni ♈, uſq; ad annum. 84.

1	♈	♂	13	♄	25	☿	37	☉	49	♄	61	☽	73			
2	♉	☉	14	♃	26	☽	38	♀	50	♂	62	♄	74			
3	♊	♀	15	♂	27	♄	39	☿	51	☉	63	♃	75			
4	♋	♄☿	16	☉	28	♃	40	☽	52	♀	64	♂	76			
5	♌	☾	17	♀	29	♂	41	♄	53	☿	65	☉	77			
6	♏	♄	18	☿	30	☉	42	♃	54	☽	66	♀	78			
7	♎	♃	19	☽	31	♀	43	♂	55	♄	67	☿	79			
8	♍	♂	20	♄	32	☿	44	☉	56	♃	68	☽	80			
9	♐	☉	21	♃	33	☽	45	♀	57	♂	69	♄	81			
10	♑	♀	22	♂	34	♄	46	☿	58	☉	70	♃	82			
11	♒	☿	23	☉	35	♃	47	☽	59	♀	71	♂	83			
12	♓	☽	24	♀	36	♂	48	♄	60	☿	72	☉	84			

SVPPVTATIONEM
Lector, si uelis, in infini-
tum exaggera.

EXPERTISSIMO PHYSICO Henrico Stromero Vrbacẽsi, amico, Ioannes Indagine. S. D.

INTER ea quæ docte et frugi solent à medicis tractari (Stromere doctiß. ea præcipua sunt quæ de Complexionibus adducuntur, quas quidem sic optarim ab suis autoribus scriptas fuisse, ne aliunde nostrum addidisse fucum fuisset opus. Fere enim hic nobis est mos, ut è singulis autoribus præcerpamus aliquid. Deinde ijs quæ obscuriora sunt superinduamus splendorem. Sic ex Astrorũ scientia illustrare uolebamus medicinam. Verum cum nihil huiusmodi uideremus, atq; non tam conniuere quam contemnere medicos hæc, studium hoc nobis fuit, non quidem quo derogari medicorũ autoritati uoluerimus, sed quo unà cum illorũ canonibus, cuilibet etiam è stellis et planetis obuiã facere mus, atq; procliue cognoscere, cui quisq; qualitati sit obnoxius. Sunt enim diuersa hoĩm ingenia quæ ex planetis cognoscere in ꝓmptu est, ex qualitatibus uerò elementorũ nõ adeo. Veluti ꝙ efferi sunt Thraces, Itali regales ac splẽdidi, stolidi ac leues Galli, Syri auari, acuti Siculi, luxu defluẽtes Asiani & Assotij, iactabundi Hispani. Sunt præ-

terea propathiæ, metriopathiæ, dispathiæ et idiopathiæ, quæ nusquã rectius quàm ex planetis ipsis dinoscuntur, & climatum obseruatione. Facit autem propathias Mercurius, metriopathias Iuppiter, dispathias Mars & Saturnus, idiopathiæ singulis singulæ cõmunes sunt. Et si Proclo credimus Platonico, etiam ætates ex planetis pendent. Nam primum mensem deberi uolunt Saturno, secundum Ioui, tertium Marti, quartum Soli, quintum Veneri, sextum Mercurio, septimum Lunæ. Rursum octauum Saturno, nonũ Ioui, atq; sic deinceps, inde quoq; improsperos fieri partus mense octauo, nono autem optimos. Huiuscemodi coniecturam curæ nobis fuit adscribere, & ex Astrologia adserere medicam artem nunquam laudatam satis. Tu qui primum efflagitasti opus à me inuentum primo, benignis & obuijs suscipe manibus, atque inuidiam (si potes) malignantium Zoilorum, splendore tuo propelle, si non potes, ride. Commune enim hoc habet nostra Astrologia cum bonis regibus ferè, ut bene faciat & malè audiat.

Vale Datũ Steinheym ex parochia nostra. 14. Augusti.

Anno 1522.

IVDICIA.

IN LIBRVM DE PERnoſcendis Planetis Horoſcoporum & ſignorum aſcendentium ex quatuor Complexionibus, Ioannis Indagine.

PRAEFATIO.

CIO quid hic dicturi medici ſint, ſi uiderint in ſuā meſſē falcē miſiſſe me, atq; illud mihi opprobrabunt fortaſſe. Ne ſutor ultrà crepidā. Quib. nos obgānimus uiciſſim. Plerūq; et holitor oportuna loquitur. Neq; etiā ꝓtinus doctū facit profeſſio, ſed labor atq; induſtria. Quæ quoniam moderatè nobis contigerunt, ne modicū etiam illud cælare uolumus ſtudioſos. Illud in primis obteſtātes, ne ante dānent quā legerint noſtra. Subinde ſi alia dixerimus ab Galeno et Auicenna, quam ipſi ſcripſerint, hactenus condonent licentiā hanc nobis, quanquā pro uiribus conati hîc ſumus, ut et illis diceremus conſentanea, niſi quantū aſtrorū ſciētia nos ab illis cogit diſſentire.

Non enim hîc nostrum negotium agere uolebamus, sed iuuare medicos, qui alioqui ex complexionibus omnia dijudicant, ut non tam protritis illis freti manuductionibus, utputa urina, physiognomia, & pulsu, ac huiusmodi, quæ imponunt nonnunquam parum sollicitis, quam etiam ex Astrologia saluare ægrotos possent, atq; cognoscere qualitates hominũ. Operam nostram boni consulite, quicunq; lectores estis, non studium ipsum nostrũ metientes sed conatũ, ad rem ipsam properamus.

Quid sit complexio.

Complexio quid.

EST autem Complexio, autore Auicenna, qualitas quæ ex actione ad inuicem et paßione contrariarũ qualitatũ in elementis inuentarum resultat. Quam diffinitionem qui uelit exanclare ad unguem, actiones illæ & paßiones quomodo in se agant mutuo, legat eũ autorem lib. 1. sen. 1 doctrina. 3. cap. 1. Nos præmittere oportebat, ne quid non diceremus quod ad rem pertineret. Sicut & illud de quaternario numero elementorum, de qualitatibus primis, de illorum actionibus mutuis, quæ petenda ex philosophia sunt naturali

turali

i. Neq; enim id intendebamus, sed quantum ad
llas & genituras pertinet adsignare rationem,
m complexionẽ alicuius nouerimus, quibus stel-
uel planetis fiat, ut ad hoc uel aliud ille inclina
or est. Exẽpli causa. Sanguineus aliquis est, sed
rbero, raptor, sanguinarius, quæ in sanguineis
ro sunt, cõijcio hunc Saturnum uel Martem ha
re in horoscopo natiuitatis. Naturam singulo-
m planetarũ subiecimus. Ad hæc quia magnope
conducit & Physiognomia, & Chyromantia,
rasq; præmisimus, et hîc etiam inspersimus, quã
m rei præsenti conuenire nobis uidebatur.

De ijs quæ bonam faciunt uel malam complexionem.

NATVRAM bonæ complexionis uel ma-
e, Albertus uir naturalium rerum non imperi-
us, in tribus ait cõsistere in debita corporis mole,
n eleganti membrorum dispositione, & in uenu-
tate coloris. Ex hijs licebit conijcere ingenuitatẽ
omplexionis, siue ad sanguinẽ, siue ad phlegma.
Rursum habitudinem malam in nimia craßitie, ni
nia macilentia, in immodica tenuitate, corrugati
one & squalore, quæ quem poßederint, faciunt
melan-

melancholicum, cholericum, uel phlegmaticu
Craßitudo enim ex immodico frigore & humo
Craßitudo. est, macilentia ex caliditate & siccitate, squal
Macilentia. ex frigore & humore, quanquã hic secus quib
dam placeat. Porro gelu & humor phlegma fa
unt, caliditas et siccitas choleram, frigiditas et
citas melancholiam.

De obseruantia complexionis ex colore.

HABITVdini corporali suffragatur & c
Color trifarius. lor. Eam trifariam partiuntur. Nam quendam
esse capillis, alium cuticulæ, tertium oculis. De
admodum plura etiam Aristoteles. Omnes si in
num computentur aut ex æqualitate consistun
albus rubeo pmixtus, et causatur ex abundãtia
morũ. Aut ex inæqualitate, siue ex obliquo co
niunt, uerum nobilior qui ex æqualitate consi
Colorum differentia. humorũ. Differentiã si scire uoles, ex senario
pendet. Primus, ex albedine & rubedine est.
cundus niger, Tertius citrinus, Quartus glau
Quintus albus, Sextus rubeus. Extremi sunt
bus, & niger, Cæteri medij, partim ex albore,
tim ex nigrore comixtionem habentes in æq
lit

ptimus tamen, qui ex albedine & nigredine est. utor Galenus. Notiones hæ sunt, albus conspersus rubore, tumentibus buccis, sanguinem notat, albus phlegma, pallidus melancholiam, fuscus, subniger, niger choleram.

De complexione pernoscenda ex tinctu capillorum.

NEQVE obstat, quod de capillorum natura autores referunt quidam, datam uidelicet ad decorem, quod sic ornatu splendoris nonnihil adfert naturæ. Non ideo tamen abrogatur coniectura, rum multis argumentis testari poßimus, etiam de complexione. Verbi causa. Viros depiles & imberbes, aut eunuchos, aut phlegmaticos, nigros et nigrantibus capillis, cholericos ut plurimũ. Sunt autem quatuor, qui uulgati quidẽ sunt, niger, rubeus, glaucus, & canus. Glaucus ex humore melancholico est, Canicies ex defectione caloris naturalis, & phlegmatis putrescentis, Rubedo uidetur adserere sanguinem, nigredo choleram, glaucedo melancholiam, albus phlegma. Quæ causa est, quod rubor nigredini præfertur, quod nobilior complexio sanguinis est, quàm choleræ. Et illud corpus optimum est (teste Galeno) quod molli

Color. Niger. Rubeus. Canus. Glaucus.

culum

culũ rubeis capillis ornatũ est. Tametsi hic pluri-
mũ refragetur Cõstãtinus, nigrũ ipsum præferẽs,
tũ q, fortior atq; stabilior est, tũ etiã ꝑpter iuua-
mẽtũ. Quæcũq; n superfluitas magis est nociua,
eius expulsio præsentius iuuat, ut cholera succẽsa
& sanguis adustus magis cõficiũt q̃ sanguis nõ a-
dustus, uerũ ad istius expulsionẽ seqtur generatio
capillorũ nigrorũ, & non rubeorum, præstat igi-
tur rubedine nigredo. Alijs aureus magis placet,
cum nigrore in oculis. Quod utrunq; etiam sina-
mus. Alberti placitum est, optimum colorem opti-
mam designare complexionem cerebri, uidelicet
calidam & humidam. Tametsi in operationibus
naturalibus, magis conueniat caliditas et siccitas,
maximè ad appræhendendum aliquid. A calore
est enim quod uelociter rem aliquam depræhen-
dimus, à siccitate memoria et firmitas retinendi.
Ab calore motus est & agitatio, ab frigore quies
& tranquillum, è quibus ratiocinatur, magis cere
bri complexioni conuenire siccitatem quàm humi
ditatem. Videmus enim quibus cerebrum est humi
dum, hebetis ingenij esse, somniculosos et tardos,
siccum uero, acres, uigilantes, sobrios. Quamplu
ra igitur ex capillis depræhendi possunt, quæ ad

comple

mplexionem spectant. Sed in præsentiarum tis.

De Complexione Cholerici.

CHOLERICAM complexionem facit ca ditas & siccitas. Vnde qui calidi sunt & sicci, holerici uocantur. Agnoscuntur autem ex Physi gnomia, & urina, & ex horoscopo natiuitatis. Quoad Physiognomiam, oblonga habent mem= ra, & ea gracilia, nimirum suffocato atq; extin o humore per caliditatem & siccitatem. Capil= os habent interdum crispos & retortos, interdũ lanos & nigros, nonnunquam etiam rubeos & uros totum ex abundantia caloris, oculos pro= ndos, nasum acutum, faciem citrinam. Eloqui= m uelox, pectora ampla & hirsuta, egestiones dustas, & umbilicotenus hirsuti sunt. Vocem ar utam, pulsum durum & præuelocem, gressus ce= eres, procliues ad ebrietatem, ob stomachum, & alidum cerebrum, insomnes, proni ad coitum, culos habentes citrinos, os amarum, linguam a= peram, torsiones in stomacho, siticulosi, cito ca= igantes in oculis. Physiognomia Cholericorum.

In som=

In somnis & uisionibus nocturnis uidentes rogos succensos, flammas, morticina, sanguinem, lites, homicidia, Atq; eousq; de Physiognomia corporali, Cæterum iuxta animum audaces sunt, iracundi, & qui reconciliari statim poßunt, dociles, ingeniosi, fidi, prodigi in dandis rebus, sinceri, zelosi, amatores iusticiæ, impingentes in lingua ubi irascuntur, neq; enim feruor ille sanguinis sustinet ut seriatim uerba promant. Tametsi quidam sint, quos eousq; perduxit labor & aßiduus conatus, ut multa huiusmodi poßint dißimulare. Sed non potest tamen lana tincta mutare colorem, atq; id admodũ perspicuè depræhendi potest. Quicquid enim præter naturam accersitum est, uel conquisitum, dißimulari diu non potest.

Rationes de proprietatibus cholericorum.

RATIONEM si quis poposcerit dictorum, talem damus. Inprimis de irascentia, quæ quoniam humorem supprimit, flagrat uelut flamma absconsa aliquandiu, quæ ubi rimulam adepta fuerit, erumpit in incendium. Idem prodigalitatem causat, hac illacq; diffundens se per latera non sursum.

Irascẽtia cholerici.

Prodigalitas

Simi-

Similiter & audaciam, propter elationem spiritũum & caloris, unde interdum difficillima conantur, & promittũt (ne dicam) impoßibilia, gestiente atque saliente corde præ nimio æstu. Eodem ptinet exile caput, cũ amplo pectore, quod ex eodẽ corde ꝓuenit calido. Quod etiã agiles sunt & dociles, nemo etiam non uidet perpolire atq; habilitare omnia. Sic gracilitas ob defectionem humoris est, proceritas ex calore, qui in altum tendit. Audacia. Agiles. Dociles.

De planetis conuenientibus ad complexionem.

PROximi nunc planetæ sunt, qui quando dominia suscipiant operepreciũ est cognoscere. Hij quando ascendẽtes, uel in radice natiuitatis sunt, licet ex Astrologia artificiali discatur, tamen hîc citra erectionem figuræ auscultatur, attenta sola physiognomia & complexione.

De Saturno in radice natiuitatis Cholerici.

AB SATVRNO sumamus exordium. Hic in radice natiuitatis collocatus est, si uideris hominem subpallidum, defixis oculis, lento greßu & tardiusculo. Reprimit enim nonnihil innatum calorem Saturni frigus, uerum ma-

cilentiam non adimit. Oculos ſubminiſtrat minutos, neruos & ingenium ad peßima quæque meditanda, ſub prætextu honeſtatis, quod eſſet alioqui bonum, ſi non tam maligno ſydere obſcuraretur. In dandis etiam cõſilijs, plus quàm dici poteſt, ad omnia nepharia perpetranda conſultißimum, uidelicet ad expugnanda caſtra, ciuitates, oppida, ad inſtituendas proditiones, & bellorum acies. Hæc omnia ſolitarius agit, lugens ac mœrens, adeo nihil eſt ſceleſtum, & facinoroſum quod ille non audeat. Interim tamen omnibus ijs plurimum ſibi placens. Alioqui parcus in cibo & potu, ſemper irrequietus, ſemper ſollicitus, ſemper in laboribus, quaſi omnia ad ſe corradere poßit.

Obiter de Saturno hæc.

De Ioue in radice natiuitatis Cholerici.

IVPPITER.

IVPPITER benignior est. Facit candida cute, prolixa barba, recaluastrum in fronte, coma subruffa uel tincta, facilem ad iram, & item facilem ad redeundum in gratiam. Disponit ad consilia & ad prudenter dispensanda publica negotia, ratione temperamenti & caloris. Signum est in radice locatum esse, quibus conditiones huiusmodi.

De Marte in Horoscopo natiuitatis Cholerici.

MARS si dominium in genitura aliqua obtinuerit, facit colore rubeum, ueluti ambustum ab sole, rotunda facie, felinis oculis, atroci aspectu, insolentem, indomitum, inconstantem, nugacem, impostorem. Alioqui in rebus agendis celerem, depilem in uertice, mediocri statura, crasso syncipite, naribus prominentibus, qui cum graditur, distantes passus locat, atque

hos ueloces, uictoriosũ, audacẽ, friuolũ, seditiosum, gulonẽ, hostẽ humani fœderis, & cui ne cũ amicis etiam cõuenit benè, futurũ ductorẽ exercituũ, aut tribunum plæbis, sanguinarium, rixosum, nugatorẽ insignẽ, maliciosum. Nil admodũ ab Saturno distãs, nisi q́ ille cõsilijs molitur, id ille factis exequitur, Sine deo, sine frõte, sine pudore ꝑsequens eos, qui probitatis & uirtutis studiosi sunt, tã sine mente, ut solus sibi sapere uideatur, tã cæcus ut nulli unq̃ bono precari bene poßit, nisi Veneris accedat de limimentũ, quæ quia frigida est & humida, ob instũ natura frigus, remittit nonnihil alterius feruorẽ. Carnẽ multiplicat, & blandiorẽ facit hominib. pro fœrocitate iocunditates participat, & ciuilitatem, oscula, cõmessationes, otium, uoluptates, pulchritudinem, dulcedinem, circumuentiones muli-

♂ à ♄ differt.

♀ temperamentum ♄

mulierum. Efficit & peieratorem, fœdifragum, uiolatorem iurisiurandi, in suijpsius factis parum sollicitum, quæ Veneris proprietates sunt. Quam quam enim adeo malæ sint, tamen illius bonitatem alterius contaminat malitia. Omnium pessime se ducit ubi domiciliũ Saturni permigrauit, id est Capricornum & Aquarium. Aut si Mercurius in domo Martis retrogradus fuerit, hoc est in Ariete uel Scorpione, tunc enim facit impudentem, desperatum, incorrigibilem, maximè ubi bene potus inebriari cœpit, tunc obmutescens, homo esse desinit. In rebus mœchanicis præclaros atque spectatos opifices facit, æris aut ferramentorum fusores, lanios, carnifices, chyrurgicos. Et si accesserit illi Venus, barbitonsores. Si uerò Mercurius, qui malagmatis & emplastris occupat se, chyrurgicum uel unctorem.

☿ cum ♂ retrog.

De Mercurio in radice natiuitatis Cholericorum.

SIN autem in radice fuerit, locatus autem perperam, id est, in domo Saturni, uel Martis, & nullum habuerit aspectum benignum, aut commixtionem Veneris, Iouis, uel Lunæ, fere peior frequenter Marte est. Id uero ex illis factis sic de-

MERCVRIVS.

præhendes, facit ſacrilegum, prædonem, uiolatorem ſacrorum, incendiarium, interfectorem, exulem â patria, oppreſſorem pauperum pupillorumque & uiduarum. Neque id quidem ſatis, quin & hæſitare in fide facit, & ære implicans nunquam ſoluendo, ſemper inuolutum periculis, ſemper proficientem in peius, è charybdi in ſcyllam, iuxta prouerbium. Hæc ſi fortaſſe primo obtutu non omnibus patent, ex raritate capillorum pernoſci poſſunt. Secus ſi Venerem propitiam habeat, aut Iouem, uel Lunam. Cum Venere argentarios facit, egregios ſculptores, in omni opere æris aut ferri, uaſorum muſicorum opifices, & quanto propius ac uicinius reſpexerint, hoc diminuitur Mercurij malitia. Fit autem perquàm rariſſimè, ut ſtatura excedat huiuſmodi.

♀ cum ☿, ♃ uel ☽.

De Sole in radice natiuitatis Cholericorum.

CVM Sole perraro fit, ut suã cõmixtionem cholericis impertiat, nẽpe sanguini additior q̃ cholerę. Facit autem alioqui in colore fuscũ, modico cum rubore, carnosum, et prægrandibus oculis, barbatum, benè capillatum, capite obeso et rotundo, mediocri statura. Insuper etiam iracundum sapientem, hypocritam, largum, cupidũ laudis, sonora uoce. Interdum etiam audacem, ubi probè fuerit adpotus.

De complexione Phlegmaticorum.

PHLEGMATICORVM complexio frigida & humida est. Nam græcè φλέγμα humorem significat. Atq; hîc multa distinguũt de humorũ diuersitate medici, quæ quoniam nota sunt, libenter conniuebimus. Cæterum Phlegmaticũ ubi ex physiognomia uelis pernoscere, unam faciem

contuere qua præditus est præpingui & alba. Est carnosum corpus, pectus depile, uenæ strictæ. Eius rei hanc adsignāt rationem, quia frigus craßiciei semper causa est & somnolentiæ, propter fluorē permixtum frigido, atque inde etiam esse quod co tus appetentes non sunt, nisi uino admodum maididi, aut aliundè calefacti.

De Saturno in radice natiuitatis phlegmaticorum.

NON raro phlegmaticis dominatur Saturnus, & ratione frigiditatis participat cum phlegmate. Id autem operatur quod aliàs ex natura solet, nisi quantum obsisterit illi complexionis bonitas, perspicuum est enim, quod in natiuitate constitutus hominis sanguinei, non tantum uirium habet, quantum in melancholico uel phlegmatico, reluctante nimirum natura complexionis. Sic iam in natiuitate phlegmatici hominem suapte natura obesum, ac circa oculos liuidum facit & tardum, submisso capite & humeris, tristem, odibilem, inuidum, detractantem optimis quibusq;, patronum malorum, et ad machinanda peruersa doctißimū. Et licet interdum uideatur agere aliud, & conuiuijs lætantiam immiscere se, familiaritatem tamen

dius

diu non ſuſtinet, aut certe deiectus mœret. Facit & inciuilem & agreſtem, atque non tam non ſtudentem urbanitati quâm aliorum etiã moribus et ritibus bonis aduerſantem. Ingenio plumbeo et retuſo, capientem uix multa cum induſtria aliquid, in malis uerò tum excogitãdis, tũ diſcendis ſuapte natura induſtrium, Etiam pauciloquum facit. Porro immodica taciturnitas illa miſantropiam gignit, inprimis uerò mulierum, contra ordinem, contra ſexum, contra naturam. Cui ſeueritati proprior accedit appetitus uindictæ, ira, inuidia, curioſitas rerum alienarum. Cum Marte uerò quid faciat, tædet fermè adſcribere. Facit hunc audacem, temeratorem, ſceleroſum, præcipitem, improuidum, inobedientem atque in ijs agentem conſtantiſſime. Et ſi Mercurius quoq; comes uel ſocius ſit, inſidiatorem, infidelem, male ſentientem de Deo,

de ſuperis, de religione, deceptorem amicorum, homicidam, rixoſum, ſacrilegum, & prædonem ſacrarum rerum. Iam ubi talem aliquem uideris phlegmaticũ, cõijce hunc Saturnum male uel Martem habere in natiuitate, ſi aliunde hoc ex erecta figura non licet.

De Ioue in radice natiuitatis Phlegmatici.

Iuppiter deinceps in aſcendente, calore ſuo frigiditatem phlegmatici temperat leniter, temperatum corpus, mediocre et molle reddit, non graue, aut carnoſum nimis. Ornat etiam perquam uenuſto capillitio, optimis moribus, optimis geſtibus, dulci eloquio, pace, religione, ſanctimonia, iuſtitia, ueritate, conſilio, miſericordia, clementia. In ueſtibus & corporis decore paulò plus facit curioſiorem, atq; in huiuſmodi etiam fœlicem & proſperum.

De

De Marte in radice natiuitatis Phlegmatici.

Mars si malè in natiuitate Phlegmatici inuentus fuerit, facit in colore subruffum, coactæ atq; coagitatæ naturæ, fortē audacem, loquacem, mēdacem. Nec tam clemens aliquis aspectus aliorum planetarum est, quin si dominium nati fuerit cō secutus, malitiam suam non exerat in eum. Adurit in uertice capillos, mplificat faciem, & inspissat caput, facit crudelem, & toruum aspectu, audacem, præferocem, lacrem, præpetem, importunum, iracundum, uerosum, iactabundum, proditorē, proteruū, spicuutorem, autorem discordiarum, raptorem, uerronem, paricidam, flagrionem, matricidā, amicoum clancularium æmulum. Tametsi mitius agat hæc omnia in Phlegmatico, quam in Melanholico, uel Cholerico, despumante nimirum ac leferuescente calorem Phlegmatico humore,

Vitan

Vitam alioqui incidit, dirumpitq; fatalem illa chordam, aut præcipitio, aut inopinata morte.

De Venere in radice natiuitatis Phlegmatici.

VENVS lasciuientem cit, lubricum et lætũ, legantem et gratũ, am bilẽ, comem, suauem, um, benignũ, iustũ, sy cerum, corpore cãdid eloquio dulcem, coma sa reflexa molliter, crispata, potorem, m cũ, cytharædum, cant rem. Et artibus quæ m nu fiunt, pictorem, et rũ artiũ studiosum, q absq; sordibus sunt. Cu Mercurio poëtam facit, mathematicum, orato gymnosophistam, lanistam, chyronomum & in omnibus acceptum hominibus, boni rumoris et c lebrem. Mars ubi irrepserit, commutat pro i fraudulentiam, uaniloquium, & ea quæ suaru uirium sunt.

De Luna in radice natiuitatis Phlegmatici.

LVNA facit albũ, asperso rubore modico, capite denso, coniunctis superciliјs, oculis pulchris, et fortasse inæqualibus, laboriosos, maximè in tẽtandis atq; peruagandis itineribus uarijs, & si in signo fuerit aquatico, id est in Piscibus uel Cãcro, supra modum pingues facit.

De Melancholica complexione.

MELANCHOLica complexio frigida & sic-a. Nascitur autem ex humoribus superfluis et a-ustis. Et ut paucis dicam, fæx illa sanguinis est co-ta à splene. Sapor eius inter dulce & ponticum edius est, deriuaturque ab epate, cuius una por-o mittitur ad splen, altera relegatur ad singu- membra. Qui ad splen dimanat, risum di-inuit, Quo fit, ut qui eo humore immodice a-bundant.

bundant, parum rideant. Illorum caluariæ tamet si durißimæ sunt, perquam facillimè tamen offen duntur à gelu. Quin & hoc illis familiare est, q in iuuenta plus sapiunt quàm in posterioribus an nis, senescunt autem quàm citißimè, prӕmatur adhuc ætate erumpunt illis cani, deflaccescunt c pilli, tardiusculè irascuntur, uerum semel prouo cati acriter, non desinunt citra conuitia & uerb ra. Fere nihil probant earum rerum quæ ab uul go laudata sunt, non sinit enim hoc sanguinis ma tia calore priuatus, præterea uenæ illæ restrictæ & sanguine uacuæ. Sed neq; coitum permittunt nisi ab mulieribus admodum impetantur & solli citentur. Ossa habent dura, corpus aridum, cuten asperam, quæ omnia corrupti ingenij indiciun sunt. Nam præterquam quod iudicium illis est ad modum pingue & obtusum, etiam immodice per citi inuidia sunt, raucore, tristitia, suspitionibus impudentia, stoliditate, & si quid ijs excogitar potest malignius. Oderunt in hominum cœtu uers ri, amant secessus & umbras, subducunt ab omni bus conuentibus se, pauitant ubi timendum mini me est. Obseruant somnia, quæ & contingunt il lis semper uerißima, auaritia illis conata est

Inebri

Inebriati, ac constituti inter musicen et uinum lachrimantur. Neq; statim concredunt etiam amicissimis se, uerum semper latens secum uenenum alunt in aliorum perniciem. Hæc generatim dicta sint.

De Saturno in natiuitate Melancholici malè fortunato.

SATVRNVS.

IAM si peßimæ complexioni peßimus planeta accesserit Saturnus, omnia hæc mala conduplicat, & exaggerat. Facit facie distortum & ineptum, discoloratum, tristem, timidum, desperatum, sordidum, obsoletum, uarium, toruis & trucibus oculis, fœtulento anhelitu, profundarum & earundem malignarum cogitationū, sui sensus, sine fœdere, sine iugo, grauiter incedentem, ignauum, labijs spißis, scapulis carnosis, signatum in pedibus uel calcaneo.

Ex ar

Ex artificijs cerdonicam callentem, & si quæ sunt ex ijs uiliora. Hoc de Saturno tantum. Fit autem non raro, ut illi adsocietur & Mars idem ipse malignus, addit igitur ille malum malo, ægritudines, timores, imposturas, rixas, sanguinem, calamitates, pericula, incæstum, stupra, impietatem, idolatriam, prophanationem deorum, sanctorum, & religionis. Neque est quod leniri ista poßint ab aliquo planeta. Si uerò contigerit, ut excluso Marte coëat cum Ioue, uel Venere Saturnus (id quod fit rarißime) excellenter ingenium auget, & quarundam artium inuentorem facit. Cum Luna, peritos molitores, & molendinorum constructores, item pontuum, nauium, fontium, aquæ ductuum, colonum quoque & agricolam, architectũ è quibus & ditabitur.

De Marte participante in Melancholico.

MARS autem si solus perhibeat testimonium complexioni absque Saturno, semper facit calumniatorem, minaci uultu, mediocriter audacem, signatum in facie, lentum, incuruum, fallacem, timidum, procliuem ad furta, ad latrocinia, et quæcunque damna inferenda proximo, etiam non nocenti sibi. In cuius domicilio si retrogradus fuerit

Mer=

MERCVRIVS.

Mercurius autē impeditus melācholicū facit, mēte captum, uitia sectantem paterna, & paternis infectū moribus peßimis, ut si fatuos ille habeat parentes, aut aliunde male morigeratos, nullis neq; terroribus ab illorū poterit diuelli peruicacia et semel imbibita consuetudine.

De Mercurio in radice natiuitatis Melancholici.

MERCVRIVS in hac complexione si euersus fuerit facit incredulum, male sibi conscium, literatum tamen, & uaniloquum, ardelionem & iactabundum, maximè si quid proferendū ex literis est, alíud tamen semper in ore, aliud in corde habentem, alijs persuadere uolentem quod ipse non credit, acutum persuasorem, scrutatorem multarum rerum, fœlicem quoque in factis suis, male uolen

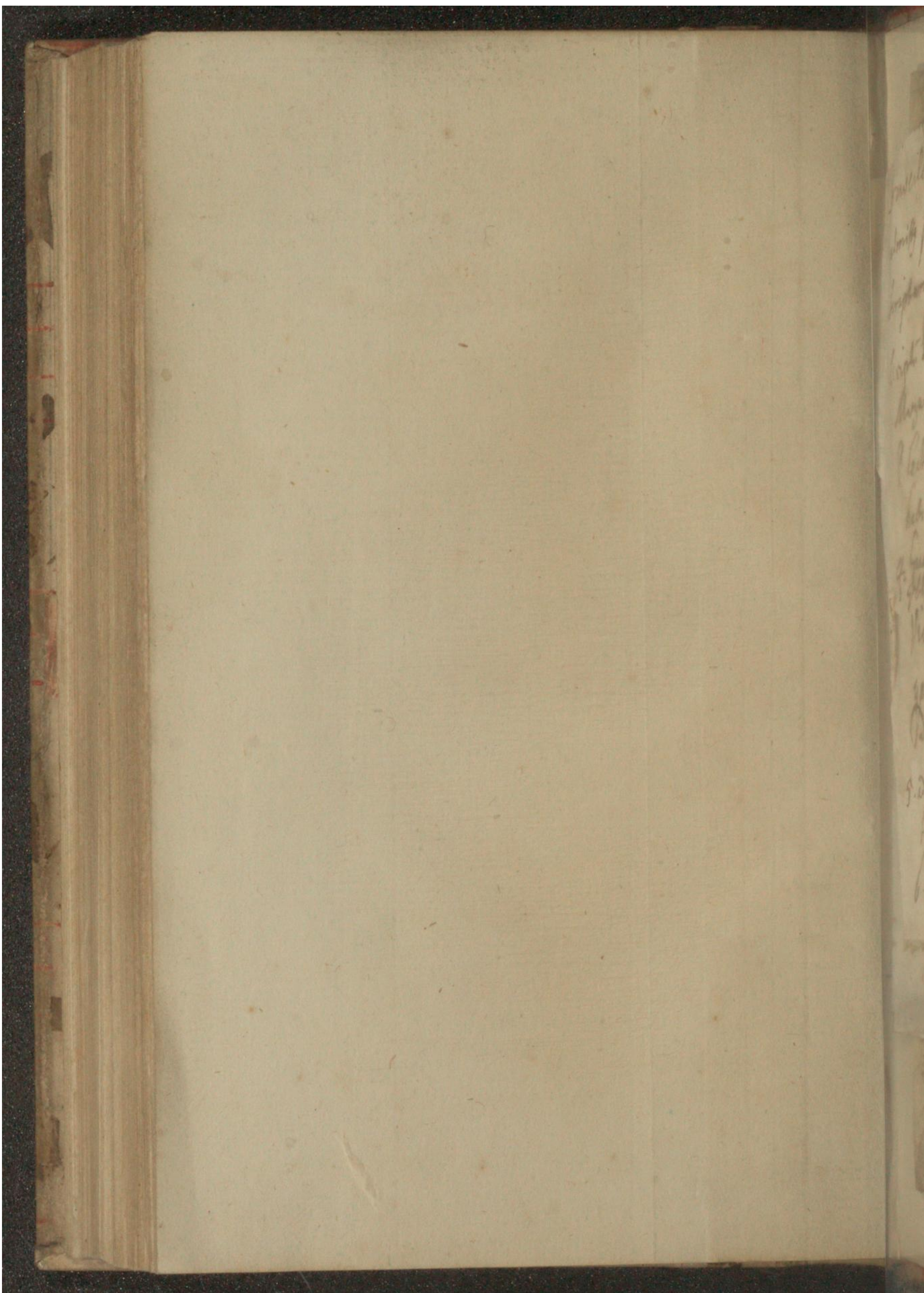
tem tamen amicis & de se bene meritis. Saturnũ si secum habuerit, facit peritum mensurandi agros, uineas, campestria, doctum architectum.

De Luna in radice natiuitatis Melancholici.

LVNA si dominium in Melancholico assumpse rit, facit corpulentos, te naces, sibijpsis placentes crapulosos, auaros, anima mala, monachos, sed qui rarißimè seruant institutum. Saturnum secũ habens, osorẽ facit hominum. Martem uerò, susurratorem, et disseminatorem malorum. Mercurium, congerronem, obstreperum, nugacem, instabilem, & aliorum interpolantem uerba.

De Sanguinea complexione.

Arweiler
admiss pr
Scriptum
Scripti
Mogam
P. lectori
habitat
4. Guard.
obligat
Vicari
quam
De
5. ad
6.